

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع سوم

آزمون ۹ تیر - سال ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

۱- اگر هر کدام از ریشه‌های معادله $0 = -4mx + 1 - 3x^3$ را ۳ برابر کرده و با ۲ جمع کنیم، سپس اعداد جدید را با هم جمع کنیم، حاصل ۱۶ می‌شود.

مقدار m کدام است؟

۵) ۴

۴) ۳

۳) ۲

۲) ۱

۲- جواب‌های معادله درجه دوم $0 = -1 - 5mx + m^2 - 3x^2$ معکوس یکدیگر هستند. مقادیر m کدام است؟

-۳) ۴

± 2) ۳

-۲) فقط

۱) فقط ۲

۳- تابع $\{(a, b > 0), (a+c, a-b), (0, b), (d, c), (0, d-b)\}$ کدام است؟

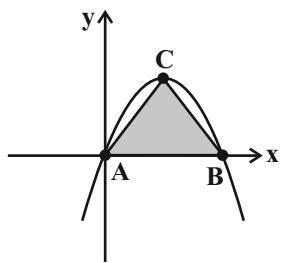
۵) ۴

۴) ۳

۳) ۲

۲) ۱

۴- اگر نمودار تابع $y = -x^3 + 2x$ به صورت زیر باشد، مساحت مثلث ABC چقدر است؟ (C رأس سهمی است).

۱) ۲

$\frac{1}{2})$

۴) ۳

۵- در بررسی سن افرادی که به تماشای مسابقه فوتبال ایران - کره جنوبی در ورزشگاه آزادی آمده‌اند، چند گزاره درست است؟

ب) برای جمع‌آوری اطلاعات از مشاهده استفاده می‌شود.

الف) متغیر مورد نظر کمی است.

ت) میانگین سن ۱۰۰ نفر انتخابی از تماشاگران آماره است.

پ) میانگین سن ۱۰۰ نفر انتخابی از تماشاگران پارامتر است.

۴) ۴

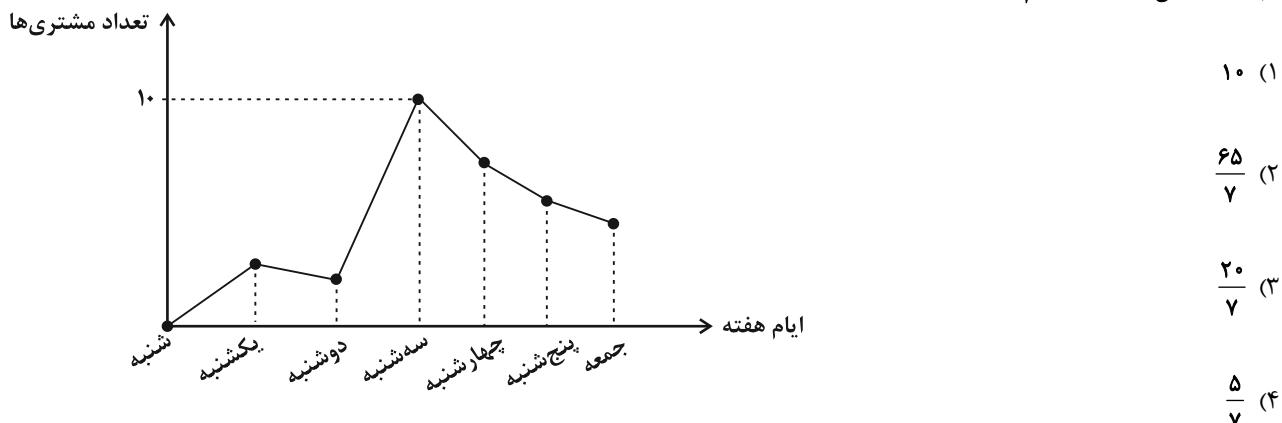
۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۶- نمودار زیر، تعداد مشتری‌های یک فروشگاه در ایام هفته را نشان می‌دهد. اگر محدوده میانگین تعداد مشتری‌ها در طول هفته به صورت $a \leq \bar{x} \leq b$

باشد، حاصل $b - 2a$ کدام است؟

۷- در داده‌های ۸, ۱۳, ۱۵, ۱۷, ۵, ۴, ۱۲, ۷, ۱۸, ۸ واریانس داده‌های بین چارک اول و چارک سوم کدام است؟

- (۱) $8/6$, (۲) $9/6$, (۳) $8/2$, (۴) $9/2$

۸- اگر به تعداد متغیرهای یک نمودار را درای ۳ تا متغیر اضافه کنیم، زاویه بین دو شعاع متواالی به اندازه ۲۷ درجه کمتر می‌شود. تعداد متغیرها در ابتدا

چند تاست؟

- (۱) ۵, (۲) ۶, (۳) ۷, (۴) ۸

۹- گزاره $q \Rightarrow p \wedge (\sim p \Rightarrow q) \Rightarrow \sim q$ در کدام حالت، همواره نادرست است؟

(۱) $p \wedge \sim q$ درست, (۲) $\sim p \wedge q$ درست, (۳) $\sim p \wedge \sim q$ درست, (۴) $p \wedge \sim p$ درست

۱۰- همارز گزاره $(q \Rightarrow p) \wedge (p \vee q)$ همواره کدام است؟

- (۱) p , (۲) $\sim p$, (۳) q , (۴) $\sim q$

۱۱- اگر x_1 و x_2 جواب‌های معادله $\text{sign}(x^3 - x - 5) + \text{sign}(x^3 + 3) = 1$ باشند، حاصل $[x_1] + [x_2]$ کدام است؟ (۱، نماد جزء صحیح است).

- (۱) ۱, (۲) -۱, (۳) ۲, (۴) صفر

۱۲- فرض کنید $f(x) = \frac{4x+2}{[1-x]-\text{sign}(x)}$ در دامنه $\{-2, 0, 2\}$ تعریف شده باشد. میانگین عضوهای مجموعه برد تابع f ، کدام است؟ (۰، نماد جزء

صحیح است).

- ۱/۵ (۴) -۰/۷۵ (۳) ۰/۷۵ (۲) ۱/۵ (۱)

۱۳- اگر f تابعی همانی باشد و g تابعی ثابت که از مبدأ می‌گذرد، از رابطه $3x-2 = f(2x-1)+g(2x-1)$ مقدار x کدام است؟

- ۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۱۴- در سال ۱۳۹۸ جمعیت فعال در یک منطقه ۱۸۵۰ نفر بوده است که ۲۵۰ نفر از آن‌ها بیکار هستند و در سال ۱۳۹۹ در همان منطقه ۱۵۰ نفر هم به

جمعیت فعال و هم به جمعیت بیکار اضافه می‌شوند. نرخ بیکاری در سال ۱۳۹۹ چند درصد بوده است؟

- ۱۵ (۴) ۵۰ (۳) ۲۰ (۲) ۲۵ (۱) درصد

۱۵- به چند طریق می‌توان ۲ کتاب از ۴ کتاب علمی متمایز و ۳ کتاب از ۷ کتاب داستانی متمایز را یکی در میان در یک ردیف چید؟

- ۱۲۶۰ (۴) ۲۱۰ (۳) ۵۰۴۰ (۲) ۲۵۲۰ (۱)

۱۶- از مجموعه اعداد $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ دو عدد متمایز را به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال اینکه یکی از اعداد انتخاب شده مضربی از دیگری باشد،

کدام است؟

- $\frac{8}{15}$ (۴) $\frac{7}{15}$ (۳) $\frac{2}{5}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۱)

۱۷- در یک دنباله حسابی $a_2 = 2$ و $a_4 = -4$ هستند. جمله عمومی این دنباله کدام است؟

- $a_n = 3n - 2$ (۴) $a_n = 2 - 3n$ (۳) $a_n = 3n - 8$ (۲) $a_n = 8 - 3n$ (۱)

۱۸- در دنباله هندسی غیرثابت ... $x - 3, 2x - 1, 5x + 5, 9x + 7y, \dots$ ، مقدار y کدام است؟

- ۱۹ (۴) $\frac{45}{7}$ (۳) ۹ (۲) $\frac{13}{7}$ (۱)

۱۹- مقدار عبارت $\frac{1}{3 \times 2^2} \times \frac{1}{3^4} \times \frac{1}{3^8} \times \dots \times \frac{1}{3^{256}}$ برابر کدام است؟

- $\frac{255}{3^{256}}$ (۴) $\frac{511}{3^{256}}$ (۳) $\frac{511}{3^{512}}$ (۲) $\frac{1}{3^{256}}$ (۱)

۲۰- تابع نمایی $f(x) = 2^{ax+b} - 4$ را در نظر بگیرید. اگر $f(-1) = 12$ باشد، مقدار $(\frac{1}{3})^f$ کدام است؟

- ۰ (۴) صفر -۱ (۳) -۳ (۲) -۴ (۱)

۲۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب مرتبط با کدام قلمرو سبکی، در کدام سبک شعر فارسی هستند؟

- الف) کمبودن لغات عربی به جز اصطلاحات دینی و علمی
- ب) فراوانی ترکیبات نو
- ج) ورود اصطلاحات عرفانی و حس دینی
- د) توصیفات ساده، محسوس و عینی
- ه) بهره‌گیری از تشییه حسی

۱) زبانی عراقی - فکری عراقی - فکری خراسانی - ادبی خراسانی - ادبی عراقی

۲) زبانی خراسانی - زبانی عراقی - فکری عراقی - فکری خراسانی - ادبی خراسانی

۳) زبانی خراسانی - زبانی عراقی - زبانی عراقی - ادبی خراسانی - فکری خراسانی

۴) زبانی عراقی - ادبی عراقی - زبانی عراقی - فکری خراسانی - ادبی خراسانی

۲۲- علت وقایع تاریخ ادبیات قرن‌های دهم و یازدهم هجری در کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

۱) علت بازگشتن به حقیقت‌گویی و واقع‌گویی را می‌توان تخیلی و ذهنی بودن سبک عراقی دانست.

۲) رفاه اقتصادی و رونق تجارت و آبادانی شهرها سبب شد هرگز به اندازه توان خود به امور فرهنگی از جمله ادبیات بپردازد.

۳) مضامین پند و اندرز و توصیف امور طبیعی، در نتیجه‌ی توجهی صفویه به شعر ستایشی و مشغول شدن شاعران به شروت‌اندوزی رواج یافت.

۴) از دلایل مورد توجه قرار گرفتن شعر و شاعری و انواع هنر، این بود که شاهان صفوی با رؤسای مذاهب در ارتباط بودند و رقبایی همچون شاهان هندی و عثمانی داشتند.

۲۳- کدام گزینه در مورد تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی نثر دوره انقلاب صحیح است؟

۱) اوج شکوفایی رمان‌نویسی در سراسر دهه هفتاد بود، اما گرایش به خاطره‌نگاری و زندگی‌نامه‌نویسی، پیش از دهه هفتاد رشد چشمگیری یافت.

۲) جایگاه نسل جوان در داستان‌نویسی دهه شصت کم‌رنگ‌تر است، اما به‌طور کلی شکل فraigیر نثر پس از انقلاب در داستان کوتاه جلوه‌گر می‌شود.

۳) نویسنده‌گان جناح دگراندیش دوره انقلاب با دید کلی نگر به تناسب‌های روحی انسان معاصر و ثبت مفاهیم نوظهور اجتماعی پرداختند.

۴) «روزگار سپری شده مردم سالخورده» اثر محمود دولت‌آبادی، دو اثر «مدار صفر درجه» و «زمین سوخته» اثر اسماعیل فصیح و «آینه‌های دردار» اثر هوشنگ گلشیری است.

۲۴- کدام ویژگی در رابطه با ابیات زیر نادرست است؟

گر حدیثی هست با یار است و با اغیار نیست

«ما زبان اندرکشیدیم از حدیث خلق و روی

زان که گر شمشیر بر فرقم نهی آزار نیست

قادری بر هر چه می‌خواهی مگر آزار من

حمل کوه بیستون بر یاد شیرین بار نیست

احتمال نیش کردن واجب است از بهر نوش

ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست»

سرورا مانی ولیکن سرور را رفتار نه

۱) در ابیات از آرایه‌های «کنایه»، «جناس» و «تشییه» استفاده شده است.

۲) در شعر بیشتر از واژگانی با ساختار ساده استفاده شده است.

۳) تأکید شاعر در این ابیات، بر ارتباط با معشوق و ترک گفت و گو با دیگران، تحمل سختی‌های راه عشق و تحسین زیبایی و قامت معشوق است.

۴) کاربرد دستور تاریخی در ابیات دیده نمی‌شود.

۳۱- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

مرده مرجان جان‌افزای توست آب حیات»

- (۲) ایهام تناسب، اسلوب معادله، استعاره، لف و نشر
 (۴) تشبیه، استعاره، جناس، واج‌آرایی

چشم میگون لب خندان دل خرم با اوست
 کیست آن کاو به رخ سروقدان مایل نیست
 مهر تو در جان من گنج بود در خراب
 کاین سر پرهوس شود خاک در سرای تو

«ای که از سرچشمه نوشت برفت آب نبات

- (۱) تلمیح، تشبیه، حسن تعلیل، کنایه
 (۳) جناس تام، تشبیه، ایهام، حسن تعلیل

۳۲- در کدام بیت، تشبیه و استعاره مشهود است؟

- (۱) آن سیه‌چرده که شیرینی عالم با اوست
 (۲) میل خوبان نه من بی‌سر و پا دارم و بس
 (۳) لعل تو در چشم من باده بود در قبح
 (۴) شور شراب عشق تو آن نفسم رود ز سر

۳۳- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

روی او ندید آخر داد جان شیرین را»

- (۲) پارادوکس - تلمیح - کنایه - واژه‌آرایی
 (۴) حس‌آمیزی - تلمیح - کنایه - تناقض

«کوهکن که یک عمری داشت غصه شیرین

- (۱) مجاز - جناس - ایهام تناسب - حس‌آمیزی
 (۳) حسن تعلیل - جناس تام - ایهام - تلمیح

۳۴- آرایه‌های رویه‌روی همه ابیات «کاملاً درست است؛ بهجز:

تا چند خروشم چو جرس از دل تنگ؟ (پارادوکس - مجاز)
 در هوای تو پر و بال چو پروانه زند (ایهام - تشبیه)
 می‌خورم خونی از آن غنچه خندان که مپرس (مجاز به علاقه شباهت - موازن)

شاخ نبات گشت زبان در دهان ما (استعاره - حس‌آمیزی)

- (۱) در راه بتان که صلحشان باشد جنگ
 (۲) تویی آن شمع که هر شام ملائک تا صبح
 (۳) می‌کشم جوری از آن نرگس فتان که مپرس
 (۴) در وصف لعل دلبر شیرین بیان ما

۳۵- آرایه‌های «حسن تعلیل، مجاز، ایهام و لف و نشر» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

با این همه دور از تو مرا چهره زردی است
 همه بر سر زباند و تو در میان جانی
 ز تاب جعد مشکینش چه خون افتاد در دلها
 صحرای پر آتش است و دریای پر آب

- (۴) ب، ج، الف، د
 (۳) الف، د، ج، ب

چو لاله در دهان خون جگر برده
 مگر به باره خون طی کنیم فاصله را
 تو گفتی ببارید از چشم خون
 جهان سراسر گردد چون بوستان ارم

- (۴) الف، د
 (۳) د، ج

الف) چون جام شفق موج زند خون به دل من

- ب) نه خلاف عهد کردم که حدیث جز تو گفتم
 ج) به بوی نافه‌ای کآخر صبا زان طرہ بگشايد
 د) چشم و دل من ز هجرت ای در خوش آب

- (۱) ج، ب، د، الف
 (۲) الف، ب، ج، د

۳۶- در همه ابیات واژه خون مشبه است؛ بهجز...

- الف) هر آن کو بر زبان نام تو آورد
 ب) وصال محفل دریادلان میسر نیست
 ج) چو بهرام زان کاخ آمد برون
 د) کنون که تیغ تو مانند ابر خون بارد

- (۱) الف، ب
 (۲) ب، ج

۳۷- الگوی حروف اصلی قافیه در کدام بیت، «مصوت + صامت» است؟

چو دانی و پرسی سؤالت خطاست	۱) بغاید بر من که عقلت کجاست؟
پیامی که داری به لیلی بگوی	۲) بگفت ای وفادار فرخنده خوی
که در دور آخر به جامی رسید	۳) در این مجلس آن کس به کامی رسید
که هرگز بدین کی شکیبم ز دوست؟	۴) به ناخن پری چهره می‌کند پوست

۳۸- حرف روی در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

پاک از آز و حرص و بخل و کینه‌ها	۱) لیک صیقل کردہ‌اند آن سینه‌ها
رد بابست او و بر لا می‌تنند	۲) هر که بر در او من و ما می‌زند
که بدان مرده تو زنده می‌کنی	۳) گفت ای همراه آن نام سانی
درمان نکردن مسکین غریبان	۴) چندان که گفتم غم با طبیان

۳۹- از لحاظ عروض، همه گزینه‌ها در مورد رباعی زیر درست هستند؛ به جز ...

به زآن که طفیل خوان ناکس بودن	«قانع به یک استخوان چو کرکس بودن
کالوده و پالوده هر خس بودن»	با نان جوین خوبش حقا که به است
۲) ۳ مورد حذف همزه دارد.	۱) اختیار «قلب» دیده می‌شود.

۳) وزن رباعی به دو صورت دسته‌بندی هجایی می‌شود.

۴۰- وزن عروضی مقابل همه گزینه‌ها، به جز گزینه ... صحیح است.

۱) در خواب‌های تیره افیونی ام شبی / او را شناختم: (مستفعلن مفاعل مفاعيلن فعل / مستفعلن فعل)	۱) در این شب‌های مهتابی / که می‌گردم میان بیشه‌های سبز گیلان با دل بی‌تاب: (مفاعيلن مفاعيلن / مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)
۲) این دلآشوب چراغ / روشنایی بدهد در بر من: (فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فعلاتن فعلن)	۳) آخر چگونه این همه رویای نونهال / نگشوده گل هنوز: (مفهول فاعلات مفاعيل فاعلن / مفعول فاعلن)

۴۱- وزن مصراع «امید در شب زلفت به روز عمر نبستم» با کدام بیت یکسان است؟

کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی‌ارزد	۱) شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است
به نکته‌ای که دلش را بدان رضا باشد	۲) لطیفه‌ای به میان آر و خوش بخندانش
تو هم ز روی کرامت چنان بخوان که تو دانی	۳) من این حروف نوشتم چنان که غیر ندانست
هم سینه پر از آتش هم دیده پرآب اولی	۴) چون مصلحت‌اندیشی دور است ز درویشی

۴۲- وزن کدام مصراع در مقابل آن، درست نوشته شده است؟

(۱) تن آسوده چه داند که دل خسته چه باشد (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

(۲) بی تو به سر می نشود با دگری می نشود (مفتلن مفاعلن مفتلن مفاعلن)

(۳) سر مویت به عالمی ندهیم (فعلاتن مفاعلن فعلن)

(۴) مرا چه کار به دیدار مهوشان زمانه (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)

۴۳- بدون اعمال اختیارات شاعری، به ترتیب بیت زیر دارای چند هجای کوتاه و بلند می باشد؟

«این خانه رندان است هر جا که رسی بنشین در مجلس مانبود بالای و پایینی»

۲۱-۸ (۴)

۲۰-۸ (۳)

۱۹-۷ (۲)

۲۰-۷ (۱)

۴۴- تعداد ابدال در کدام گزینه بیشتر است؟

همی بدادی تا در ولی نماند فقیر

(۱) همی بکشتی تا در عدو نماند شجاع

زمانه چون نگری سربه سر همه پند است

(۲) زمانه پندي آزادوار داد مرا

همین بلات بس است ای به هر بلا خرسند

(۳) جز آن که مستی عشق است هیچ مستی نیست

نبود دندان لا بل چراغ تابان بود

(۴) مرا بسود و فروریخت هر چه دندان بود

۴۵- درباره شعر زیر، کدام گزاره نادرست است؟

«من اینجا ریشه در خاکم / من اینجا عاشق این خاک اگر آلوده یا پاکم / من اینجا تا نفس باقی است می مانم / من از اینجا چه

می خواهم، نمی دانم / امید روشنایی گرچه در این تیرگی ها نیست / من اینجا باز در این دشت خشک تشنه می رانم»

(۱) حرف روی در سطر اول و دوم، «ک» است.

(۲) قافیه در سطر سوم، چهارم و ششم از قاعدة «۲» و تبصره قافیه تبعیت می کند.

(۳) سروده، فاقد پارادوکس و حسن آمیزی است.

(۴) در همه سطرهای، حذف همزه مشهود است.

۴۶- بیت کدام گزینه با متن زیر تناسب مفهومی دارد؟

«پس از ابر کرم باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل، دل کرد».

فتنه انگیز جهان غمزه جادوی تو بود

(۱) عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت

خاک آدم را به آب زندگانی گل کنند

(۲) چون تو سروی برنخیزد گرچه در باغ بهشت

تا چنین نازک نهالی بردمد زان آب و خاک

(۳) خاک آدم را از آن گل کرد استاد ازل

بخواه جام و گلابی به خاک آدم ریز

(۴) فرشته عشق نداند که چیست ای ساقی

۴۷- کدام ابیات با یکدیگر تناسب مفهومی دارند؟

عاشق دیوانه را سرمست و حیران می‌کند
رفتم و سرمست شدم وز طرب آگنده شدم
همچو سرمستان به بستان پای کوب و دستزن
حال دل بی‌هوش را هرگز نداند هوشمند

(۴) ب - د

(۳) ج - د

کی پزد کی وارهاند از نفاق؟»
تا فزاید جان‌ها را جان‌فزایی سیر سیر
در بوته فراق گدازد به نار عشق
تا زنده‌ام چو شمع از اینم گریز نیست
از او شکرین است جان را مذاق

برکنش زود از دلت زان پیش کو بالا کند
که هست در سر هر برگ لاله سودایی
گر جهان شود خرم، برگ و بار ما معلوم
چو سروم کز تهی دستی، بر آزادگی دارم

سیل بهار را چه غم دیده‌بان بود (دورباش: نوعی نیزه)
کعبه گر سنگ رهش گردیده، ویران کرد و رفت
بسیخ نیکی بنشان و ره تحقیق بجوى
نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد

(۴) ج - الف

(۳) د - ب

الف) قد سروآسای تو زین‌سان که جولان می‌کند

ب) گفت که سرمست نهای رو که از این دست نهای

ج) سرو را بین بر سمع بلبلان صبح خیز

د) ذوق سر سرمست را هرگز نداند عاقلی

(۱) الف - ب

۴۸- کدام بیت، فاقت مفهوم بیت زیر است؟

«خام را جز آتش هجر و فراق

(۱) در فراق شمس تبریزی از آن کاهید تن

(۲) آن دم مس وجود تو زر می‌شود که تن

(۳) سوز تب فراق تو درمان پذیر نیست

(۴) چو می گرچه تلخ است طعم فراق

۴۹- مفهوم شعر زیر با کدام بیت قرابت دارد؟

«چون درختی در صمیم سرد و بی‌ابر زمستانی

هرچه برگم بود و بارم بود؛

هرچه از فرّ بلوغ گرم تابستان و میراث بهارم بود؛

هرچه یاد و یادگارم بود،

ریخته است.».

(۱) جز بدی نارد درخت جهل چیزی برگ و بار

(۲) چه شور در جگر خاک ریخت ابر بهار

(۳) نخل خشک این باغیم، بی‌نصیب سرسبزی

(۴) مرا شد نیستی هستی، بلندی جستم از پستی

۵۰- کدام دو بیت قابل مفهومی دارند؟

الف) از دورباش عقل چه پرواست عشق را

ب) روزگار خوش‌عنانی خوش که چون سیل بهار

ج) شکر آن را که دگربار رسیدی به بهار

د) شکر ایزد که به اقبال کله‌گوشة گل

(۱) الف - ب

(۲) ب - ج

- ۱- بهتریب، در رابطه با «مدل کمونیستی»، «رقیب رویکرد انتقادی»، «نوع مدینه از دیدگاه فارابی» و «علم فقه» کدام گزینه صحیح است؟
- ۱) توزیع عادلانه ثروت در جهت برقراری عدالت - ریشه داشتن در رویکرد تفسیری - مدینه فاضله به عنوان جامعه سازمان یافته بر مبنای دین - تجویز را حل برای برونو رفت از وضعیت موجود و حرکت به سوی وضعیت مطلوب
 - ۲) یکسان کردن نقطه شروع رقابت‌ها - داوری علمی درباره ارزش‌ها و هنجارها - تحریف نظریات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله از سوی مدینه ضاله - توصیف و تبیین مسائل اجتماعی
 - ۳) پذیرش دخالت همه‌جانبه دولت - کاوش راه رهایی انسان از بیرون علم - مدینه فاسقه محصول انحراف عملی از مدینه فاضله - ارزیابی و نقد رفتارها و هنجارهای اجتماعی
 - ۴) طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی - حفظ ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی برای علوم اجتماعی - وجود علوم ابزاری در مدینه جاگله - پدید آوردن نظریات لازم برای دو انقلاب اجتماعی قرن‌های ۲۰ و ۲۱ در ایران
- ۵- هر یک از عبارات زیر با کدام مفهوم یا رویکرد در جامعه‌شناسی منطبق است؟
- امروزه فناوری انسان را قادر ساخته‌های بسیار ظریف و دقیق الکترونیکی بسازد.
 - روی کار آمدن انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید و شاهکارهای هنری
 - مطالعه همه ابعاد یک رویداد یا پدیده اجتماعی
 - هدف آن معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی است.
- ۱) ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی - رکود اراده‌ها - مطالعه موردي - رویکرد تفسیری
- ۲) دانش علمی - سقوط ارزش‌ها - قومنگاری - رویکرد انتقادی
- ۳) دانش علمی - رکود اراده‌ها - مطالعه موردي - رویکرد تفسیری
- ۴) ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی - کنش اجتماعی - قومنگاری - رویکرد انتقادی
- ۵- در عبارات زیر چند مورد غلط است؟
- جوامع مختلف با عمل به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را وارد قلمرو آرمانی می‌کنند.
 - حقایق ثابت‌اند اما می‌توانند گاه در قلمرو واقعی و گاه در قلمرو آرمانی قرار بگیرند.
 - پدیده‌هایی که بیرون جهان اجتماعی هستند نمی‌توانند وارد جهان اجتماعی شوند.
 - هر چه دانش اعضای یک جهان اجتماعی بیشتر باشد، آن جهان اجتماعی گسترده‌تر است.
- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار
- ۶- بهتریب «ویژگی مقاومت منفی»، «شباهت تیرانی و ایگارشی»، «تفاوت بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا» کدام است؟
- ۱) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - تعداد حاکمان - اختلاف نظر در مفهوم بیداری
 - ۲) تغییر ساختار سیاسی کشور - شیوه حکومت - اختلاف نظر در مفاهیمی چون ناسیونالیسم
 - ۳) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - شیوه حکومت - اختلاف نظر در مفهوم بیداری
 - ۴) تغییر ساختار سیاسی کشور - تعداد حاکمان - اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه

-۵۵- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام‌اند؟

- متفکران پسامدرن فاقد کدام ظرفیت بودند؟

- پیامدهای اجتماعی گریز و رویگردانی از سکولاریسم کدام‌اند؟

- به ترتیب، ویژگی‌های بحران معرفتی نیمة اول قرن بیستم و نیمة دوم قرن بیستم کدام است؟

(۱) توجیه علمی حضور جهانی سیاسی و اقتصادی جهان غرب - رونق بخشیدن به بازار معنویت‌های کاذب - محدود شدن علم به امور طبیعی و زیر سوال رفتن علم مدرن

(۲) توجیه ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی - مرعوب فرهنگ جهانی غرب شدن مهاجران ساکن کشورهای غربی - آشکار شد که علم تجربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست و محدودیت‌های علم تجربی روشن شد.

(۳) توجیه علمی حضور جهانی سیاسی و اقتصادی جهان غرب - برگزاری اجلاس هزاره ادیان طی قرن بیستم - علم از داوری‌های ارزشی دست شست و روشن شد که علم تجربی دارای مبانی علمی تجربی است.

(۴) دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی غرب - عدم رونق خرافه‌پرستی‌ها، شیطان‌پرستی‌ها و انواع بازسازی شده ادیان - محدودیت‌های علم تجربی روشن شد و آشکار شد که تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- فیلم سینمایی «عصر جدید» بیشترین شباهت را به کدام رویکرد دارد؟

- مفاهیمی چون شناخت عدالت و ظلم به کدام نوع از عقل به معنای خاص اشاره دارد؟

- به ترتیب، نخستین بحران اقتصادی و مهم‌ترین بحران اقتصادی در چه سالی به وجود آمد؟

- در کدام جوامع تقسیم کار گسترده وجود دارد؟

(۱) تفسیری - عقل نظری - ۱۸۲۰، بعد از جنگ جهانی دوم - مکانیکی

(۲) تبیینی - عقل عملی - ۱۸۲۰، بین دو جنگ جهانی اول و دوم - ارگانیکی

(۳) تفسیری - عقل نظری - ۱۹۲۹، بعد از جنگ جهانی دوم - مکانیکی

(۴) تبیینی - عقل عملی - ۱۹۲۹، در فاصله دو جنگ جهانی - ارگانیکی

- عبارت درست در رابطه با «ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام در مقایسه با غرب» کدام است؟

(۱) عقلانیت در جهان اسلام، اعتبار روش‌گرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان می‌گیرد.

(۲) علم اجتماعی جهان اسلام، تنها درباره وضعیت مطلوب و آرمانی جامعه اسلامی و جامعه جهانی داوری می‌کند.

(۳) عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام با ارزش‌های پیرامون خود تعامل ندارد بلکه آن‌ها را مورد نقد قرار می‌دهد.

(۴) عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی، نقش محوری دارد.

- به ترتیب، کدام مورد در رابطه با «چالش جهان دوقطبی» نادرست و در رابطه با «عقل در معنای عام» درست است؟

(۱) چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود. - عقل انتقادی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی را در روابط انسانی ارزیابی می‌کند.

(۲) از نوع چالش‌های کلان و مستمر است. - قوهای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد.

(۳) این دو قطب از نظر جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند. - با استفاده از عقل تفسیری در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که ما می‌پسندیم استفاده می‌کنیم.

(۴) بلوک شرق و غرب با دو سیاست و فرهنگ متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند. - عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی به کمک عقل ابزاری درک می‌شود.

۵۹- به ترتیب، عبارت درست در رابطه با «رویکرد دوم نسبت به دانش عمومی و دانش علمی»، «دوران رنسانس»، «دلایل کاهش اهمیت مرزهای سیاسی» و «تقابل شمال و جنوب» کدام است؟

(۱) دانش علمی کشف واقعیت و دانش عمومی دانش حاصل از زندگی است. - زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب رعیتی فراهم آمد. - پدیدآمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی - اصطلاح استعمارگر و استعمارزده به این نکته اشاره دارد که کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

(۲) دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه بازسازی آن هستند. - زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب رعیتی فراهم آمد. - پدیدآمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی - منظور از جهان دوم کشورهایی هستند که در کانون بلوک غرب قرار دارند.

(۳) دانش علمی کشف واقعیت و دانش عمومی دانش حاصل از زندگی است. - هنرمندان این دوران به هنر یونان بازگشتند. - انباست شروت - تقابل شمال و جنوب تقابلی جهانی است.

(۴) دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه بازسازی آن هستند. - هنرمندان این دوران به هنر یونان بازگشتند. - گسترش صنعت ارتباطات - اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند اشاره دارد.

۶۰- به ترتیب، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

- کدام جامعه‌شناس قصد تشخیص مجرم بودن یا نبودن افراد را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری آن‌ها داشت؟

- تصمیم‌گیری درباره رفع اختلافات میان افراد و گروههایی که با هم زندگی می‌کنند، چه چیزی را پدید می‌آورد؟

- «یک انسان با تقوی جهانی را تغییر می‌دهد.»، به کدام نوع تأثیرات جهان‌ها بر یکدیگر اشاره دارد؟

(۱) کنت - قدرت - جهان نفسانی بر جهان طبیعی

(۲) لمبروزو - عمل سیاسی - جهان نفسانی بر جهان اجتماعی

(۳) لمبروزو - سیاست - جهان اجتماعی بر جهان نفسانی

(۴) کنت - سازمان - جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

۶۱- فرایند شکل‌گیری شناخت عقلی جدید کدام است و غرب کدام مطلب را به نخبگان جوامع غیرغربی القا می‌کرد؟

(۱) نادیده گرفتن شناخت عقلی و تجربی ← تردید در این روش معرفتی در دوران رنسانس ← پدیدرش شناخت حسی و تجربی به عنوان تنها راه شناخت علمی ← شناخت حقایقی که پیامبران از طریق وحی درباره جامعه بشری بیان کرده‌اند یا عالمان با استدلال‌های عقلی به آن‌ها رسیده‌اند با روش حسی و تجربی ← ظهور شناخت عقلی جدید - آگاهی‌ها و علوم دیگر جوامع غیرعلمی‌اند.

(۲) فرهنگ قرون وسطی ← بسنده کردن به شناخت شهود آباء کلیسا و کتاب مقدس ← نادیده گرفتن شناخت تجربی و عقلی ← تردید در روش معرفتی آباء کلیسا ← نادیده گرفتن شناخت شهودی و تجربی ← بسنده کردن به شناخت عقلی ← شکل‌گیری شناخت عقلی جدید - پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌هاست.

(۳) روش حسی و تجربی تنها راه شناخت پدیده‌ها ← نادیده گرفتن شناخت شهودی آباء کلیسا و کتاب مقدس ← تردید در این روش معرفتی در رنسانس ← در نظر گرفتن شناخت شهودی در شناخت پدیده‌ها ← به حاشیه رفتن شناخت تجربی ← شکل‌گیری شناخت عقلی جدید - آگاهی‌ها و علوم دیگر جوامع غیرعلمی‌اند.

(۴) فرهنگ قرون وسطی ← معتبرترین راه شناخت جهان، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا ← نادیده گرفتن شناخت از راه عقل و تجربه ← تردید در روش معرفتی قرون وسطی ← بحران معرفتی رنسانس ← نادیده گرفتن وحی و شهود در شناخت علمی ← بسنده کردن به شناخت عقلی و تجربی ← شکل‌گیری شناخت عقلی جدید - پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌هاست.

۶۲- بهتریب، کدامیک از متفکران اجتماعی:

- در نیمة دوم قرن نوزدهم، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد.
- معتقد بود اگر حکومت‌گران ما بگذارند سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال کند و کالاها قیمت مناسب خود را داشته باشند، استعداد و تلاش به پاداش طبیعی خود برسد و بلاهت و حماقت نیز مجازات طبیعی خود را ببیند، پیشرفت کشور به بهترین وجه تأمین خواهد شد.
- در نقد لیبرالیسم اولیه از دو مفهوم آزادی مثبت و آزادی منفی سخن گفته است.
- بر سر سفره گسترده طبیعت جایی برای کسانی که در فقر متولد می‌شوند وجود ندارد و طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و این حکم را اجرا می‌کند.

(۱) آیازایا برلین - دیکنر - مارکس - مالتوس

(۲) مارکس - ریکاردو - آیازایا برلین - مالتوس

(۳) مارکس - مالتوس - آیازایا برلین - ریکاردو

۶۳- بهتریب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- در چه صورت داوری درباره آرمان‌های بشر، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود؟
- افزایش طلاق نمونه چیست؟
- براساس نگرشی که موضوع علوم اجتماعی و انسانی را یکسان اما روش آن دو را متفاوت می‌دانند، روش علوم اجتماعی چیست؟
- پیامد نادیده گرفتن کدام ویژگی کنش، رعایت نظم بدون توجه به آرمان‌های مورد تحقق آن است؟
- (۱) گسترش دانش وسائل - مورد تردید قرار گرفتن عقاید و آرمان‌های جهان اجتماعی - روش‌های غیرتجربی - اراده
- (۲) زوال معنا - رواج شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی - همان روش علوم طبیعی - اراده
- (۳) غلبه کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را تعقیب می‌کنند. - ناتوانی جهان اجتماعی در دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود - روش‌های غیرتجربی - معنا
- (۴) از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها - فراتر رفتن تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی - همان روش علوم طبیعی - معنا

۶۴- هر عبارت نشانگر کدام موضوع یا مفهوم است؟

- شاهدی گویا برای حضور تاریخ‌ساز فرهنگ‌های غیرغربی بود.

- در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمنه استفاده می‌کنیم.

- از دیدگاه برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب، پاشنه آشیل ایران اسلامی است.

(۱) جنبش‌های استقلال طلبانه - عقل تجویزی - تحريم‌های نفتی

(۲) انقلاب‌های آزادی‌بخش - عقل تفسیری - اقتصاد

(۳) انقلاب اسلامی ایران - عقل انتقادی - اقتصاد

(۴) انقلاب اسلامی ایران - عقل در معنای عام - فرهنگ

۶۵- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را بهتریب مشخص کنید.

- به اعتقاد بیدارگران نخستین، دلیل قدرتمندی جوامع غربی این است که عملکرد آن‌ها اغلب همان است که مورد توجه اسلام نیز می‌باشد.
- اندیشه التقاطی، آمیزه‌ای از باورها و ارزش‌هایی است که از مکاتب مختلف به صورتی سازگار در کنار هم چیده می‌شوند.
- از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب اسلامی به دلیل عدم ارتباط با بلوک شرق، دیر یا زود باید دست نیاز خود را به سوی بلوک غرب دراز می‌کرد.

- افزاش جمعیت، شاخص و نشانه جهان اجتماعی متعدد است.

(۱) ص - ص - غ - ص

(۲) ص - غ - ص - غ

(۳) ص - غ - غ - ص

(۴) غ - غ - ص

۶۶- کدام گزینه درباره مفاهیم پرکاربرد در علوم تجربی، صادق است؟

- (۱) عبارت «به نظر می‌رسد هیجان خواهی بالا با مخاطره‌جویی ارتباط زیادی دارد.» نقطه آغاز کار است.
- (۲) عبارت «بررسی‌ها نشان داده که درمان‌های مغزی بر تنظیم انتقال‌دهنده‌های عصبی اثر مثبت دارند.» نمی‌تواند در زمرة مجموعه‌ای از گزاره‌ها قرار گیرد.

(۳) عبارت «منبع کنترل درونی بر عزت نفس اثر دارد.» می‌تواند باعث طرح پرسش‌هایی شود.

(۴) عبارت «خوشبینی بر حس امید اثر دارد.» دارای سنجیدگی نیست.

۶۷- کدامیک از عبارات زیر نمی‌تواند فرضیه‌ای در علوم تجربی محسوب شود؟

(۱) تنها راه درمان قطعی بیماران نوروتیک درمان از طریق تداعی آزاد و تحلیل رؤیاست و هیچ راه دیگری مفروض نیست.

(۲) والدینی که کودک را در موقعیت‌های دوگانه و متناقض قرار دهنند، می‌توانند باعث ابتلای کودک به اسکیزوفرنی شوند.

(۳) خاطرات موجود در حافظه را می‌توان براساس زمان به یادسپاری طبقه‌بندی کرد، اما طبقه‌بندی موضوعی در حافظه قابل قبول نیست.

(۴) گذشت زمان، بیشترین تأثیر را بر تحریف‌های حافظه انسان می‌گذارد.

۶۸- به ترتیب دو گزارة زیر با کدام عبارات ارتباط بیشتری دارند؟

- قطار از جلوی چشمان کودک ردمی شود، پس از گذشت چند دقیقه، کودک مات می‌ماند، گویا قطاری وجود نداشته است.

- کودک در مهمانی‌ها، دائم به مادر خود می‌چسبد و جایی نمی‌رود.

(۱) این جنبه از رشد، رشد زبان را هم شامل می‌شود. - این جنبه از رشد، به بازی کودکان با یکدیگر اشاره دارد.

(۲) این جنبه از رشد، در تعیین ادراکات نقش دارد. - این جنبه از رشد، لازمه آگاهی بیشتر است.

(۳) این جنبه از رشد، به آگاهی دوطرفه نیازمند است. - این جنبه از رشد، بازی‌های موازی را شامل می‌شود.

(۴) این جنبه از رشد، نیازمند رشد شناختی است. - این جنبه از رشد، به پذیرش مسئولیت‌ها اشاره دارد.

۶۹- در کدام گزینه نظر شخص صرفاً براساس پردازش ادراکی بیان شده است؟

(۱) سیما دروغ‌گویی را کار بدی می‌داند، زیرا احساس می‌کند دروغ لکه‌ای تیره روی پاکی آدم‌هاست.

(۲) سوگل به کتاب‌فروشی می‌رود و از کتاب‌فروش می‌خواهد کتابی به او بدهد که رنگ جلدش صورتی باشد؛ چون می‌خواهد با باقی کتاب‌های کتابخانه‌اش هماهنگ باشد.

(۳) فرید به ساعت‌فروشی می‌رود و ساعتی تماماً مشکی را انتخاب می‌کند که علاوه بر ساعت، تاریخ را هم نشان می‌دهد و از نشان تجاری معتر است.

(۴) مهرداد دوست ندارد دروغ بگوید، زیرا به تازگی کارتون پینوکیو را دیده است که وقتی دروغ می‌گفت دماغش دراز می‌شد!

۷۰- در جلسه کمیته داوران برای ارزیابی عملکرد داوران در مسابقات فصل گذشته، مشخص شد داوری ۲۸ بار اعلام خطای پنالتی کرده که ۳ اعلام خطای اشتباه بوده است. در صورتی که ۵ مرتبه متوجه تمارض مهاجم شده و اعلام پنالتی نکرده باشد و ۶ مرتبه خطای پنالتی از دید او پنهان مانده و سوت نزدیک باشد، به ترتیب، در مجموع چند تصمیم درست و چند تصمیم نادرست گرفته است؟

(۱) ۳۱ - ۸ - ۲۰ - ۹ - ۲ - ۲۸ - ۳ - ۱۱ - ۲ - ۲۸ - ۳

۷۱- «در طی جریان آدمربایی یک دانشمند، شخص دانشمند آسیب فیزیکی در ناحیه پس سر می‌بیند. پس از نجات او توسط تیم نجات، وی ادعا می‌کند فرمول مادة اختراعی خود را به یاد می‌آورد اما آزمایش‌هایی که می‌کند، صحت آن را تأیید نمی‌کنند.» کدام گزینه با قضیه بالا ارتباط بیشتری دارد؟

(۱) وی یک رویداد واقعی را به خاطر آورده است.

(۲) فراموشی رخ داده است.

(۳) خطای حذف کردن روی داده است.

۷۲- اگر انواع حافظه را براساس زمان بازیابی و گنجایش (از کم به زیاد) مرتب کنیم، به ترتیب، کدام نوع حافظه در جایگاه دوم قرار می‌گیرد؟

(۱) حافظه کوتاه‌مدت - حافظه کوتاه‌مدت

(۲) حافظه حسی - حافظه بلندمدت

(۳) حافظه بلندمدت - حافظه حسی

۷۳- کدامیک از گزینه‌های زیر از شاخص‌های تقسیم‌بندی مسئله به «خوب تعریف شده» و «خوب تعریف نشده» به حساب نمی‌آید؟

(۱) امکان یا عدم امکان تضمین موققت

(۲) تک یا چند علتی بودن مسئله

(۳) توانایی یا عدم توانایی فهرست اقدامات

۷۴- کدام عبارت در رابطه با فرض زیر صحیح نیست؟

«مهری جهت میزبانی از دوستانش، براساس تجربیات قبلی، حدس می‌زند که آن‌ها چه غذایی دوست دارند و سپس به سراغ خرید مایحتاج مهمانی می‌رود.»

(۱) این کار او ممکن است با خطای همراه باشد.

(۲) روش او نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارد.

(۳) مهری در حدائق زمان توانسته غذای مهمانی خود را انتخاب کند.

(۴) روش او تابع قواعد مشخصی است و او را در دستیابی به راه حل کمک کرده است.

۷۵- مینا در کنکور سراسری قبول شده است و می‌خواهد رشته تحصیلی اش در دانشگاه را انتخاب کند. کدامیک از گزینه‌های زیر می‌تواند ذیل «عدم کنترل هیجانات» قرار بگیرد و مانع تصمیم‌گیری صحیح او شود؟

۱) در دوران انتخاب رشته مینا دائماً به این شعر فروغ فکر می‌کرد که «چرا من این‌همه کوچک هستم؟!» بنابراین، انتخاب رشته‌اش را به عهده پدرش گذاشت.

۲) مینا یک صفحه اینستاگرامی را درباره رشته هتل‌داری رصد کرده و آنقدر مجدوب این رشته شده بود که اصلاً نمی‌خواست به رشته دیگری فکر کند و مطمئن بود که در این رشته پذیرفته خواهد شد.

۳) دوست مینا عقیده داشت مینا می‌تواند در رشته حسابداری موفق شود، و مینا اصلاً به این فکر نمی‌کرد که در دوره دبیرستان و قبل از آن کمترین نمرات را در درس ریاضی گرفته است و این نظر را پذیرفته بود.

۴) انتخاب رشته حقوق به خاطر اینکه مینا از کودکی به دخترخاله خود که وکیل بود حسادت می‌کرد و دوست داشت همه افراد فامیل به او هم مثل دخترخاله‌اش احترام بگذارند.

۷۶- هر کدام از موارد زیر به ترتیب، به کدام نوع تعارض مربوط می‌شوند؟

- آرش باید به خاطر بیماری از مادرش دوری کند اما در صورت دوری کردن، برخی احتیاجات مادرش برآورده نمی‌شود.

- سمانه اگر با فردی که دوست دارد ازدواج کند، باید از وطن دور شود.

- کشور فرانسه و برج ایفل برای ایلیا بی‌نظیرند، اما زیبایی کولوسئوم هم خیره‌کننده است.

۱) گرایش / اجتناب - گرایش / اجتناب - اجتناب / اجتناب ۲) اجتناب / اجتناب - گرایش / گرایش / گرایش

۳) گرایش / اجتناب - گرایش / گرایش - گرایش / اجتناب ۴) گرایش / اجتناب - گرایش / اجتناب - گرایش / گرایش

۷۷- هر یک از موارد زیر به ترتیب، مصادق کدام اسناد است؟

- مهدی دلیل اضافه وزن خود را استعداد ژنتیکی خود می‌داند.

- سعیده احساس می‌کند بسترها جامعه اجازه رشد به او نمی‌دهند.

- محمد پشتیبانی عاطفی خانواده‌اش را در موفقیت تحصیلی خود کلیدی و مهم می‌داند.

- سمیه با تشویق و حمایت دوستش بیشتر از قبل پیاده‌روی می‌کند.

۱) درونی پایدار - بیرونی ناپایدار - بیرونی ناپایدار - بیرونی ناپایدار

۲) بیرونی پایدار - بیرونی ناپایدار - بیرونی پایدار - درونی ناپایدار

۳) درونی پایدار - بیرونی پایدار - درونی پایدار - بیرونی پایدار

۴) درونی ناپایدار - درونی پایدار - بیرونی ناپایدار - بیرونی ناپایدار

۷۸- چرا اگر اهدافمان را بسیار کوچک و بی‌ارزش و زودگذر انتخاب کنیم، انگیزه تلاش و عمل در ما ایجاد نمی‌شود؟

۱) زیرا امید به موفقیت را به همراه ندارد. ۲) زیرا باعث اتلاف منابع انرژی فرد می‌شوند.

۳) زیرا حرکت در مسیر این اهداف موفقیت تلقی نمی‌شود. ۴) زیرا از انجام آن‌ها احساس ارزشمندی و غرور نمی‌کنیم.

۷۹- «ترس از دست دادن خانواده با مرگ یکی از اقوام دور در احمد رضا شروع شد و از آن به بعد هر زمانی که تصور آسیب دیدن یکی از نزدیکانش به ذهنش خطور می‌کرد سردد عجیبی را تجربه می‌کرد. اضطراب مرگ اطرافیان در احمد رضا به جایی رسید که مشاور مدرسه‌اش در جلسه اولیا و مربیان از خشم زیاد و نداشتن تمکز او با خانواده‌اش صحبت کرد.» کدامیک از گزینه‌های زیر شرایط احمد رضا را به درستی توصیف می‌کند؟

۱) عامل روانی موجب ایجاد بیماری جسمانی - نداشتن تمکز علامت شناختی و خشم علامت هیجانی

۲) عامل روانی پیامد بیماری جسمانی - نداشتن تمکز علامت هیجانی و خشم علامت رفتاری

۳) عامل روانی موجب ایجاد بیماری جسمانی - نداشتن تمکز علامت شناختی و خشم علامت رفتاری

۴) عامل روانی پیامد بیماری جسمانی - نداشتن تمکز علامت هیجانی و خشم علامت هیجانی

۸۰- فعالیتهای بدنه و ورزش کردن از چه طریقی به کاهش فشار روانی افراد کمک می‌کنند؟

۱) باعث بی‌توجهی به فشار روانی می‌گرددن. ۲) باعث تمکز بر منبع فشار می‌شوند.

۳) باعث اجتناب از موقعیت فشارزا می‌شوند. ۴) باعث سبک شمردن مشکل می‌شوند.

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع سوم

آزمون ۹ تیر - سال ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	۲۰
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

■ ■ عین الأُنْسَب لِلْجَواب عَنِ التَّرْجِمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٨١ - ٨٨)

﴿ وَ لَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعَزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً ﴾: ٨١

۱) سخنان تو را اندوهگین نمی کند چون ارجمندی همه از آن خداست!

۲) سخن آنها تو را نباید اندوهگین کند زیرا ارجمندی همه از آن خداست!

۳) نباید از سخنان اندوهگین شوی چون ارجمندی همگی تنها برای خداست!

۴) سخنان نباید تو را اندوهگین نماید زیرا همه ارجمندی فقط برای خداست!

٨٢- «إِشْتَعَلَتِ النَّارُ فِي وُكُنَاتِ الطَّيْورِ وَ جَاءَ الْعَصْفُورُ عَلَى الْأَرْضِ لَكِ يَسْتَغْفِثُ الْحَيَوانَاتِ!»:

۱) در لانه پرنده آتش شعلهور شد و گنجشک روی زمین افتاد و از حیوانات کمک خواست!

۲) لانه های پرنده گان آتش گرفت و گنجشک به زمین آمد تا از حیوانات درخواست کمک کند!

۳) در آشیانه پرنده ها آتش شعلهور شد و گنجشک بر روی زمین آمد تا به حیوانات کمک کند!

۴) آتش در لانه های پرنده گان شعلهور شد و گنجشک روی زمین آمد تا از حیوانات کمک بخواهد!

٨٣- «يُحِيرُنِي مَشَهُدٌ يَفْتَحُ فِيهِ التَّمْسَاحُ فِيمَهُ عِنْدِ الإِسْتِرَاحَةِ عَلَى الشَّاطِئِ لَكِ يَدْخُلُ الزَّقَاقَ فِيهِ وَ يَبْدُأُ بِنَقْرِ بَقَائِيَا:

ساخت کنکور

الطَّعَامُ فِي فَعَهِ!»:

۱) مرا حیران می کند صحنه ای که در آن تماسح هنگام استراحت بر روی ساحل دهانش را باز می کند تا مرغ باران وارد

آن شود و شروع به نوک زدن باقیمانده های غذا در دهان او کند!

۲) حیرانم می کند صحنه ای که تماسح دهانش را بروی ساحل باز می کند هنگامی که استراحت می کند برای اینکه

مرغ باران در دهانش داخل شود و باقیمانده های غذا را نوک بزندا!

۳) دچار حیرت می شوم از دیدن صحنه ای که تماسح در آن دهانش را هنگام استراحت بر روی ساحل می گشاید تا مرغ

باران در آن وارد شود و شروع به نوک زدن باقیمانده های غذا در دهانش کند!

۴) مرا حیران می کند صحنه ای که تماسح در آن دهانش را زمان استراحت بر روی ساحل می گشاید تا مرغ باران را در

آن وارد کند و شروع به نوک زدن غذاهای باقیمانده در دهان او بکند!

٨٤- « الدلافين من الحيوانات المليحة الذكية التي تؤدي دوراً هاماً في السلام و الحرب في العالم!»:

- ١) دلفین‌ها از حیوانات بانمک و باهوشی‌اند که نقشی مهم در صلح و جنگ در جهان ایفا می‌نمایند!
- ٢) یکی از حیوانات بانمک باهوشی که نقش با اهمیتی در صلح و جنگ دنیا دارند، دلفین‌ها هستند!
- ٣) دلفین‌ها از حیوانات بازیگوش و باهوشی هستند که در صلح و جنگ در جهان، نقش مهمی دارند!
- ٤) دلفین‌ها از حیوانات بانمکی‌اند که هوشمندانه در صلح و جنگ در عالم، نقشی با اهمیت ایفا می‌کنند!

٨٥- « قال خبير البيئة: تلوث الجو يُسبِّب الأمطار الحمضية و يهدّد بها نظام الطبيعة، لِتَخَذِ الإجراءات الالزامية لرفع أو تقليلها!»: كارشناس محبيط زیست گفت:

- ١) آلدگی هوا سبب باران‌های اسیدی می‌شود و با آن، نظام طبیعت تهدید می‌شود، باید برای از بین بردن یا کاهش آن اقدامات لازم را اتخاذ نماییم!
- ٢) آلدگی جوی باران اسیدی را سبب می‌شود و به وسیله آن، نظام طبیعت تهدید می‌شود، واجب است برای از بین بردن یا کاهش آن اقدامات لازم را اتخاذ کنیم!
- ٣) آلدگی هوا موجب باران‌های اسیدی می‌شود و آن، نظام طبیعت را تهدید می‌کند، باید برای رفع یا کاهش آن اقدامات لازم را اتخاذ کنیم!
- ٤) آلدگی جوی که با آن نظام طبیعت تهدید می‌شود، سبب باران‌های اسیدی می‌شود، باید برای رفع یا کاهش آن اقدامات لازم را اتخاذ نماییم!

٨٦- عَيْنُ الْخَطَا:

- ١) رأيُّ خصاً عجيبة عند ضَيْفِنَا ثُعِّبْ أُسْرِتَنا!: ويزگی‌های عجیبی را نزد مهمانمان دیدم که خانواده‌مان خوششان می‌آمد!
- ٢) لا مشكلة قادرة على هزيمة من يعتمد على قُدراته!: هیچ مشکلی قادر به شکست کسی که به توانایی‌های خود تکیه می‌کند، نیست!
- ٣) كثيْرٌ من المُعَوَّقِينَ الَّذِينَ قد بَلَغُوا غَايَاتِهِمْ أثَارُوا إعْجابَ الآخرين!: بسیاری از معلولانی که به اهدافشان رسیده‌اند شگفتی دیگران را برمی‌انگیزند!
- ٤) إن يَصْفِرُ الْحَكْمُ فَسَيَحْرُنُ الْمُتَفَرِّجُونَ فِي الْمَلَعْبِ حُزْنًا!: اگر داور سوت بزند بی‌گمان تماشاچیان در ورزشگاه ناراحت خواهند شد!

٨٧- عین الصحيح:

- ١) لا تشاهد نجوم كثيرة في سماء الليل!: ستارهای زیادی را در آسمان شب نمی‌بینی!
- ٢) غدد توجّد في لسان القطّ تُفرز سائلاً مُطهراً!: غدهایی که در زبان گربه وجود دارند، مایعی پاک را تولید می‌کنند!
- ٣) قد أنسد هذان الشاعران الكبيران قصيدين عن طاق كسرى!: این دو شاعر بزرگ، دو قصیده در خصوص ایوان
كسری سروده بودند!
- ٤) هذه الظاهره العجيبة تحدث في أمريكا الوسطى سنويًا!: این پدیده شگفت، هرساله در آمریکای مرکزی رخ
می‌دهد!

٨٨- عین الخطأ:

- ١) انوشیروان دستور داد که به پیرمرد دو هزار دینار داده شود!: أمر أنوشروان أن يعطى العجوز ألفي دينار!
- ٢) خفّاش تنها حیوان پستانداری است که قادر به پرواز است!: الخفّاش هو الحيوان اللّبون الوحيد الذي يقدر على الطّيران!
- ٣) نوبل ثروتش را برای خرید جوايز بخشید تا اشتباهاش اصلاح شود!: منح نوبل ثروته لشراء الجوائز لكي يُصحّح خطوه!
- ٤) گاهی کشاورز با کشتن حیوانات در مزرعه‌اش طبیعت را تهدید می‌کند!: قد هَدَدَ المُزارع الطّبيعة بموت الحيوانات في مزرعته!

■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٨٩ - ٩٣) بما يناسب النص:

إن الصبر مصدق بارز من مصاديق استعمال الإرادة الإنسانية، فهو الإرادة القوية يمكن له أن يصبر و يتحمل
مرارة الصبر و حلوته. من الجدير بالذكر أن هناك نوعين من الصبر: صبر بدون أي عمل، و صبر على العمل
و مواصلته، و الصبر بلا عمل هو ترك المسؤوليات و الواجبات، أما الصبر المقرن بالعمل فهو الصبر
ال حقيقي ...

قد يصبر المرء على عمل واحد فيكمله، ولكنه قد يفقد الصبر فلا يستطيع متابعة سلسلة أعماله في يومه أو
عمره فيفشل، فليصبر الإنسان على العمل الواحد، إضافة إلى هذا يجب الصبر على إنجاز سلسلة الأعمال
الأخرى التي يكون العمل الواحد حلقة منها.

**يُقال إن إمبراطور الصين سأله شاباً عن السر في انتصاره و سعادته، فقال الشاب: الصبر الصبر... و كثر كلمة
الصبر مائة مرة!**

٨٩- عين الخطأ:

- ١) لا يمكن أن نحصد المحاصيل إلا بعد أن نصبر لمدة معينة، والأعمال كلّها على هذا!
- ٢) الصبر دون العمل يمكن أن ينفع المرء ولكن من الأرجح أن يقترن الصبر بالعمل!
- ٣) إنّ الأعمال في الحياة بحاجة إلى عنصر الصبر مهما كانت كبيرة أو صغيرة!
- ٤) تجلّى إرادة المرء في الصبر على ما يقوم به طوال الحياة!

٩٠- عين الخطأ عن الشّاب الصيني:

- ١) إنّ الصبر هو العامل الوحيد لنجاحه في الحياة!
- ٢) إنه كان يصبر على عمله ومواصلته صبراً حقيقةً!
- ٣) إنّ الصبر يظهر في عمله وسلوكه وكلامه أيضاً!
- ٤) إنه واصل طريقه نحو النجاح وقد وجد أسرار النجاح!

٩١- عين ما لم يذكر في النص:

- ١) أي صبر يؤدي إلى السعادة؟!
- ٢) أي صبر هو المطلوب؟!
- ٣) كيف يواصل الناجحون سلسلة الأعمال؟!
- ٤) كيف يكتسب المرء القدرة على الصبر؟!

■ عين الخطأ في الإعراب و التحليل الصّRFI (٩٢ و ٩٣)

- ١) يتحمّل: فعل مضارع - للمفرد المذكور الغائب - مزيد ثلثي من باب تقْعُل - معلوم / فعل وفاعل
- ٢) المقرّون: مفرد مذكّر - اسم مفعول (مصدره: اقتران) - معرف بـأ - معرب / صفة، و موصوفها: الصبر
- ٣) يصبر: مضارع - مجرّد ثلثي (مصدره: صبر، دون حرف زائد) - لازم / فعل وفاعله: الإنسان، حرف اللام فيه يدلّ على الأمر
- ٤) استعمال: اسم - مصدر (من فعل مزيد ثلثي، و له ثلاثة حروف زائدة) - معرب / مضافة إليه و مجرور بالكسرة، و مضافة: مصاديق

٩٣- «إنجاز - الأخرى - يقال - كرر»:

- ١) إنجاز: اسم - مصدر (من باب افعال، النون من حروفه الأصلية) - معرّب / مجرور بحرف الجرّ
- ٢) الأخرى: اسم تفضيل - مفرد مؤنث (على وزن: فُعلَى) - معرفة - معرّب / صفة؛ و موصوفها: الأعمال
- ٣) يقال: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلثي، و له حرف زائد واحد - مجهول / الجملة إسمية
- ٤) كرر: فعل ماض - مزيد ثلثي (من باب تعليل، بزيادة حرف زائد واحد) - معلوم - متعدّ / مفعوله: كلمة

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٤ - ١٠٠)٩٤- عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) تَنقُلُ النَّاقِلَاتُ مُشْتَقَّاتِ النِّفَطِ مِنَ الْمَصَافِي إِلَى مَحَطَّاتِ الْوَقْدِ فِي الْبِلَادِ!
- ٢) مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ وَالْمُعَارَضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمُ!
- ٣) عَلَيْنَا أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ تَبَادُلَ الْمُفَرَّدَاتِ بَيْنَ الْلُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ!
- ٤) إِذَا طَبَبَتَ أَنْ تَتَجَحَّ فِي عَمَلِكَ فَقُمْ بِهِ وَحِيدًا وَ لَا تَتَوَكَّلْ عَلَى النَّاسِ!

٩٥- عين غير المناسب حسب المفهوم:

پشیمان نشد از خموشی کسی	١) الندم على السکوت خیز من الندم على الكلام!: پشیمان ز گفتار دیدم بسى
خویشتن سیم و غله اندوزند	٢) أ تأمرونَ النّاسَ بِالبَرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنفُسَكُمْ!: ترك دنيا به مردم آموزند
گاه سود و گه زیان می آوریم	٣) قُلْ لَا أَمْلُكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَ لَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ!: تا به بازار جهان سوداگریم
که با نادان شوی یار و برادر	٤) عداوة العاقل خیز من صداقت الجاهل!: اگر عاقل بود خصم تو بهتر

٩٦- عين الصحيح في علامات الإعراب:

- ١) كانت لِحَبِيبِي مَزْرِعَةً كَبِيرَةً فِي قَرْيَةِ جَمِيلَةٍ!
- ٢) بَسَاتِينَ الْأَغْنِيَاءِ الْمُؤْمِنُونَ مَفْتوحَةٌ لِلضُّعْفَاءِ!
- ٣) إِنَّ السَّمْكَ الْمَدْفُونَ يَعِيشُ فِي حُفْرَةٍ صَغِيرَةٍ!
- ٤) لَا تَلْمِيَّ حاضِرًا فِي صَالَةِ امْتَحَانَاتِ الْمَدْرَسَةِ!

٩٧- عَيْنِ الْإِسْمِ النَّكْرَةِ يُتَرَجِّمُ مَعْرِفَةً:

١) عَلَيْنَا أَنْ لَا نَعْتَمِدُ عَلَى أَشْخَاصٍ لَا نَعْرِفُهُمْ!

٢) شَلَالٌ يَاسُوجُ الْجَمِيلِ يَجْذُبُ سُيَاحًا مِنْ كُلِّ الْبَلَادِ!

٣) الْحَقْلُ أَرْضٌ تُرْعَى فِيهَا أَنْوَاعُ الْخَضْرَاءِ وَالْفَوَاكِهِ!

٤) رِسَالَةُ الْإِسْلَامِ عَلَى مَرْءَةِ الْعَصُورِ قَائِمَةٌ عَلَى أَسَاسِ الْمَنْطَقِ!

٩٨- عَيْنِ خَبْرِ «كَانَ» مُخْتَلِفًا:

١) كَانَ فَلَاحُ الْمَزْرَعَةِ الْمُجَدِّدُ حَصَدَ مَحَاصِيلَ الْمَزْرَعَةِ بِمَسَاعِدِ أَصْدِقَائِهِ!

٢) كَانَ التَّلَامِيذُ قدْ إِقْتَرَحُوا عَلَى الْمَعْلُومِ أَنْ يَشْتَرِكُوا فِي الْمَسَابِقَةِ!

٣) كَانَ صَدِيقِي يَسْمَعُ أَشْعَارَ هَذَا الشَّاعِرِ حَوْلَ حُبِّ الْوَطَنِ!

٤) كَانَ الطَّالِبُ الَّذِي قدْ وَصَلَ إِلَى درَجَاتِ رَفِيعَةِ، مَسْرُورًا!

٩٩- عَيْنِ مَا لَا يُنَاسِبُ الْفَرَاغَ: «يَا إِلَهِي وَرَبِّي؛»

١) طَهَرَ جَسْدي مِنَ الْأَلْمِ وَ اشْفَفَنِي!

٢) أَخَافُ مِنْ ذَنْبِنِي نَسِيْثَاهَا وَ أَنْتَ لَمْ تَنْسِهَا!

٣) يَسْتَجِيبُ لِي رَغْمَ أَخْطَائِي!

١٠٠- عَيْنِ مَصْدَرًا يَؤَكِّدُ فَعَلَهُ:

١) فِي تِلْكَ الْأَيَّامِ كُنْتَ تَسْتَطِيُّ أَنْ تَعْبُدَ رَبِّكَ مُطْعِيًّا وَلَكَنَّكَ لَمْ تَقْعُلْ ذَلِكَ!

٢) يُثِيرُ قَفْرُ السَّمِكِ الطَّائِرِ الطَّوِيلِ تَعْجُبَ النَّاسِ إِثَارَةً عِنْدَ الْمَشَاهِدَةِ!

٣) لَمْ يُفْرَقْ بَعْضُ النَّاسِ بَيْنَ أَطْفَالِهِمْ تَقْرِيْقًا يُزَعِّجُ الْآخَرِينَ!

٤) أَخْتِي الصَّغِيرَةُ قَدْ تَنَامَ نُومًا طَوِيلًا طَولَ النَّهَارِ!

۱۰۱- کدام گزینه به ترتیب اطلاعات صحیحی درباره «مبدأ گاهشماری اوستایی»، «گاهشماری رایج در عصر ساسانیان» و «اصلاح گاهشماری رومی

در سال ۴۶ ق.م» ارائه می‌دهد؟

(۱) به تخت نشستن هر پادشاه - بابلی - پاپ گرگوار سیزدهم

(۲) ورود آریایی‌ها به ایران - بابلی - ژولیوس سزار

(۳) به تخت نشستن هر پادشاه - اوستایی - ژولیوس سزار

(۴) ورود آریایی‌ها به ایران - اوستایی - پاپ گرگوار سیزدهم

۱۰۲- کدام گزینه درباره اوضاع سیاسی چین باستان، درست است؟

(۱) مانند تمدن‌های سومر و مصر، شامل چند دولت‌شهر بود که زیر نظر جنگاوران اداره می‌شدند.

(۲) با یورش‌های پیاپی اقوام بیابان‌گرد در مرکز و شمال غربی روبه‌رو بود.

(۳) از همان ابتدا تحت فرمان یک دودمان قرار داشتند و سلسله‌هایی این سرزمین را اداره می‌کردند.

(۴) سلسله‌های حکومتی آن تا قرن‌ها از نظر سیاسی و جغرافیایی به صورت یکپارچه بر این سرزمین فرمان می‌رانند.

۱۰۳- کدام گزینه در مورد سنگنوشته‌ها و لوح‌های گلی دوره هخامنشیان نادرست است؟

(۱) پنج ستون از سنگنوشته بیستون، به شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ اختصاص دارد.

(۲) در کاوش‌های تخت‌جمشید بیش از سی هزار لوح گلی به زبان ایلامی کشف شده است.

(۳) سنگنوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در جیرفت به شرح جنگ‌های این پادشاه با یونانیان اشاره دارد.

(۴) این لوح‌ها اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری این دوره، ارائه می‌دهند.

۱۰۴- داریوش یکم هخامنشی به چه منظوری به مناطق دوردست در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکرکشی کرد؟

(۱) سرکوب گئومات مغ

(۲) سرکوب شورشیان و مدعیان قدرت

(۳) تصرف جزایر دریای اژه

(۴) دفع حملات قبایل صحراء‌گرد سکایی

۱۰۵- کدام گزینه در مورد قیام عباسیان صحیح نیست؟

(۱) بنی عباس، برای عدم شناسایی هویت رهبر واقعی بدون اسم بردن از فرد خاصی، مردم را به حکومت آل محمد فرامی‌خوانند.

(۲) خاندان عباسی برای مبارزه با امویان، شبکه منظمی از داعیان را به وجود آورد که به صورت سری فعالیت می‌کرد.

(۳) تبلیغات داعیان عباسی بسیار زیرکانه و حساب‌شده بود و نخست معاوی حکومت بنی‌امیه را بیان می‌کردند.

(۴) داعیان عباسی، کانون فعالیت‌های خود را مناطق نزدیک به مرکز خلافت، به خصوص تیسفون قرار داده بودند.

۶- کدام گزینه در مورد نبردهای اعراب مسلمان با سپاهیان ساسانی، نادرست است؟

۱) در زمان یزدگرد سوم، سپاه ایران با شکست اعراب مسلمان در جنگ جسر یا پل، بیشتر متصرفات آنان را پس گرفت.

۲) اعراب مسلمان نخست در قادسیه سپاه ایران را به سختی شکست دادند.

۳) پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلو لا گرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند و پیروز شدند.

۴) پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهاؤند سرنوشت حکومت ساسانی را قطعی کرد.

۷- عبارات کدام گزینه در رابطه با حکومت علوبیان طبرستان درست است؟

الف) روابط حکومت علوبیان طبرستان با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی داشت.

ب) امیران شیعه‌مذهب این سلسله که از سادات علوی به شمار می‌رفتند، خود مدعی خلافت بودند.

ج) بیشتر دوران حکومت علوبیان طبرستان به کشمکش و جنگ با لشکریان طاهریان و سامانیان سپری شد.

د) امیران این سلسله خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را در سر می‌پروراندند.

۲) ب و د

۱) ب و ج

۴) الف و ب

۳) الف و د

۸- کدام گزینه درباره نگارگری در عصر ایلخانی و تیموری، درست نیست؟

۱) هنر نگارگری و نقاشی عصر ایلخانی جدا از سنت نقاشی ایرانی و چینی بود.

۲) در عصر ایلخانان هنر نگارگری بیشتر در کتاب‌آرایی و مصور ساختن کتاب‌های تاریخی نمود پیدا کرد.

۳) در عصر تیموریان مصور کردن کتاب‌ها از نجوم گرفته تا شاهنامه و دیوان‌های شعر به لحاظ کمی و کیفی افزایش یافت.

۴) هنر نگارگری و نقاشی در زمان جانشینان تیمور بهویژه در خراسان گسترش یافت.

۹- براساس نظریه‌های مبتنی بر اندیشه انسان‌گرایی در دوران رنسانس، هدف آموزش و پرورش کدام مورد است؟

۲) تربیت شهروندان فعال در حیات شهری

۱) تربیت دانشمندان بر جسته

۴) شکوفایی استعدادها و توانمندی‌های بالقوه انسان

۳) تعالی و رشد روحی و جسمی انسان

۱۱۰- موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام‌یک از مورخان عصر قاجار است؟

«تختستین کسی که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است. - تاریخنویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد. - یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی است.»

۱) خاوری شیرازی - میرزا فتحعلی خان آخوندزاده - میرزا محمدجعفر خورموجی

۲) میرزا محمدجعفر خورموجی - میرزا فتحعلی خان آخوندزاده - خاوری شیرازی

۳) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده - میرزا محمدجعفر خورموجی - خاوری شیرازی

۴) میرزا محمدجعفر خورموجی - خاوری شیرازی - میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

۱۱۱- کدام بناهای ساخته شده در عصر قاجار، به بناهای کارت پستالی معروف شدند؟

۱) بنایی کوچک و تزیینی که با کاربرد تفریحی ساخته می‌شدند.

۲) بنایی که به وسیله معماران سنتی با طرحی جدید، ساخته می‌شدند.

۳) بنایی که به تقلید از بنای‌های اروپایی ساخته می‌شدند.

۴) سفارتخانه‌های کشورهای اروپایی که براساس معماری جدید ساخته می‌شدند.

۱۱۲- کدام‌یک از موارد زیر در مورد اقدامات رضاشاه در زمینه قرارداد نفتی ایران و انگلیس (۱۳۱۲/۱۹۳۳م)، نادرست است؟

۱) در قرارداد جدید، سهم ایران نسبت به قرارداد قبلی اندکی کاهش یافت.

۲) رضاشاه امتیازنامه دارسی را یک‌طرفه لغو کرد.

۳) محدوده جغرافیایی قرارداد به میدان‌های نفتی شناخته شده جنوب کشور، محدود گردید.

۴) در قرارداد جدید ۳۰ سال به مدت قرارداد افزوده شد.

۱۱۳- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، از اقدامات سازمان مجاهدین خلق در دوران دفاع مقدس نیست؟

۱) ایجاد آشوب در داخل کشور و ترور بسیاری از مسئولان و مردم عادی

۲) همکاری نظامی با ارتش بعضی در سرکوب و کشتار مخالفان صدام

۳) دادن اطلاعات سری و نظامی کشور به رژیم صدام و دیگر دشمنان خارجی

۴) تهاجم به داخل خاک ایران پیش از پذیرش قطعنامه ۵۹۸

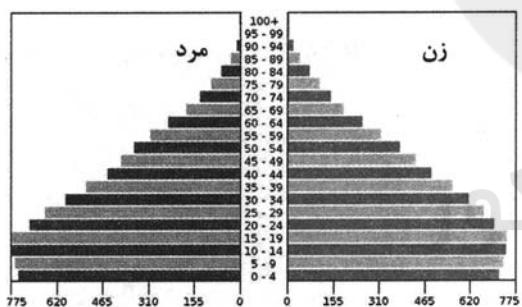
۱۱۴- کدام یک از موارد زیر با سؤال کلیدی جغرافیا در ارتباط نیست؟

- (۱) زلزله رودبار با قدرت ۷/۴ ریشتر از بزرگ‌ترین زلزله‌های بهوقوع پیوسته در کشور ما بوده است.
- (۲) زیرساخت‌های ضعیف شهری و قدیمی‌بودن کانال‌های روبسته، از عوامل طغیان سیل در شهر ایلام بوده است.
- (۳) استفاده از شیوه‌های نادرست در برآفروختن آتش توسط مردم، حادث ناگهانی و سهل‌انگاری مردم از دلایل وقوع آتش‌سوزی‌های زاگرس است.
- (۴) در تابستان جرقه کوچکی می‌تواند، آتش به جان جنگل‌های ایران بیاندازد.

۱۱۵- کدام گزینه از ویژگی‌های «دریاچه‌های فصلی» در ایران است؟

- (۱) در دوره سرد سال، وسعت بیشتری پیدا می‌کند.
- (۲) در طول سال، آب بعضی از آن‌ها شور و برخی دیگر شیرین است.
- (۳) آب این دریاچه‌ها از طریق رودهای پرآب، تأمین می‌شود.
- (۴) گرم شدن عمومی هوا سبب تغییرات سطح آب آن‌ها در فصل تابستان شده است.

۱۱۶- همه گزینه‌ها از نتایج قابل پیش‌بینی هر میلیون سنی کشور فرضی زیر است؛ به جز:

(۱) افزایش میزان رشد موالید

(۲) افزایش درصد جمعیت فعالان اقتصادی

(۳) بالا بردن امکانات آموزشی و ایجاد فرصت‌های تحصیلی، تفریحی و رفاهی برای جوانان

(۴) عدم تعادل نسبت جنسیتی و سنی

۱۱۷- متن زیر به کدام موضوع در رابطه با نواحی اشاره دارد؟

«در فیلیپین نوع برنامه‌ریزی و بودجه‌ای که به نواحی مختلف کشور اختصاص می‌یابد بر توزیع امکانات و تجهیزات در نواحی مختلف اثر می‌گذارد.»

- (۱) انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند.
- (۲) نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند و همه آن‌ها تحت تأثیر یکدیگرند.
- (۳) انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و آن‌ها را کنترل می‌کنند.
- (۴) حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی بر نواحی تأثیر می‌گذارند.

۱۱۸- در کدام گزینه دلیل شکل‌گیری کمربندهای فشار و پیامد آن بهدرستی آمده است؟

- (۱) اختلاف فشار - تغییرات آب و هوایی
 (۲) تنوع دما - وزش بادها
 (۳) جابه‌جایی توده‌های هوا - توزیع بارش نامساوی
 (۴) دریافت نامساوی انرژی خورشید - گردش عمومی جو

۱۱۹- کدام گزینه عبارت زیر را بهدرستی تکمیل می‌کند؟

«در شرایط آب و هوایی ...، در اثر هوازدگی ...، فرآیند اتحال کانی‌های تشکیل‌دهنده سنگ‌ها به شدت افزایش می‌یابد.»

- (۱) گرم و خشک - شیمیایی
 (۲) کوهستانی - فیزیکی
 (۳) گرم و مرطوب - شیمیایی
 (۴) معتدل خزری - فیزیکی

۱۲۰- در کدام گزینه پیامد متن زیر آمده است؟

«امروزه صاحبان اغلب مزارع تک محصولی تخصصی (پلاتیشن‌ها) شرکت‌های بزرگ چندملیتی هستند؛ زیرا این‌گونه مزارع به سرمایه‌گذاری

زیادی نیاز دارند.»

(۱) کشورهای صاحبان این شرکت‌ها بازار مناسبی برای تولیدات آن‌ها هستند.

(۲) این شرکت‌ها از این طریق سود و امتیازات زیادی بهدست می‌آورند.

(۳) کالاهای و خدمات تولیدشده را به فروش می‌رسانند.

(۴) از فناوری، نیروی ماهر و حمل و نقل پیشرفته کشورهایی که این مزارع در آن‌ها واقع شده، بهره می‌برند.

۱۲۱- با توجه به مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریتی که یک فضای جغرافیایی را اداره می‌کند، نقشه زیر کدامیک از انواع ناحیه سیاسی را

نشان می‌دهد؟

- (۱) ناحیه سیاسی فرمانی
 (۲) ناحیه سیاسی ملی
 (۳) ناحیه سیاسی فراملی (منطقه‌ای)
 (۴) ناحیه سیاسی ویژه

۱۲۲- همه موارد از ویژگی‌های مکالاپلیس‌ها بهشمار می‌آیند؛ به جز:

الف) به طور معمول در امتداد راه‌های ارتباطی شکل می‌گیرند.

ب) معمولاً به آن‌ها کلان شهر هم گفته می‌شود.

ج) در نتیجه پیوند خوردن حومه‌ها و شهرک‌های اقماری مادرشهرها، به یکدیگر به وجود آمدند.

د) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر در یک کشور بهشمار می‌آیند.

۴) الف و ج

۳) ج و د

۲) ب و د

۱) الف و ب

۱۲۳- با استفاده از کدام قابلیت سامانه اطلاعات جغرافیایی می‌توان در جهت برنامه‌ریزی و مدیریت شهرها و روستاهای اقدام کرد؟

۲) ارتباطات متعدد پدیده‌ها با یکدیگر

۱) دسترسی سریع به حجم زیاد اطلاعات

۴) تجزیه و تحلیل اطلاعات مکانی

۳) جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف

۱۲۴- در ارتباط با «گسل‌های همگرا» نمی‌توان گفت:

۱) با آزاد شدن انرژی، شروع به از هم گسیختگی می‌کنند.

۲) در محل آن‌ها، احتمال تشکیل جزایر آتش‌نشانی وجود دارد.

۳) در امتداد آن‌ها، جابه‌جایی زمین روی می‌دهد.

۴) تداوم حرکت، موجب تجمع دوباره انرژی در آن‌ها می‌شود.

۱۲۵- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«ساختن دیوارهای سیمانی و سنگ‌چین کردن کناره‌ها موجب ... سیل می‌شود و ... را به دنبال دارد.»

۱) وقوع یا تشدید - کاهش نفوذ پذیری خاک و افزایش سرعت رواناب

۲) کنترل یا مهار - بازتر شدن مسیر آبراهه و تخلیه تدریجی جریان آب حاصل از بارش

۳) وقوع یا تشدید - تنگ‌تر شدن مجرای رود و سرریز شدن سیل

۴) کنترل یا مهار - کاهش شیب مسیر رودخانه و هدایت و اصلاح شیب آبراهه

۱۲۶- در کدام گزینه دلالت لفظ بر معنا در کلمات مشخص شده یکسان است؟

(۱) گناه بخت پریشان و دست کوته ماست - سر آن ندارد امشب که برآید آفتایی - باده در دست و گل اندر آغوش

(۲) ز خاک من اگر گندم برآید - محتاج قصه نیست گرت قصد خون ماست - شمع را باید از این خانه به در بردن و کشتن

(۳) خرد را مکن با دل اندر معاک - خون تیره شده است آب سرم - خواهم شدن به میکده گریان و دادخواه

(۴) دست در حلقه آن زلف دو تا نتوان کرد - برآشست ایران و برخاست گرد - به یاد روی شیرین بیت می گفت

۱۲۷- کدام گزینه بیانگر یک دسته‌بندی صحیح است؟

(۱) سبز > گیاه > درخت > میوه سبب سبز

(۲) مایع > فلز > رسانای جریان الکتریسیته > جیوه

(۳) کم > کم متصل ثابت > کم متصل ثابت سه بعدی > زمان

(۴) کلمه > بیانگر انجام کار یا وقوع حالت > فعل > فعل ماضی

۱۲۸- کدامیک از تعریف‌های زیر نسبت به مفهوم مجھول از جهتی اعم و از جهتی اخص می‌باشد؟

(۱) فلز: عنصری که هادی الکتریسیته است.

(۲) مریع: پاره خط چهارضلعی

(۳) تعریف: مجموعه‌ای از امور معلوم برای شناخت امری مجھول

(۴) پرنده: حیوانی که پرواز می‌کند.

۱۲۹- تعداد قضایای موجبه در کدام گزینه بیشتر از سایر گزینه‌ها است؟

سر ز پاییت برنندارم روز و شب

(۱) در هواییت بی‌قرارم روز و شب

کاینه پاکیزه است و روی تو زیبا

(۲) روی تو خوش می‌نماید آینه‌ما

که تو ای عشق همان پرسش بی‌زیرایی

(۳) عاشقی را چه نیاز است به توجیه و دلیل

حرفی بزن ای قلب مرا برده به تاراج

(۴) با من که به چشم تو گرفتارم و محتاج

۱۳۰- در صورت صدق قضیه «برخی ماهیت‌ها وجود ندارند.» و فرض رابطه عموم و خصوص منوجه بین موضوع و محمول، صدق کدام قضیه ضروری است؟

(۱) هر شیء دارای ماهیتی دارای وجود است.

(۲) هر ماهیتی معدوم است.

(۳) هیچ ماهیتی موجود نیست.

(۴) برخی موجودات دارای ماهیت نیستند.

۱۳۱- کدام گزینه درباره استدلال زیر درست است؟

«بعضی کتاب‌های من دست دوم هستند. در این کتاب‌فروشی، هر کتاب که ارزان‌تر از قیمت پشت جلد باشد، برای من است؛ پس در این کتاب‌فروشی، بعضی کتاب‌های دست دوم، ارزان‌تر از قیمت پشت جلد هستند.»

(۱) قیاس اقتراضی درستی نیست؛ زیرا حد وسط به درستی تکرار نشده است.

(۲) قیاس اقتراضی شکل چهارم است و همه شرایط معتبر بودن قیاس را دارد.

(۳) قیاس اقتراضی شکل اول است؛ ولی مقدمه اول و دوم جابه‌جا نوشته شده‌اند.

(۴) قیاس اقتراضی نامعتبر است؛ زیرا شرط دوم از شرایط اعتبار قیاس را ندارد.

۱۳۲- کدامیک از گزینه‌های زیر مبنای فلسفی متفاوتی با سایر گزینه‌ها دارد؟

(۱) تکامل جوامع تابع یک ضرورت تاریخی بوده و در کنترل افراد نیست.

(۲) فرد جزء جدایی‌ناپذیر جامعه است و هویت شخص در فرهنگ جامعه محو می‌شود.

(۳) منظور از تأثیر جامعه بر فرد، همان تأثیر دیگر افراد جامعه بر فردی خاص است.

(۴) جامعه آثار و خواص ویژه‌ای دارد که در افراد انسانی مشهود نیست و اصالت با آن است.

۱۳۳- کدام گزینه با توجه به تمثیل غار افلاطون صحیح است؟

(۱) هدف افلاطون از این تمثیل نشان دادن چگونگی کاستن از مغالطات است.

(۲) از نظر افلاطون عامل رهایی فرد از عادات و باورهای غیرمنطقی وجود یک راهنمای مربی است.

(۳) این تمثیل صرفاً بیانگر بخش معرفت‌شناسی فلسفه افلاطون است و بخشی در باب وجود ارائه نمی‌کند.

(۴) نهایی‌ترین شناختی که انسان طبق این تمثیل به آن می‌رسد، پی‌بردن به حقیقی نبودن سایه‌ها است.

۱۳۴- زادگاه فلسفه یونانی ... بوده است و در ... مباحث فلسفی پایه‌گذاری شد.

(۱) کل سرزمین یونان باستان واقع در غرب آسیا - قرن ششم میلادی

(۲) ایونیا واقع در ترکیه فعلی - شش قرن پیش از میلاد

(۳) سرزمین ایونیا واقع در یونان فعلی - شش قرن پیش از میلاد

(۴) آتن پایتخت یونان - قرن ششم میلادی

۱۳۵- کدام عبارت بیانگر شک در اصل امکان شناخت است؟

(۱) ما توان شناخت و درک بسیاری چیزها را نداریم.

(۲) شناخت موضوعات مابعدالطبیعی برای انسان بسیار مشکل است.

(۳) شناخت عبارت است از تصور شخصی که ارتباطی با واقعیت بیرونی ندارد.

(۴) بهدلیل صیرورت دائمی محسوسات، شناخت انسان در مورد آن‌ها همواره خطایپذیر است.

۱۳۶- کدام گزینه با توجه به نظرات فیلسوفان مسلمان پیرامون ابزارهای معرفت صحیح است؟

- (۱) ابن سینا در کتابی به تبیین و بررسی کامل معرفت شهودی و ارتباط آن با فلسفه می‌پردازد.
- (۲) سهروردی شهود قلبی را هم معتبر می‌دانست و عموم شهودهای قلبی مبنای دستگاه فلسفی او قرار گرفتند.
- (۳) ملاصدرا در کنار استدلال عقلی و شهود قلبی از آیات قرآن و روایات دینی در مقدمات استدلال‌هایش بهره گرفت.
- (۴) فارابی در حالی که برای شناخت قلبی و بی‌واسطه ارزش معرفتی قائل بود، اما آن را وارد بحث‌های عقلی و استدلالی نمی‌کرد.

۱۳۷- کدام گزینه درباره نظر فیلسوفان یونان باستان نسبت به نفس نادرست است؟

- (۱) افلاطون معتقد است که جزء عقلانی انسان محدودیت‌های بدن انسان را ندارد.
- (۲) ارسطو بر این باور است که نفس هنگام تولد انسان هیچ‌گونه علم یا احساسی ندارد.
- (۳) از نظر افلاطون مراقبت از نفس باید وظيفة اصلی هر کس باشد تا از نابودی آن جلوگیری کند.
- (۴) ارسطو معتقد است که هر موجود زنده‌ای نفس دارد ولی نفس ناطقه به انسان اختصاص دارد.

۱۳۸- فیلسوفان ماتریالیست ... حکیمانی همچون ارسطو و افلاطون، حسن و قبح را در افعال اخلاقی ... می‌دانند و معتقدند ...

- (۱) برخلاف - ذاتی - معیار خوب یا بد بودن یک عمل، فایده آن برای انسان است.
- (۲) برخلاف - اعتباری - انسان خوب و بد را خودش بر اعمال اطلاق می‌کند.
- (۳) همچون - اعتباری - منشأ پیدایش اخلاقیات نیاز انسان به زندگی اجتماعی است.
- (۴) برخلاف - اعتباری - انسان حسن و قبح اعمال را با تجربه کردن کشف می‌کند.

۱۳۹- با توجه به بحث اقسام روابط مفاهیم با وجود و تقسیم حمل به اولی ذاتی و شایع صناعی بهتر ترتیب هر یک از قضایای زیر چه نوع حملی دارند؟

- خداوند موجود است.

- آب مایع است.

- دایرة پنج‌ضلعی وجود دارد.

- (۱) ضروری و اولی ذاتی - ضروری و اولی ذاتی - امتناعی و شایع صناعی
- (۲) ضروری و شایع صناعی - ضروری و اولی ذاتی - امتناعی و اولی ذاتی
- (۳) ضروری و اولی ذاتی - امکانی و شایع صناعی - امتناعی و اولی ذاتی
- (۴) ضروری و شایع صناعی - امکانی و شایع صناعی - امتناعی و شایع صناعی

۱۴۰- کدام گزینه درباره اصل «سنتیت میان علت و معلول» و «وجوب علی و معلولی» صحیح است؟

(۱) انکار هر یک از این اصول به نفی دیگری می‌انجامد.

(۲) هر دو پشتونه نظم و آثار خاص اشیاء در جهان هستند.

(۳) نظام حتمی و لایتختف جهان از آثار این دو اصل بهشمار می‌رود.

(۴) نفی هر یک از آن‌ها به معنای وقوع صدفه و نقض اصل علیت است.

۱۴۱- کدام گزینه در مورد خدای افلاطون صحیح است؟

(۱) به دلیل فرهنگ چندخدابی یونانی، نمی‌توان آن را با خدای ادیان یکی دانست.

(۲) او خداوند را صانع و خالقی هدف‌دار می‌داند و در نتیجه او را هم‌مرتبه با همین جهان می‌داند.

(۳) از نظر افلاطون خدا موجودی ثابت و نامتغیر است که دیدنی نیست و با عقل نمی‌توان او را دریافت.

(۴) ابتدایی‌ترین صورت برهان نظم در آثار او یافت می‌شود که مبتنی بر فرمان‌روایی عقل بر کل جهان است.

۱۴۲- کدام گزینه در مورد سرگذشت عقل در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا صحیح است؟

(۱) در انتهای این دوره تاریخی عقل تنها معیار درستی و نادرستی افکار و عقاید در اروپا تلقی می‌شد.

(۲) بزرگان کلیسا هرگونه چون و چرای عقلی را باعث تضعیف ایمان به شمار می‌آورند.

(۳) در سه قرن منتهی به رنسانس، اروپاییان با خواندن آثار ابن‌سینا دست به تضعیف پایه‌های ایمان مسیحی زدند.

(۴) مطابقت مبانی دین مسیحیت با اصول عقلانی و فلسفی منجر به گسترش عقل‌گرایی در اروپا شد و عقل جای دین را گرفت.

۱۴۳- کدام گزینه از اشکال عده مخالفت با عقل در تاریخ اسلام نیست؟

(۱) مخالفت با دانش‌های عقلی محض مانند فلسفه و منطق (۲) محدودکردن دایره کاربست عقل در حوزه‌های خاص

(۳) مخالفت با ورود دستاوردهای غیراسلامی به اسلام (۴) مخالفت با تلاش برای رشد و توسعه علوم مختلف

۱۴۴- کدامیک از گزینه‌های زیر از نظر سهوروردی قابلیت حمل بر موجودی غیر از واجب‌الوجود بالذات را دارد؟

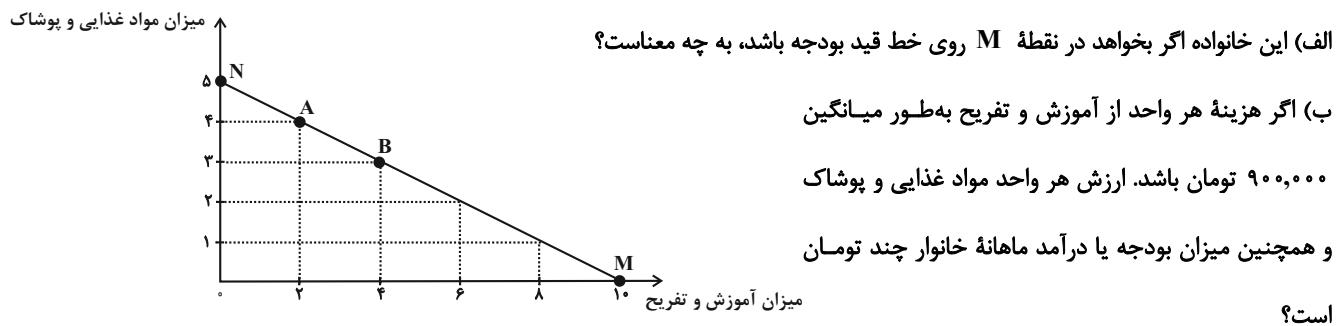
(۱) ذات نخستین (۲) نور (۳) مبدأ جهان (۴) نورالانوار

۱۴۵- کدام گزینه مستقیماً به مفهوم اصالت وجود اشاره دارد؟

(۱) وجود آن چیزی است که منشأ خارجی دارد. (۲) وجود اصیل است و منشأ انتزاع آن چیستی است.

(۳) آنچه تحقق خارجی دارد، مفهوم وجود است. (۴) وجود مفهومی منتزع شده از مفهومی دیگر نیست.

۱۴۶- یک خانواده ۴ نفره، درآمد ماهیانه خود را هر ماه صرف هزینه‌های شامل خرید مواد غذایی و پوشак و مقدار دیگر را صرف آموزش و تفریح می‌کند.

پ) هزینه فرصلت ۱ واحد اضافه کردن به مخارج مواد غذایی و پوشاك ماهانه چیست؟

- (۱) الف) همه درآمد صرف آموزش و تفریح می‌شود. ب) $12,000,000 - 1,800,000 = 10,200,000$ پ) ۴ واحدی که از خرید آموزش و تفریح صرفنظر می‌کنیم.
- (۲) الف) همه درآمد صرف خرید مواد غذایی و پوشاك می‌شود. ب) $12,000,000 - 1,500,000 = 10,500,000$ پ) ۲ واحدی که از خرید آموزش و تفریح صرفنظر می‌کنیم.
- (۳) الف) همه درآمد صرف خرید مواد غذایی و پوشاك می‌شود. ب) $1,500,000 - 1,000,000 = 500,000$ پ) ۴ واحدی که از خرید آموزش و تفریح صرفنظر می‌کنیم.
- (۴) الف) همه درآمد صرف آموزش و تفریح می‌شود. ب) $1,800,000 - 900,000 = 900,000$ پ) ۲ واحدی که از خرید آموزش و تفریح صرفنظر می‌کنیم.

۱۴۷- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- الف) در دوره قاجار، ساختارهای اساسی اقتصاد کشور زیر سلطه و برنامه‌ریزی بیگانگان قرار گرفت.
- ب) طی هفت قرن دوران شکوفایی تمدن اسلامی، احکام اقتصادی اسلام پایه قواعد و مقررات اقتصادهای موفق آسیای میانه، آسیای غربی و جنوب غربی، شمال آفریقا و حتی جنوب اروپا قرار گرفت.
- ج) رونق و آبادانی اقتصاد ایران را تا اواسط حکومت صفویه می‌توان از زیربنایها و عمران بندرها، بازارها، مدارس علمی، کاروان‌سراهای، مساجد باقی‌مانده و فعالیت‌های خیریه‌ها درک کرد.
- د) اواخر دوره حکومت پهلوی با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره مصادف بود.
- ه) در دوران قاجار، نظام نوینی در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی کشور پدید آمد و برخی شاخصهای اقتصادی، اجتماعی و انسانی بهبود یافت.

(۱) غ - ص - ص - غ - غ (۲) ص - غ - ص - ص - غ (۳) غ - ص - ص - غ - ص - ص

۱۴۸- وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A در جدول زیر نشان داده شده است.

الف) اگر ۵۰٪ درآمد ملی به ۷۰٪ کم درآمد جامعه و ۵۰٪ دیگر به دهکهای پردرآمد جامعه تعلق گرفته باشد، سهم دهکهای سوم و نهم از درآمد

وضعیت توزیع درآمد در کشور A	
۴ درصد	سهم دهک اول
۵ درصد	سهم دهک دوم
؟	سهم دهک سوم
۷ درصد	سهم دهک چهارم
۹ درصد	سهم دهک پنجم
۹ درصد	سهم دهک ششم
۱۰ درصد	سهم دهک هفتم
۱۲ درصد	سهم دهک هشتم
؟	سهم دهک نهم
۲۴ درصد	سهم دهک دهم
۱۰۰٪ درآمد ملی	۱۰۰٪ جمعیت کل

ملی چند درصد است؟

ب) اگر درآمد ملی این کشور ۶۰,۰۰۰ میلیارد واحد پولی باشد، سهم دهک اول از درآمد ملی چند

میلیارد واحد پولی است؟

پ) اگر جمعیت دهک چهارم ۸ میلیون نفر باشد، کل جمعیت کشور چند میلیون نفر است؟

ت) وضعیت توزیع درآمد در کشور A نسبت به کشور B با شاخص دهکهای ۷ چگونه است؟

(۱) الف) ۱۶-۷ ب) ۲۴۰۰ پ) ۸۰ ت) توزیع درآمد در کشور B مناسبتر است.

(۲) الف) ۱۴-۶ ب) ۳۲۰۰ پ) ۸۰ ت) توزیع درآمد در کشور B مناسبتر است.

(۳) الف) ۱۶-۷ ب) ۳۲۰۰ پ) ۶۰ ت) توزیع درآمد در کشور A مناسبتر است.

(۴) الف) ۱۴-۶ ب) ۲۴۰۰ پ) ۸۰ ت) توزیع درآمد در کشور A مناسبتر است.

۱۴۹- با توجه به جدول زیر، میزان مالیات پرداختی در یک جامعه برای موارد «الف» و «ب»، به ترتیب کدام است؟

مالیات بر دارایی $\frac{1}{3}$	مالیات بر درآمد اشخاص
۵۵ میلیون تومان	عوارض نوسازی
۱۵ میلیون تومان	عوارض خودرو
۷۰ میلیون تومان	تعرفه‌های گمرکی
۲۵ میلیون تومان	مالیات بر نمک
۳۶۰ میلیون تومان	مالیات بر دارایی

الف) مجموع میزان مالیات مستقیم پرداختی

ب) مجموع میزان مالیات غیرمستقیم پرداختی

(۱) ۴۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - ۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۲) ۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - ۱۵۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۳) ۴۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - ۱۵۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۴) ۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - ۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان

محل انجام محاسبات

۱۵۰- با توجه به مندرجات جدول زیر، کدام گزینه صحیح است؟

کالای B		کالای A		سال
قیمت	مقدار	قیمت	مقدار	
۵,۰۰۰ تومان	۱۰۰	۲,۰۰۰ تومان	۵۰۰	۱۳۹۵
۵,۵۰۰ تومان	۱۲۰	۳,۰۰۰ تومان	۶۰۰	۱۳۹۶

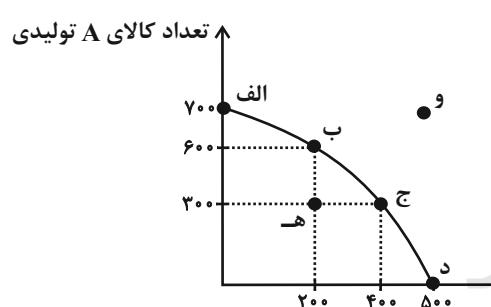
۱) تولید ناخالص داخلی اسمی در سال ۱۳۹۶ برابر با ۲,۶۵۰,۰۰۰ تومان است.

۲) تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۱۳۹۵ برابر با ۱,۸۰۰,۰۰۰ تومان است.

۳) نرخ رشد تولید واقعی در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵ برابر با ۳۰ درصد است.

۴) نرخ رشد تولید اسمی در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵ برابر با ۶۴ درصد است.

۱۵۱- نمودار زیر میزان تولید ماهانه دو کالای A و B را در یک کارخانه فرضی نشان می‌دهد. با فرض آنکه این کارخانه تمامی توان و ظرفیت تولیدی خود را به تولید این دو کالا اختصاص دهد، آنگاه کدام گزینه صحیح است؟

۱) با فرض ثابت ماندن منابع کارخانه، دستیابی به نقطه (ه) ممکن نیست و تولید در نقطه

(و) نیز ناکارا است.

۲) اگر بنگاه در نقطه (ب) باشد، آنگاه هزینهٔ فرصت تولید ۲۰۰ واحد بیشتر کالای B، ۳۰۰ واحد کالای A است که از تولید آن صرفنظر می‌شود.

۳) ۱۰۰ واحد کالای A کمتری، در نقطه (ج) نسبت به نقطه (د) تولید شده است.

۴) اگر بنگاه در نقطه (ج) باشد و اگر تقاضای مشتریان، برای محصول A افزایش یابد، منحنی مرز امکانات تولید به نقطه (و) منتقل می‌شود.

۱۵۲- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) هر یک از موارد زیر مربوط به کدامیک از انواع مالیات می‌باشد؟

- این نوع از مالیات برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شود.

- اساس و مبنای مالیات، ثروت مؤبدی است.

- مهم‌ترین نوع مالیات است.

- در این نوع از مالیات کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

ب) کدام گزینه درخصوص مفاهیم بیکاری و اشتغال درست است؟

ج) کدام گزینه درخصوص تعریف انواع کالاها صحیح است؟

۱) الف) مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر درآمد - مالیات بر دارایی - مالیات بر مصرف ب) بیکار کسی است که بالاتر از ۱۵ سال دارد و در

جستجوی کار است؛ اما کاری برای خود پیدا نمی‌کند. ج) کالای معمولی کالایی است که با کاهش درآمد، تقاضا برای آن زیاد می‌شود و با افزایش درآمد میزان مصرف آن کالا کاهش می‌یابد.

۲) الف) حقوق و عوارض گمرکی - مالیات بر درآمد - مالیات بر دارایی - مالیات بر مصرف ب) دانشآموز، دانشجو، بازنشسته، خانه‌دار و افرادی که دنبال کار نمی‌گردند، بیکار محسوب می‌شوند. ج) کالای پست به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن افزایش می‌یابد.

۳) الف) حقوق و عوارض گمرکی - مالیات بر دارایی - مالیات بر ارزش افزوده ب) کسانی که از جستجوی شغل دلسرب شده‌اند، بیکار محسوب نمی‌شوند. ج) کالاهای مکمل: کالاهایی که به صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند. افزایش قیمت یکی از کالاهای مکمل باعث کاهش در میزان تقاضا برای کالای دیگر خواهد شد.

۴) الف) حقوق و عوارض گمرکی - مالیات بر دارایی - مالیات بر ارزش افزوده ب) جمعیت فعال شامل افرادی است که در سن کار (بالای ۱۵ سال) قرار دارند ولی شاغل یا بیکار نیستند. ج) کالاهای جانشین کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند. زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای کالای جانشین کاهش می‌یابد.

۱۵۳- اطلاعات زیر از یک کشور فرضی در دست است، «جمعیت شاغل» و «جمعیت بیکار» در این جامعه چقدر است؟

۷,۴۴۰,۰۰۰ نفر	کل جمعیت کشور	۱
۱,۴۴۰,۰۰۰ نفر	جمعیت زیر ۱۵ سال	۲
۲۰ درصد	نرخ بیکاری کشور	۳
۱,۰۰۰,۰۰۰ نفر	جمعیت غیرفعال	۴

(۱) ۴,۰۰۰,۰۰۰ نفر - ۲,۰۰۰,۰۰۰ نفر

(۲) ۳,۰۰۰,۰۰۰ نفر - ۱,۰۰۰,۰۰۰ نفر

(۳) ۴,۰۰۰,۰۰۰ نفر - ۱,۰۰۰,۰۰۰ نفر

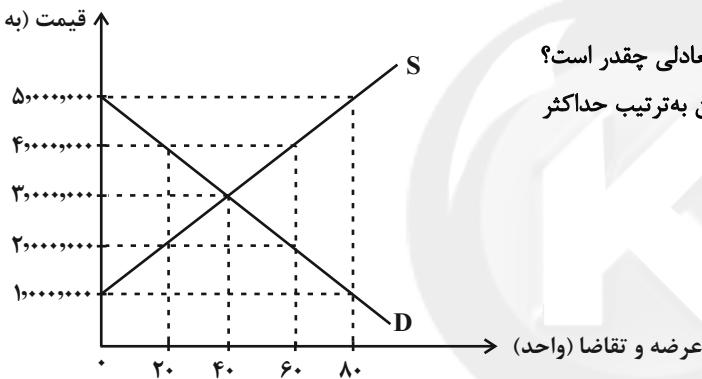
(۴) ۳,۰۰۰,۰۰۰ نفر - ۲,۰۰۰,۰۰۰ نفر

محل انجام محاسبات

- ۱۵۴- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟
- پول به عنوان وسیله سنجش ارزش، موجب تسهیل چه کاری شده است؟
 - پول در اینفای کدامیک از وظایف خود، تابع سطح عمومی قیمت‌ها قرار می‌گیرد؟
 - نقش اصلی پول در مبادلات چیست؟
 - کدام گزینه در رابطه با ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق، صحیح است؟
- (۱) الف) خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها، ب) پرداخت در مبادلات، ج) پرداخت های آینده، د) نوآور: فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
- (۲) الف) خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها، ب) پس انداز و حفظ ارزش، ج) آسانسازی مبادله، د) سازماندهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.
- (۳) الف) پرداخت های آینده ب) پرداخت در مبادلات، ج) آسانسازی مبادله، د) خوش‌بین: پس انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راهاندازی کنند.
- (۴) الف) پرداخت مخارج غیرقابل پیش‌بینی، ب) پس انداز و حفظ ارزش، ج) پرداخت های آینده، د) یادگیرنده: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

۱۵۵- قیمت و میزان عرضه و تقاضای یک وسیله برقی خانگی در دستگاه محورهای مختصات زیر آمده است. با توجه به این نمودار:

الف) در کدام قیمت مازاد تقاضا ۸۰ دستگاه است؟

- ب) در قیمت ۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان تفاضل میزان تقاضا و مقدار تعادلی چقدر است؟
- پ) در قیمت ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان و در قیمت ۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان به ترتیب حد اکثر درآمد عرضه‌کنندگان این کالا چند تومان خواهد بود؟
- ت) اگر در پی رشد اقتصادی کشور، درآمد مردم افزایش یابد، تقاضای این دستگاه در قیمت ۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان چقدر خواهد بود؟ (این وسیله برقی یک کالای معمولی است).

(۱) الف) ۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان ب) ۴۰ واحد پ) ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ت) کمتر از ۲۰ واحد خواهد بود.

(۲) الف) ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان ب) ۲۰ واحد پ) ۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ت) بیشتر از ۲۰ واحد خواهد بود.

(۳) الف) ۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان ب) ۲۰ واحد پ) ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ت) بیشتر از ۲۰ واحد خواهد بود.

(۴) الف) ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان ب) ۴۰ واحد پ) ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ت) کمتر از ۲۰ واحد خواهد بود.

۱۵۶- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

- الف) کدام مورد، منبع درآمدی ناپایداری برای دولت به حساب می‌آید؟
- ب) کدام گزینه در ارتباط با «جريان چرخشی درآمد» نادرست است؟

- (۱) خدمات دولتی ب) در نمودار جريان چرخشی تعاملات، بين دولت و بنگاهها، مالیات و کالاهای خدمات مبادله می‌شود.
- (۲) الف) استقراض از مردم ب) دولت، خریداری مهم در بازارهای عوامل تولید و نیز بازار کالا و خدمات است.
- (۳) الف) مالیات ب) بازار محصولات برای خانوارها و بازار عوامل تولید برای بنگاهها جريان درآمد را ایجاد می‌کنند.
- (۴) الف) فروش نفت و گاز ب) خریدهای دولت از بازار کالا و خدمات به عنوان درآمد دولت شناخته می‌شود.

۱۵۷- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، تولید ناخالص داخلی سرانه چند ریال است؟

تولید ۲۵ دستگاه ماشین‌آلات تولیدی هر یک به ارزش	۳۲۰ میلیون ریال
ارزش مواد غذایی	۴۰ درصد ارزش ماشین‌آلات تولیدی
ارزش کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه به کار رفته در تولید ماشین‌آلات و مواد غذایی	۲۴۰ میلیون ریال
ارزش خدمات ارائه شده	$\frac{3}{2}$ مجموع ارزش ماشین‌آلات تولیدی و مواد غذایی
تولید خارجیان مقیم کشور	$\frac{1}{4}$ ارزش تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند
ارزش تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند	۸۰ میلیون ریال
تعداد جمعیت	۴۰ میلیون نفر

(۱) ۷۴۷ / ۲ ریال (۲) ۵۶۵ / ۲ ریال (۳) ۷۰۰ / ۵ ریال (۴) ۲۵۳ / ۶ ریال

۱۵۸- اطلاعات زیر مربوط به هزینه‌های یک بنگاه تولیدی است. اگر دولت، مالیاتی معادل ۱۰ درصد به طور سالانه، بر درآمدهای شرکت وضع کند، عملکرد سالانه شرکت کدام است؟

- خرید مواد اولیه برای تولید ماهیانه: ۲۵ میلیون تومان

- پول آب و برق و گاز و عوارض شهرداری: ۴۰۰ میلیون تومان

- دستمزد ماهیانه هر کارگر: ۲ میلیون تومان (مجموعاً ۷ کارگر)

- درآمد سالانه: ۹۵۰ میلیون تومان

(۱) ۱۳ میلیون تومان ضرر

(۲) ۱۶ میلیون تومان سود

(۳) ۱۳ میلیون تومان سود

۱۵۹- کدام گزینه در ارتباط با «بیکاری و رکود» درست است؟

(۱) در دوره رکود، درآمد مالیاتی دولت به دلیل بیکار بودن کارگران و کاهش تولید شرکت‌ها افزایش می‌یابد.

(۲) بیکاری دوره‌ای، بیکاری است که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.

(۳) با کاهش تولید و پدید آمدن رکود، کارگران کمتری مورد نیاز است و برای جبران این امر سرمایه بیشتری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(۴) وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، احتیاج به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر است.

۱۶۰- جاهای خالی عبارات زیر، با کلمات کدام گزینه به درستی کامل می‌شوند؟

(الف) ... در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

(ب) بیل کلینتون رئیس جمهور وقت ایالات متحده آمریکا در طول مراحل امضای پیمان ... بیان کرد: «این پیمان به معنی شغل و درآمد مناسب برای آمریکایی‌هاست. اگر من به این امر باور نداشتم، هرگز این معاهده را حمایت نمی‌کردم.»

(ج) کشور ... در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن واردات هر نوع پوشак با ابریشم ... یا ... یا ... به کشور را ممنوع اعلام می‌کرد.

(۱) سازمان تجارت جهانی - نفتا - فرانسه - ایرانی - ترکیه‌ای - هندی

(۲) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل - جهانی سازمان ملل - آمریکا - چینی - هندی - ژاپنی

(۳) برتن وودز - نفتا - انگلستان - ایرانی - هندی - چینی

(۴) سازمان تجارت جهانی - برجام - انگلستان - چینی - هندی - ترکیه‌ای

محل انجام محاسبات

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۲ ماه ۹

سایت کنکور
(جامع ۳)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است برگسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	سامان اسپهرم، محمد بحیرابی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزندهجانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکرزاده، امیر زرائدوز، علی شهرابی، سعید عزیزخانی، فرشید کربیی، امیر محمودیان
زبان و ادبیات فارسی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، محمدامین داداش قام، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلامپور سیوکی، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سید محمد هاشمی، شیوا نظری، رضا نوروزیگی
علوم اجتماعی	ریحانه امینی، آزینا بیدقی، رتب آذری، فاطمه صفری
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد
زبان عربی	محمود بادرین، ولی برجمی، بهروز حیدریکی، اسماعیل علی‌پور، حمیدرضا فائدامینی، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و گرافیا	زهرا دامیار، فاطمه سخایی، علی محمد کربیی، محمد رضا محمودی‌ها، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، علیرضا نصیری
اقتصاد	نسرین جعفری، سارا شریفی، مهدی ضیائی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرابی	محمد بحیرابی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رئوفی
علوم اجتماعی	آزینا بیدقی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهرا قموشی
	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	
زبان عربی	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی، فاطمه منصور‌خاکی	لیلا ایزدی
تاریخ	جواد میربلوکی	جواد میربلوکی	زهرا دامیار	ستایش محمدی
جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	سیدعلیرضا علویان	
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهرا قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر؛ محیا اصغری، مسئول دفترچه؛ زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

$$\begin{aligned} x &= -\frac{b}{2a} \Rightarrow x = -\frac{-2}{-2} = 1 \quad \text{رأس} \\ &\xrightarrow{\text{قارئ می‌دھیم}} \text{دخل تابع} \\ y &= -(1)^2 + 2(1) = 1 = CH = \text{راس} \\ &\xrightarrow{\text{ارتفاع}} \text{ارتفاع} \\ &\xrightarrow{\text{مساحت}} \text{قاعده} \times \text{ارتفاع} = \frac{1 \times 2}{2} = 1 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (ا)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۷)

(محمد همیدی)

۵- گزینه «۲»

سن افراد یک متغیر کمی است، زیرا قابل جمع، تفریق و معدل گیری است
پس (الف) درست است.

جمع آوری اطلاعات مربوط به سن تماشاگران از طریق مصاحبه انجام
می‌شود.

میانگین سن کل تماشاگران می‌تواند به عنوان پارامتر جامعه در نظر گرفته شود؛ نه میانگین ۱۰۰ نفر انتخابی که آماره است، پس (پ) هم نادرست است.

میانگین سن نمونه‌ای از جامعه که اینجا گفته شده ۱۰۰ نفر می‌تواند
به عنوان آماره در نظر گرفته شود؛ پس (الف) و (ت) درست است.

(ریاضی و آمار (ا)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۲ تا ۸۴)

(آرینه هسینی)

۶- گزینه «۴»

مطابق نمودار تعداد مشتری‌ها در شنبه صفر نفر و در سه شنبه ۱۰ نفر
است، از طرفی تعداد مشتری‌ها در ایام هفته به ترتیب زیر است:

(min): حداقل تعداد مشتری‌ها

سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه یکشنبه دوشنبه شنبه
۱۰ < ۹ < ۸ < ۷ < ۶ < ۵ < ۴ < ۳ < ۲ < ۱ < ۰

(max): حداقل تعداد مشتری‌ها

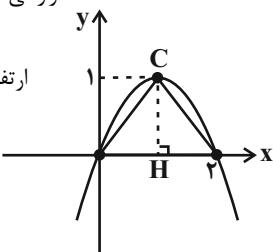
$$a : (\min) = \frac{0+1+2+3+4+5+10}{7} = \frac{25}{7}$$

$$b : (\max) = \frac{0+5+6+7+8+9+10}{7} = \frac{45}{7}$$

حال داریم:

$$\begin{cases} a = \frac{25}{7} \\ b = \frac{45}{7} \end{cases} \Rightarrow 2a - b = 2\left(\frac{25}{7}\right) - \frac{45}{7} = \frac{50 - 45}{7} = \frac{5}{7}$$

(ریاضی و آمار (ا)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۹)

ریاضی**۱- گزینه «۱»**ریشه‌های معادله را α و β در نظر می‌گیریم و داریم:

$$(3\alpha+2)+(3\beta+2)=16 \Rightarrow 3\alpha+3\beta+4=16$$

$$\Rightarrow 3(\alpha+\beta)=12$$

$$\Rightarrow \alpha+\beta=4$$

$$\Rightarrow S = -\frac{b}{a} = \frac{-(4m)}{4} = 4 \Rightarrow m = 3$$

(ریاضی و آمار (ا)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(سعید عزیز فانی)

۲- گزینه «۳»

چون ریشه‌ها معکوس هم هستند، پس حاصل ضرب آن‌ها یک می‌شود:

$$\frac{c}{a} = 1 \Rightarrow c = a$$

در این معادله $a = 3$ و $c = m^2 - 1$ است؛ بنابراین:

$$m^2 - 1 = 3 \Rightarrow m^2 = 4 \Rightarrow m = \pm 2$$

به ازای $m = \pm 2$ است پس هر دو قابل قبول می‌باشد.

(ریاضی و آمار (ا)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(محمد ابراهیم تووزندیجانی)

۳- گزینه «۴»

ابتدا مجموعه مورد نظر باید تابع باشد؛ بنابراین داریم:

$$d - b = b \Rightarrow d = 2b, \begin{cases} (2b, 1) \in f \\ (d, c) \in f \end{cases} \Rightarrow c = 1$$

$$\{(2b, 1), (a+1, a-b), (0, b)\}$$

حال این تابع باید دو عضو داشته باشد، بنابراین حالات زیر امکان‌پذیر است:

$$(1) (2b, 1) = (0, b) \Rightarrow \begin{cases} b = 0 \\ b = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b = 0 \\ b = 1 \end{cases} \text{ غقق}$$

$$(2) \begin{cases} a - b = b \\ 1 + a = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = -\frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow a, b > 0 \text{ غقق}$$

$$(3) \begin{cases} a - b = 1 \\ 1 + a = 2b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b = 2 \\ a = 3 \end{cases} \Rightarrow a + b = 5$$

(ریاضی و آمار (ا)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۵)

(احمد رضا ذکر زاده)

۴- گزینه «۲»

برای به دست آوردن مساحت مثلث ABC ابتدا طول قاعده AB را به دست می‌وریم.

نقاط A و B محل برخورد سهمی با محور x ها هستند؛ بنابراین داریم:

$$-x^2 + 2x = 0 \Rightarrow x(-x+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_A = 0 \\ x_B = 2 \end{cases} \Rightarrow AB = 2 =$$

همچنین برای به دست آوردن ارتفاع مثلث، باید عرض نقطه C را که همان

عرض رأس سهمی است، محاسبه کنیم.

(علی شهرابی)

«۱۱-گزینه»

عبارت $x^2 + 3$ همواره مثبت است. پس:

$$\text{sign}(x^2 + 3) = 1$$

معادله را ساده می‌کنیم:

$$\text{sign}(x^2 - x - 5) + \underbrace{\text{sign}(x^2 + 3)}_1 = 1 \Rightarrow \text{sign}(x^2 - x - 5) = 0$$

باید $x^2 - x - 5$ هم صفر باشد:

$$x^2 - x - 5 = 0 \xrightarrow{\Delta=21} x = \frac{1 \pm \sqrt{21}}{2}$$

مقادیر تقریبی ریشه‌ها را حساب می‌کنیم:

$$\begin{cases} x_1 = \frac{1+\sqrt{21}}{2} \approx \frac{1+4}{2} = 2/8 \\ x_2 = \frac{1-\sqrt{21}}{2} \approx \frac{1-4}{2} = -1/8 \end{cases}$$

پس:

$$[x_1] + [x_2] = [2/8] + [-1/8] = 2 + (-2) = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۶ و ۳۹)

(آرزوین هسینی)

«۱۲-گزینه»

ابتدا مقادیر $f(x)$ را به ازای $x = 2$ و $x = 0$ و $x = -2$ تعیین می‌کنیم:

$$f(2) = \frac{4(2)+2}{[1-2]-\text{sign}(2)} = \frac{8+2}{-1-1} = \frac{10}{-2} = -5$$

$$f(0) = \frac{4(0)+2}{[1-0]-\text{sign}(0)} = \frac{2}{1} = 2$$

$$f(-2) = \frac{4(-2)+2}{[1-(-2)]-\text{sign}(-2)} = \frac{-8+2}{3-(-1)} = \frac{-6}{4} = -\frac{3}{2}$$

حال میانگین خروجی‌های بدست آمده را تعیین می‌کنیم:

$$\bar{y} = \frac{-5+2+(-\frac{3}{2})}{3} = \frac{-3-\frac{3}{2}}{3} = \frac{-\frac{9}{2}}{3} = \frac{-9}{2 \times 3} = -\frac{3}{2} = -1/5$$

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷ تا ۳۹)

(امیر زراندوز)

«۱۳-گزینه»

تابع g به صورت $g(x) = 0$ است؛ بنابراین:

$$\begin{cases} f(2x-1) = 2x-1 \\ g(2x-1) = 0 \end{cases} \xrightarrow{\text{در معادله قرار}} 3x-2 = 2x-1+0 \xrightarrow{\text{صیغه‌های}} 3x-2 = 2x-1+0$$

$$\Rightarrow 3x-2x = 2-1 \Rightarrow x = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(محمد بیبرابی)

«۷-گزینه»

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$\begin{array}{ccccccc} 4, & 5, & 7, & 8, & 12, & 13, & 15, 17, 18 \\ Q_1 = 6 & Q_2 = 12 & Q_3 = 16 \end{array}$$

داده‌های داخل جعبه:

$$\bar{x} = \frac{7+8+12+13+15}{5} = \frac{55}{5} = 11$$

$$\sigma^2 = \frac{(7-11)^2 + (8-11)^2 + (12-11)^2 + (13-11)^2 + (15-11)^2}{5} = \frac{16+9+1+4+16}{5} = \frac{46}{5} = 9.2$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۸)

(محمد بیبرابی)

«۸-گزینه»

فرض می‌کنیم در ابتدا n متغیر وجود دارد، پس:

$$\frac{360^\circ}{n} - \frac{360^\circ}{n+3} = 27^\circ \Rightarrow \frac{360(n+3) - 360n}{n(n+3)} = 27$$

$$\Rightarrow \frac{3 \times 360}{n^2 + 3n} = 27 \Rightarrow \frac{40}{n^2 + 3n} = 1 \Rightarrow n^2 + 3n = 40$$

$$\Rightarrow n^2 + 3n - 40 = 0 \Rightarrow (n+8)(n-5) = 0$$

$$\begin{cases} n = -8 \\ n = 5 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۸)

(ابوالفضل بخاری)

«۹-گزینه»

گزاره شرطی تنها در حالتی نادرست است که مقدم درست و تالی نادرست باشد، بنابراین $\sim q$ ~ باید نادرست باشد، در نتیجه $q \Leftrightarrow p \Leftrightarrow (\sim p \Rightarrow q) \wedge (\sim q \Rightarrow p)$ باید درست باشد. از آنجا که q درست است، ارزش $(\sim p \Rightarrow q)$ درست است و چون در مقدم یک گزاره عطفی داریم، پس $(q \Leftrightarrow p) \Leftrightarrow (\sim q \Rightarrow p)$ نیز باید درست باشد، پس p هم نادرست است.و $\sim p$ درست:

$$\begin{aligned} ((p \Leftrightarrow \sim q) \wedge (\sim p \Rightarrow q)) &\Rightarrow \sim q \\ \Rightarrow ((\underbrace{F \Leftrightarrow F}_T) \wedge (\underbrace{T \Rightarrow T}_T)) &\Rightarrow F \equiv F \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استراتال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

(محمد محمدی)

«۱۰-گزینه»

با استفاده از هم‌ارزی گزاره شرطی داریم:

$$q \Rightarrow p \equiv \sim q \vee p$$

$$(q \Rightarrow p) \wedge (p \vee q) \equiv (\sim q \vee p) \wedge (p \vee q)$$

$$\equiv (p \vee \sim q) \wedge (p \vee q) \xrightarrow{\text{با استفاده از عکس قانون توزیع پذیری}} p \vee (\sim q \wedge q)$$

$$\equiv p \vee F \equiv p$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استراتال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

$$x = -2 : -2 - 3, 2(-2) - 1, 5(-2) + 5, 9(-2) + 7y, \dots \text{ اگر}$$

$$\Rightarrow -5, -5, -5, -18 + 7y$$

دنباله هندسی ثابت است و قابل قبول نیست.

$$x = 8 : 8 - 3, 2 \times 8 - 1, 5 \times 8 + 5, 9 \times 8 + 7y, \dots \text{ اگر}$$

$$\Rightarrow 5, 15, 45, 72 + 7y, \dots$$

دنباله هندسی با نسبت مشترک $r = 3$ است. بنابراین:

$$72 + 7y = 45 \times 3 = 135 \Rightarrow 7y = 135 - 72 = 63 \Rightarrow y = 9$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۲۷)

(ازوین هسینی)

۱۹- گزینه «۳»

با ساده کردن عبارت داده شده، داریم:

$$\frac{1}{3^1} \times \frac{1}{3^2} \times \frac{1}{3^3} \times \dots \times \frac{1}{3^{256}} = \frac{1+1+...+1}{256}$$

اعداد $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \dots, \frac{1}{2^{256}}$ جملات یک دنباله هندسی با نسبت مشترک

$$r = \frac{1}{2} \text{ هستند، از طرفی تعداد جملات } n = 9 \text{ است:}$$

$$\left(\frac{1}{2}\right)^0, \left(\frac{1}{2}\right)^1, \left(\frac{1}{2}\right)^2, \dots, \left(\frac{1}{2}\right)^8$$

مجموع این ۹ جمله برابر است با:

$$S_9 = \frac{\left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^9\right)}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{1 - \frac{1}{512}}{\frac{1}{2}} = \frac{511}{512} = \frac{511 \times 2}{512} = \frac{511}{256}$$

بنابراین عبارت داده شده برابر است با:

$$\frac{1}{3^1} \times \frac{1}{3^2} \times \frac{1}{3^3} \times \dots \times \frac{1}{3^{256}} = \frac{1+1+...+1}{256} = \frac{511}{256}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۲۷)

(ازوین هسینی)

۲۰- گزینه «۴»

$$f(-1) = 12 \Rightarrow 2^{-a+b} - 4 = 12 \Rightarrow 2^{-a+b} = 16 \Rightarrow 2^{-a+b} = 2^4$$

$$\Rightarrow -a + b = 4 \quad (\text{I})$$

$$2f\left(-\frac{2}{3}\right) = 12 \Rightarrow f\left(-\frac{2}{3}\right) = 4 \quad \text{از طرفی:}$$

$$\Rightarrow 2^{-\frac{2}{3}a+b} - 4 = 4 \Rightarrow 2^{-\frac{2}{3}a+b} = 8 \Rightarrow 2^{-\frac{2}{3}a+b} = 2^3$$

$$\Rightarrow -\frac{2}{3}a + b = 3 \quad (\text{II})$$

با حل دستگاه (I) و (II) مقادیر a و b را به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} -a + b = 4 \\ -\frac{2}{3}a + b = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a - b = -4 \\ -\frac{2}{3}a + b = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ -\frac{2}{3}a = -1 \end{cases} \Rightarrow a = -3, b = 1$$

بنابراین تابع $f(x) = 2^{-3x+1}$ است، حال مقدار $f\left(\frac{1}{3}\right)$ را تعیین

می‌کنیم:

$$f\left(\frac{1}{3}\right) = 2^{-3\left(\frac{1}{3}\right)+1} - 4 = 2^0 - 4 = 1 - 4 = -3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۲۷)

(فرشید کریمی)

طبق سؤال با اضافه شدن ۱۵۰ نفر بیکار، تعداد افراد بیکار منطقه در سال

$$250 + 150 = 400 \text{ نفر است و جمعیت فعلی منطقه در سال}$$

$$1399 \text{ برابر است با: } 1850 + 150 = 2000 \text{ نفر است.}$$

نرخ بیکاری را از رابطه زیر به دست می‌آوریم:

$$\frac{\text{افراد بیکار}}{\text{جمعیت فعلی}} = \frac{400}{2000} \times 100 = 20\%$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۴- گزینه «۲»

طبق سؤال با اضافه شدن ۱۵۰ نفر بیکار، تعداد افراد بیکار منطقه در سال

$$1399 + 150 = 1450 \text{ نفر است و جمعیت فعلی منطقه در سال}$$

$$1399 \text{ برابر است با: } 1850 + 150 = 2000 \text{ نفر است.}$$

نرخ بیکاری را از رابطه زیر به دست می‌آوریم:

$$\frac{\text{افراد بیکار}}{\text{جمعیت فعلی}} = \frac{400}{2000} \times 100 = 20\%$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۵- گزینه «۱»

ابتدا ۲ کتاب از ۴ کتاب علمی و ۳ کتاب از ۲ کتاب داستانی را انتخاب

می‌کنیم. سپس آن‌ها را به صورت زیر، یک در میان می‌چینیم و به ۲!

کتاب‌های علمی و به ۳! کتاب‌های داستانی را جایگشت می‌دهیم.

داستانی	علمی	داستانی	علمی	داستانی	علمی
۱	۱	۲	۲	۳	۳

$$\binom{4}{2} \times \binom{7}{3} \times 2! \times 3! = \frac{4 \times 3}{2} \times \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{3 \times 2 \times 4!} \times 2 \times 6 = 2520$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۷۷)

۱۶- گزینه «۴»

تعداد کل انتخاب‌ها برابر است با:

$$n(S) = \binom{6}{2} = \frac{6 \times 5}{2} = 15$$

حالا به سراغ حالت‌هایی می‌رویم که یکی از اعداد مضرب دیگری است:

$$A = \{(1,2), (1,3), (1,4), (1,5), (2,4), (2,6), (3,6)\}$$

$$n(A) = 8$$

$$\Rightarrow p(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{15}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۷۷)

۱۷- گزینه «۱»

$$d = \frac{a_m - a_n}{m - n} = \frac{a_4 - a_2}{4 - 2} = \frac{-4 - 2}{2} = \frac{-6}{2} = -3$$

$$a_2 - d = a_1 \Rightarrow 2 - (-3) = 5 = a_1$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$a_n = 5 + (n-1)(-3)$$

$$a_n = 5 - 3n + 3 \Rightarrow a_n = 8 - 3n$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ و ۷۲)

۱۸- گزینه «۲»

واسطه هندسی بین $x - 3$ و $x + 5$ است. بنابراین:

$$(2x - 1)^2 = (x - 3)(x + 5)$$

$$\Rightarrow 4x^2 - 4x + 1 = 5x^2 + 5x - 15x - 15$$

$$\Rightarrow x^2 - 6x - 16 = 0 \Rightarrow (x - 8)(x + 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 8 \\ x = -2 \end{cases}$$

زبان و ادبیات فارسی

«۲۱- گزینه ۳»

(شیوا نظری)

«الف» و «ب» در قلمرو زبانی سبک خراسانی، لغات عربی (به جز اصطلاحات دینی و علمی) و لغات بیگانه در مقایسه با دوره‌های بعد کمترند. در قلمرو زبانی سبک عراقی نیز ترکیبات نو به وفور دیده می‌شوند (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

ج) این مورد مربوط به سبک عراقی است. ضمناً به «اصطلاحات» اشاره دارد و ممکن است گمان کنید مربوط به قلمرو زبانی است، اما باید دقت کنید که به محتوای این اصطلاحات اشاره مستقیم دارد و بنابراین در قلمرو فکری قرار می‌گیرد، نه زبانی (رد گزینه ۳).

د) «توصیف» ظاهراً امری ادبی است، اما دقت کنید که «توصیفات ساده و محسوس» در سبک خراسانی، برای توضیح «واقع‌گرا بودن» شعر آمده‌اند و در نتیجه، این عبارت به قلمرو فکری سبک خراسانی تعلق دارد.

ه) در این عبارت هم مستقیماً به «تشییه» اشاره شده است که آرایه ادبی است (قلمرو ادبی). ضمناً در سبک خراسانی است که سادگی کلی شعر، اجازه کاربرد بیشتر تشییه حسی را می‌دهد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۹، ۶۷، ۶۵ و ۶۳)

«۲۲- گزینه ۳»

(شیوا نظری)

حکومت صفوی پس از کشاکش‌هایی در ایران روی کار آمد و مذهب شیعه را ترویج کرد و به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود. به همین علت، شاعران سروده‌های خود را بیشتر با مضامین پند و اندرز، توصیف امور طبیعی و تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه و به زبان جدید همراه کردند.

«مشغول شدن شاعران به ثروت‌اندوزی»، خود نتیجه بی‌توجهی صفویان به شعر درباری (ستایشی) و عاشقانه‌های زمینی بود. این امر موجب شد شاعران مدیحه‌سرا راهی هند شوند که درباره‌ای شبیه به درباره‌ای ایران قدیم داشت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

«۲۳- گزینه ۴»

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱): سال‌های پس از جنگ، دوران اوج شکوفایی رمان نویسی در ایران بود که تقریباً در سراسر دهه هفتاد تداوم یافت. در دهه هفتاد و پس از آن، گرایش به خاطره‌نگاری و زندگانی‌نامه‌نویسی رشد چشمگیری یافت.

گزینه ۳): نویسنده‌گان جناح دگراندیش دوره انقلاب، با دید جزئی‌نگر به تقداصها و تاقض‌های روحی انسان معاصر پرداختند. ثبت خاطرات حمامه‌های دوران جنگ و عوالم معنوی آن یا پاره‌ای مفاهیم نوظهور اجتماعی، مرتبط با داستان نویسان مذهبی است.

گزینه ۴): دو اثر «مدار صفر درجه» و «زمین سوخته»، نوشته احمد محمود هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۱ و ۷۹)

«۲۴- گزینه ۴»

کاربرد دستور تاریخی در ایات قابل مشاهده است: «اندرکشیدم» فعل پیشوندی است که در زبان کهن به کار می‌رفت و امروزه کاربرد ندارد.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱): کنایه: «زبان اندرکشیدن» کنایه از سکوت کردن / جناس: «نشیش» و «نوش» / تشییه: تشییه ملعوق به سرو و ماه و همچنین برتری دادن بر آن‌ها (تشییه تفضیل)

گزینه ۲): اکثر واژگان ایات، ساختمانی ساده دارند.
 گزینه ۳): بیت اول: ارتباط با معشوق و ترک گفت‌و‌گو با دیگران / بیت دوم و سوم: تحمل سختی‌های راه عشق / بیت چهارم: تحسین زیبایی و قامت معشوق
 (علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(محتبی فرهادی)
۲۵- گزینه ۳» تشریف موادر نادرست:
 «الف»: دشمنی با استعمار و استبداد، یکی از موضوعاتی بود که در نشر روزنامه‌ای بسیار مورد توجه قرار گرفت.
 «ب»: ابهام در شعر معاصر پسندیده است و معنی‌گریزی از ویژگی‌های شعر این دوره است.
 «د»: در سال‌های نخستین، شعر دوره انقلاب اسلامی از تمثیل و نمادگرایی کمتر بهره گرفته است و شاعران به صراحت بیان روی آورده‌اند.
 (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۳، ۴۶، ۶۹ و ۹۷)

(محتبی فرهادی)
**۲۶- گزینه ۲» سه بیت «الف»، «ج» و «د» از اشعار صائب تبریزی انتخاب شده‌اند که ویژگی‌های ادبی سبک هندی در آن‌ها مشهود است.
 «الف»: حسن تعلیل: دلیل اینکه صباح، خورشید را همانند سپری همراه خود دارد، آمادگی برای مقابله با فتنه ایام دانسته شده است.
 «ج»: اسلوب معادله: بیت دارای اسلوب معادله است، زیرا مصراج دوم مثالی برای روشن‌ترشدن مصراج اول است.
 «د»: استفاده از ردیف‌های طولانی: کاربرد ردیف طولانی و خوش‌آهنگ از ویژگی‌های ادبی سبک هندی است که در این بیت دیده می‌شود. «به دست آمد مرا» ردیف این بیت است.**

تشریف ایات دیگر:
 «ب»: آرایه استفاده شده در این بیت، استعاره است که از آرایه‌های رایج سبک هندی نیست. بیت از خواجهی کرمانی، از شاعران سبک عراقی است.
 «ه»: در این بیت تشخیص وجود دارد و از آرایه‌های رایج دیگر سبک هندی در این بیت استفاده نشده است؛ ضمناً زبان بیت کهن است و با سبک هندی مطابقت ندارد. بیت از فرخی سیستانی، از شاعران سبک خراسانی است.
 (علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(محمد امین داداش خام)
۲۷- گزینه ۴» تشریف گزینه‌های نادرست:
 گزینه ۱): با خروج شعر از درباره‌ها و ورود آن به خانقاها، دامنه موضوعات شعر گسترش یافت و بر قدرت عواطف، عمق افکار و سادگی بیان افزوده شد.
 گزینه ۲): «مضمون افرینی» در شاخه‌های شعر این دوره جایگاهی نداشت و مربوط به سبک هندی است.
 گزینه ۳): این گزینه مربوط به سبک نثر این دوره می‌باشد، نه شعر.
 (علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

(یاسین مهریان)
۲۸- گزینه ۳» تشریف سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱): «چرند و پرند» نوشتۀ «دهخدا» است.
 گزینه ۲): «منشات» از «قائم مقام فراهانی» است.
 گزینه ۴): «ایده‌آل» اثر «میرزا ده عشقی» است.
 (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۱)

(سید علیرضا احمدی)

الف) «دور از تو» ایهام دارد: -۱- از تو دور باشد -۲- در دوری از تو
ب) علت سخن گفتن عاشق درباره دیگران را این بیان کرده است که چون
دیگران بر سر زبان او هستند، از آن‌ها حرف می‌زنند؛ اما مشوق در درون
جان او حضور دارد و از او سخن نمی‌گوید؛ که دلیل غیرواقعی برای بیان
خود آورده است.

ج) «طره» قسمت جلویی مو است که مجاز از کل مو می‌باشد.
همچنین «بو» در این بیت ایهام دارد: -۱- در معنی «امید» -۲- در معنی
«رایحه»

(علوٰ و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)
(د) «詹姆» و «دل» با «صحرای پرآتش» و «دریای پرآب» لف و نشر
می‌سازند.

(علوٰ و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

معنای بیت «الف»: هر کسی که نام تو را بر زبان بگوید، مانند لاله خون جگر
بر دهان می‌برد. (مشبه: هر کس / مشبه‌به: لاله) / معنای بیت «ب»: رسیدن
به مجلس دریادلان ممکن نیست مگر اینکه با باره (اسب) خون مسیر را طی
کنیم. (مشبه: خون / مشبه‌به: باره) / معنای بیت «ج»: وقتی بهرام از آن کاخ
بیرون آمد، انگار از چشم او خون بارید (مشبه: خون / مشبه‌به: مخدوف: باران
یا آسمان) / معنای بیت «د»: اکنون که شمشیر تو مانند ابر، خون می‌بارد،
سراسر جهان مانند بوستان ارم شده است. (مشبه: تیغ / مشبه‌به: ابر)

(علوٰ و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۷)

(یاسین مهریان)

«رسید»: ردیف / «ی»: حرف الحاقی / «ام»: حروف اصلی؛ که طبق الگوی
«مصطفوت + صامت» است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ست»: ردیف / «ا»: حرف اصلی؛ که تنها یک مصوت بلند،
اساس قافیه قرار گرفته است.

گزینه «۲»: «ی»: حرف الحاقی / «و»: حرف اصلی؛ که تنها یک مصوت
بلند، اساس قافیه قرار گرفته است.

گزینه «۴»: «وست»: حروف اصلی؛ که طبق الگوی «مصطفوت + صامت +
صامت» است.

(علوٰ و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲)

(سید علیرضا احمدی)

کلمات «طبیبان» و «غربیان» قافیه هستند. «ان» الحاقی است. «یب» نیز
حروف اصلی قافیه می‌باشد و حرف روی، آخرین حرف مشترک حروف اصلی
قافیه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ن» حرف روی است. «ه» ها» الحاقی می‌باشد.
گزینه «۲»: «ن» حرف روی است. «ـ د» الحاقی می‌باشد.

گزینه «۳»: «ن» حرف روی است. مصوت بلند «ی» الحاقی می‌باشد.
(علوٰ و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه ۹۱)

(سید علیرضا احمدی)

تغییر کمیت مصوتی در ایات دیده نمی‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در رکن دوم مصراج اول، اختیار «قلب» به کار رفته و رکن
«مفاعیل»، تبدیل به «مفاعلن» شده است.

(رضا نوروزیکی)

در اندیشه ادیبان قرن‌های هفتم تا نهم هجری، صنایع ادبی جای تفکر را
گرفت، اما چون استعدادهای بزرگی در این عرصه ندرخشیدند، در کتابهای
مصنوع و متکلف، بیشتر به ظاهرسازی و تصنیع پرداختند و به استعاره‌های
دور از ذهن و سجع‌های متواالی و بی‌روح روی آوردند.

سه گزینه دیگر از ویژگی‌های سبک هندی می‌باشند. گزینه‌های «۱» و «۴»
مربوط به نثر سبک هندی و گزینه «۳» مربوط به شعر این سبک است.
(علوٰ و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۹، ۱۳ تا ۱۵)

(سید علیرضا احمدی)

در بیت گزینه «۴»، دو مصراج مصداقی از هم هستند.
در سایر ایات، استقلال معنایی در هر مصراج دیده نمی‌شود.

توضیح تکنیک درسی:

هرگاه در مصراج دوم استعاره مصرحه‌ای وجود داشته باشد که مشبه آن در
مصراج نخست مشهود باشد، اسلوب معادله منتفی است. (مثل گزینه‌های ۲ و ۳)
(علوٰ و فنون ادبی (۲)، بربع معنی، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

(ممسن اصغری)

تشبیه: تشبیه لب معشوق (سرچشمۀ نوش و مرجان) به نبات و آب حیات
استعاره: سرچشمۀ نوش و مرجان جان‌افزا (استعاره از لب یار)
جناس: آب (آبرو) آب (مایع خوارکی)
واج‌آرایی: تکرار واج‌های «م، ا، ـ» در آغاز مصراج دوم، «مرده مرجان
جان‌افزا تو»

(علوٰ و فنون ادبی (۲)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(هومون نمازی)

«لعل» استعاره از لب است. در هر دو مصراج، تشبیه فشرده غیراضافی
(استنادی) وجود دارد: لعل مانند باده در قدح است، مهر تو مانند گنج است.
تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «چشم می‌گون» تشبیه دارد / هیچ استعاره‌ای موجود نیست.
گزینه «۲»: «سرقدان» تشبیه درون واژه‌ای دارد.
گزینه «۴»: «شراب عشق» اضافه تشبیه است.

(علوٰ و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

مجاز: «یک عمر» مجاز از زمان طولانی / جناس: شیرین (بانوی ارمی) و
شیرین (گوارا) / ایهام تناسب: استفاده از واژه «شیرین» در مصراج دوم با
معنای «گوارا» با وجود تناسب معنای ثانویه آن (شیرین‌بانو) با لقب فرهاد
کوهکن / حس‌آمیزی: جان شیرین

(علوٰ و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

(یاسین مهریان)

اینکه صلح بستان، جنگ باشد: پارادوکس / فاقد مجاز
تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ایهام: «هوا»: ۱- هوس، ۲- فضا / تشبیه: چو پروانه ...
گزینه «۳»: مجاز به علاقه شbahat: «ترگس»: استعاره مصرحه از چشم و
غنجه: استعاره مصرحه از لب / موازنۀ کلمات رو به روی دو مصraig، با
یکدیگر سمع متوازی و متوازن دارند.

گزینه «۴»: استعاره: «لعل» استعاره از لب / حس‌آمیزی: شیرین‌بیان
(علوٰ و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

گزینه «۳»: وزن بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» است؛ در پایان هر دو مصراع، رکن «فعلن»، تبدیل به «فعلن» شده است: ۲ ابدال توجه؛ در کلمه «مستی»، اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند وجود دارد. (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۵)

(سیدعلیرضا احمدی)

۴۵- گزینه «۴»

در سطر (بند) پنجم، حذف همزه دیده نمی‌شود. (علوم و فنون ادبی، قاغیه، موسیقی شعر و برع، ترکیبی)

(سیدمحمد هاشمی)

۴۶- گزینه «۱»

متن صورت سؤال، به شروع آفرینش و خلقت انسان اشاره دارد و مفهوم اصلی آن، «تجالی خداوند در مادیات و خلقت جهان» می‌باشد. در بیت گزینه «۱» نیز این مفهوم بروشنه دیده می‌شود.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تو در خلقت بی نظر هستی.

گزینه «۳»: دلیل آفرینش جهان، تو بوده‌ای.

گزینه «۴»: تنها آدمی عشق الهی را در ک می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۴)

(سیدمحمد هاشمی)

۴۷- گزینه «۴»

در ایات این گزینه، سرمستی عارفانه بر تعقل و هوشیاری برتری داده شده است (برتری عشق بر عقل).

بررسی دیگر ایات:

الف: تمجید از قد رعنای محبوب

ج: توصیف طبیعت و بوستان

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(سیدمحمد هاشمی)

۴۸- گزینه «۳»

در بیت این گزینه، گفته شده است که فراق و هجران، درمان پذیر نیست و عاشق چاره‌ای جز پذیرش درد تلخ هجران ندارد، اما در دیگر گزینه‌ها، مانند بیت صورت سؤال، گفته شده است با وجود آنکه فراق و هجران دشوار است، اما عاشق باید به آن تن دردهد، زیرا در نهایت، جان عاشق را پاک و ارزشمند می‌گرداند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۰)

(مهند اصغری)

۴۹- گزینه «۳»

مفهوم مشترک شعر صورت سؤال و بیت گزینه «۳»: شکوه و نامیدی شاعر از اوضاع روزگار

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توصیه به از بین بردن جهل و نادانی

گزینه «۲»: توصیف زیبایی فصل بهار و طبیعت

گزینه «۴»: ستایش تهی دستی و آزادگی

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۰)

(مهند اصغری)

۵۰- گزینه «۳»

بیت «ب» بیانگر «فارسیدن دوران غم و ناخوشی» است و مفهوم مقابل آن، یعنی «سیری شدن دوران غم و ناخوشی»، در بیت «د» مطرح شده است.

مفهوم سایر ایات:

بیت «الف»: تقابل عقل و عشق

بیت «ج»: توصیه به نیکی کردن

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۳)

گزینه «۲»: در هجای دوم رکن دوم مصراع اول = (یک استخوان) و در هجای دوم رکن اول مصراع دوم = (ز آن) و هجای آخر رکن آخر مصراع سوم = (به است)، حذف همزه دیده می‌شود.

گزینه «۳»: وزن رباعی قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را دارد. (علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

(همون نمازی)

۴۰- گزینه «۳»

رکن پایانی این سروده، «فعلن» است نه «فعلن». (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۷)

۴۱- گزینه «۳»

وزن مشترک مصراع صورت سؤال و بیت گزینه «۳»، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن این بیت، «مفاعلين مفاعلين مفاعلين مفاعلين» است.

گزینه «۲»: وزن این بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» است.

گزینه «۴»: وزن این بیت، «مفعول مفاعلين مفعول مفاعلين» است. (علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

(محتبی فرهادی)

۴۲- گزینه «۳»**تشرحی سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

گزینه «۲»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینه «۴»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۳- گزینه «۱»

بیت دارای وزنی دوری و ۲۸ هجاست که شامل ۷ هجای کوتاه و ۰ هجای بلند و یک هجای کشیده (بدون اعمال اختیارات) می‌باشد. تقطیع بیت:

این	خان	ن	ی	رِن	دا	نست
U	-	-	U	U	-	-
هر	جا	کِ	رَ	سی	بن	شین
-	-	-	U	U	-	-
در	مَج	لِ	سِ	مَا	نَبَ	وَد
-	-	-	U	U	-	-
با	لَا	بِي	يُ	پَا	نِي	-
-	-	-	U	-	-	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

(سیدعلیرضا احمدی)

۴۴- گزینه «۴»

وزن بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» است؛ در پایان هر دو مصراع، رکن «فعلن» تبدیل به «فعلن» شده است.

همچنین در رکن دوم مصراع دوم، «فعلاتن» تبدیل به «مفهولن» شده است: ۳ ابدال

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» است؛ در هر دو مصراع، «فعلاتن» در رکن دوم، تبدیل به «مفهولن» شده است: ۲ ابدال

گزینه «۲»: وزن بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» است؛ در رکن دوم مصراع اول، «فعلاتن» تبدیل به «مفهولن» شده است؛ در رکن آخر مصراع

دوم، «فعلن» تبدیل به «فعلن» شده است: ۲ ابدال

۵۵- **گزینه «۱»**
 متکران پسامدرن ← ظرفیت توجیه علمی حضور جهانی سیاسی و اقتصادی جهان غرب را نداشتند.
 پیامدهای اجتماعی گریز و رویگردانی از سکولاریسم ← رونق بخشیدن به بازار معنویت‌های کاذب
 بحران معرفتی نیمه اول قرن بیستم ← محدود شدن علم به امور طبیعی
 بحران معرفتی نیمه دوم قرن بیستم ← زیر سوال رفتن علم مدرن
 (پامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیوانی، صفحه‌های ۹۹، ۱۰۰ و ۱۰۱)

۵۶- **گزینه «۲»**
 انسان در فیلم سینمایی عصر جدید به مثابه «شیء» دانسته شده است ← مطابق رویکرد تبیینی
 - انواع عقل در معنای خاص:
 نظری ← واقعیاتی را که مستقل از اراده انسان مانند قوانین فیزیک، فلسفه و ... به وجود می‌آیند شناسایی می‌کند.
 عملی ← واقعیاتی را که با دلالت و اراده انسان مانند عدالت، ظلم و ... به وجود می‌آیند، شناسایی می‌کند.
 - نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰ م. در انگلستان و مهم‌ترین بحران اقتصادی در فاصله میان دو جنگ جهانی اول و دوم اتفاتدند.
 - آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس جوامع بشری را به دو دسته تقسیم کردند.
 جوامع ارگانیکی ← تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است. مانند تقسیم کار سنی و جنسی
 جوامع مکانیکی ← تقسیم کار گستردۀ وجود دارد.
 (پامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۳۸)
 (پامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیوانی، صفحه ۹۲)
 (پامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۵۷- **گزینه «۴»**
تشریم مواد نادرست:
 - عقلانیت در جهان اسلام با وجود تعامل با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود، ارزش‌ها و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد بلکه عاملان با استفاده از این عقلانیت به گونه‌ای مستقل به ارزیابی فرهنگ و تاریخ مربوط به خود می‌پردازند.
 - علم اجتماعی جهان اسلام، علاوه بر تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، درباره وضعیت مطلوب و آرمانی جامعه اسلامی و همچنین جامعه جهانی نیز داوری خواهد کرد و راه‌های بروز رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را شناسایی می‌کند.
 - عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام علاوه بر آنکه با داده‌های حسی و تجربی و همچنین با هنجارها و ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی، اجتماعی و تاریخی پیامون خود تعامل فعال دارد آن‌ها را مورد ارزیابی انتقادی قرار می‌دهد.
 (پامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در بیوان اسلام، صفحه ۱۱۶)

علوم اجتماعی

۵۱- **گزینه «۳»**
بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: مربوط به مدل عدالت اجتماعی - صحیح - مدینه فاضله به عنوان جامعه سازمان یافته بر مبنای علم - صحیح
 گزینه «۲»: صحیح - مربوط به رویکرد انتقادی - صحیح - علم فقه توصیف و تبیین نمی‌کند.
 گزینه «۴»: مربوط به مدل لیبرالی - مربوط به رویکرد انتقادی - صحیح - هر دو انقلاب در قرن بیستم بودند.
 (پامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۶، ۹۳، ۱۰۲، ۱۱۱ و ۱۱۲)

۵۲- **گزینه «۳»**
 - دانش علمی، دانش تخصصی، عمیق و پیشرفته است که با طرح مسئله‌ای در جامعه و تلاش برای حل آن مسئله شکل می‌گیرد. بنابراین ساخت ساعت‌های پیشرفته براساس فناوری‌های نوین، مربوط به این دانش است.
 - یکی از ویژگی‌های کش، ارادی بودن آن است. جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از حد بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان انگاشتن نظم طبیعی و نظم اجتماعی، اراده و خلاقیت را از انسان‌ها می‌گیرد و انسان‌ها بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌هایی است، صرف‌آن را رعایت می‌کنند. انقلاب‌های جدید، شاهکارهای هنری و اندیشه‌های جدید با فراز رفتن از نظم موجود و در پاسخ به رکود اراده‌ها مطرح شده‌اند.
 - مطالعه موردی: یکی از روش‌های کیفی است که تمامی ابعاد پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کند و عمق پنهان و منحصر به‌فرد پدیده‌ها را نشان می‌دهد.
 - رویکرد تفسیری:

موضوع: کشن اجتماعی و معنای آن / روش: تفسیر / هدف: معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی
 (پامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۳۷، ۵۰ و ۵۱)

۵۳- **گزینه «۲»**
بررسی موارد نادرست:
 جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را وارد قلمرو واقعی می‌کنند.
 پدیده‌هایی که بیرون جهان اجتماعی هستند، به واسطه ارتباطشان با زندگی اجتماعی و جهان اجتماعی وارد جهان اجتماعی می‌شوند.
 (پامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۲۳ و ۵۷)

۵۴- **گزینه «۳»**
 ویژگی مقاومت منفی، همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه است.
 شباهت حکومت تیرانی (استبدادی) و ایگارشی در شیوه حکومت آن‌هاست که هر دو براساس خواست و میل افراد هستند.
 یکی از تفاوت‌های بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا در تعریف آن‌ها از مفهوم بیداری است. بیدارگران اسلامی، بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند، اما برخلاف بیدارگران اسلامی، منورالفکران غرب‌گرا بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند بلکه بیداری را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.
 (پامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۱۳)
 (پامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و بیوان پریر، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱۶)

(آریتا بیدقی)

۶۲- گزینه «۲»

نقد لیبرالیسم اقتصادی ← مارکس
عدم دخالت دولت و حکومت ← ریکاردو
نقد لیبرالیسم اولیه و آزادی مشبت و منفی ← آیزایبرلین
بر سر سفره گستردۀ طبیعت جایی برای فقر او وجود ندارد ← مالتوس
(جامعه‌شناسی (۳)، پالش‌های جوانی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹ (۷۹))

(غاظمه صفری)

۵۸- گزینه «۴»

گزینه «۱»: صحیح - صحیح

گزینه «۲»: چالشی مقطعی بود - مربوط به عقل در معنای خاص است.

گزینه «۳»: صحیح - مربوط به عقل ابزاری است.

گزینه «۴»: هر دو قطب به فرهنگ غرب تعلق داشتند. - صحیح

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جوانی، صفحه ۸۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جوان اسلام، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(غاظمه صفری)

۶۳- گزینه «۲»

جهان متعدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی بدست می‌آیند، علم می‌داند و علومی را که از روش‌های فرا تجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسند. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های پژوهی که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند از دست می‌روند و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. از این روند، به زوال معنا یاد می‌شود.
افزایش طلاق نوعی تعارض فرهنگی است. در تعارض فرهنگی شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی رواج می‌یابد.
برخی علوم انسانی و علوم اجتماعی را یکی می‌دانند. برخی دیگر موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را همان امور انسانی و یکسان می‌دانند؛ ولی روش آن دو را متفاوت می‌دانند. این دسته، روش علوم اجتماعی (جمعیت‌شناسی، جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی و ...) را همان روش علوم طبیعی، یعنی روش تجربی می‌دانند ولی روش علوم انسانی (برخی رشته‌های دانشگاهی مانند هنر، فلسفه علوم اجتماعی، مطالعات فرهنگی و ...) را روش‌های غیرتجربی می‌دانند.

تأکید افاطی بر ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن اراده و خلاقیت انسان‌ها به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۹ و ۹۲)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱ و ۳۷)

(آریتا بیدقی)

۶۴- گزینه «۳»

شاهدی گویا برای حضور تاریخ‌ساز فرهنگ‌های غیرغربی ← انقلاب اسلامی ایران
در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم ← عقل انتقادی
پاشنه آشیل ایران اسلامی از دیدگاه برخی از کشورهای غربی ← اقتصاد

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۱۳۴)

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جوان پرید، صفحه ۱۳۰)

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جوان اسلام، صفحه ۱۰۷)

(ریحانه امینی)

۶۵- گزینه «۲»

تشريم موادر تاریخت:

- اندیشه النقاطی، آمیزه‌ای از باورها و ارزش‌هایی است که از مکاتب مختلف به صورتی ناسازگار در کنار هم چیده می‌شوند.
- کاهش جمعیت، شاخص و نشانه جهان اجتماعی متعدد است.

(جامعه‌شناسی (۱) و (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۲۴ و ۱۲۹)

(غاظمه صفری)

۵۹- گزینه «۴»

گزینه «۱»: صحیح - صحیح

گزینه «۲»: چالشی مقطعی بود - مربوط به عقل در معنای خاص است.

گزینه «۳»: صحیح - مربوط به عقل ابزاری است.

گزینه «۴»: هر دو قطب به فرهنگ غرب تعلق داشتند. - صحیح

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جوانی، صفحه ۸۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جوان اسلام، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(ریحانه امینی)

۵۹- گزینه «۴»

- دیدگاه دوم در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را باعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرومی‌پاشد.

- هنرمندان دوران رنسانس با بازگشت به هنر یونان، به ابعاد جسمانی و دینوی انسان اهمیت دادند.

- دلایل کاهش اهمیت مرزهای سیاسی: انباشت ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چند ملیتی و گسترش صنعت ارتباطات

- تقابل شمال و جنوب:

اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقد‌اند، کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. براساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌گشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۱، ۴۲ و ۶۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفه دانشی، صفحه ۱)

(زینب آذری)

۶۰- گزینه «۲»

لمبروز می‌خواست با مشاهدات ویژگی‌های جسمانی، مجرم بودن یا نبودن افراد را شناسایی کند.

تصمیم‌گیری درباره رفع اختلافات و تضادهای میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند، سیاست و عمل سیاسی را پدید می‌آورد.

انسان با تقوی جهانی را تغییر می‌دهد ← تأثیر جهان فنسانی بر جهان اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۶۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۸)

(آریتا بیدقی)

۶۱- گزینه «۴»

فرهنگ قرون وسطی تنها راه شناخت جهان را کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا می‌دانست و شناخت عقلی و تجربی را نادیده می‌انگاشت. این روش معرفتی در دوران رنسانس مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید و وحی و شهود نادیده گرفته شد و به شناخت از راه عقل و تجربه بستنده شد.

غرب این مطلب را به نخبگان جوامع غیرغربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌هاست.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جوانی، صفحه ۹۹)

زبان عربی

(پیروز وفان-گرگان)

۸۱- گزینه ۲

«لا يجزئك»، نباید تو را اندوهگین کند (رد گزینه‌های ۱ و ۳؛ فعل نهی غایب است و با «نباید» به صورت التزامی ترجمه می‌شود) / «قولهم»: سخنان، سخن آن‌ها / «إن العزة لله جمِيعاً»: زیرا ارجمندی همه از آن خداست (رد گزینه‌های ۳ و ۴؛ در عبارت فارسی، کلمه «فقط، تنها» اضافی است)

(ترجمه)

(اسماعیل علی پور)

۸۲- گزینه ۴

«إشتَعَلت»: شعله‌ور شد / «النَّار»: آتش / «فِي وَكَنَاتِ الطَّيْوِر»: در لانه‌های پرندگان (رد سایر گزینه‌ها) / «جاء»: آمد (رد گزینه ۱) / «العصفور»: گجشک / «لَكَى يَسْتَغْيِث»: تا کمک بخواهد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

(ولی بری - ابره)

۸۳- گزینه ۱

«يَحِيرُنِي»: مرا حیران می‌کند، حیران می‌کند (رد گزینه ۳) / «لَكَى يَدْخُل»: تا وارد شود (رد گزینه ۴) / «يَبْدأ»: شروع کند (رد گزینه ۲) / «فِيهِ»: در آن (رد گزینه ۲) / «بِقَيَا الطَّعَام»: (ترکیب اضافی) باقیمانده‌های غذا (رد گزینه ۴) / «فِمَه»: دهانش، دهان او در گزینه ۳، «از دیدن» اضافه است و در عبارت عربی معادلی ندارد.

(ترجمه)

(بهروز هیربکی)

۸۴- گزینه ۱

«الدلافين» مبتداست (رد گزینه ۲) / «المليحة»: بانمک (رد گزینه ۳) / «الذكية» صفت «الحيوانات» است (رد گزینه ۴) / «تؤذى»: ایفا می‌کند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «فِي الْعَالَم»: در جهان (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

(سیده مهیا مؤمنی)

۸۵- گزینه ۱

«تلُّوَتُ الجُّو»: آلودگی هوا (ترکیب اضافی است؛ رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «الأمطار الحمضية»: باران‌های اسیدی (رد گزینه ۲) / «يَهَدَّد»: تهدید می‌شود (فعل مجھول است؛ رد گزینه ۳) / ضمیر «هَا» در «بِهَا» به «الأمطار الحمضية» برمی‌گردد، نه به «تلُّوَتُ الجُّو»، پس ترجمه به صورت «آلودگی جوی» که با آن نظام طبیعت تهدید می‌شود...» کاملاً نادرست است. (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

تصمیم‌گیری اش را «حسابت» و «رشکورزی» به دختر خاله‌اش گذاشته است که واکنشی هیجانی است. هرچند در گزینه ۴ «گفته شده مینا از پچگی این حسابت را داشته است، اما باز هم این واکنش هیجانات این نیست مبنای تصمیم‌گیری درست باشد. منظور از زودگذر بودن هیجانات این نیست که چقرن طول می‌کشند، بلکه این است که در لحظه تصمیم‌گیری به صورت زودگذر بروز می‌کنند و مانع تصمیم‌گیری منطقی می‌شوند. و گرنه شاید یک احساس یا هیجان در تمام طول زندگی شخص تداوم داشته باشد.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: کوچک‌شمردن خود

گزینه ۲: اعتقاد افراطی

گزینه ۳: سوگیری تأیید

(روان‌شناسی، تکمیر ۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰

(محمد رضا توکلی)

۷۶- گزینه ۲

در مورد اول، بیماری و تأمین نشدن نیاز، هر دو منفی‌اند. در مورد دوم، یکی منفی و دیگری مثبت است. در مورد سوم، فرد به هر دو گرایش دارد.

(روان‌شناسی، تکمیر ۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۱ تا ۱۵۳

(مهدی پاحدی)

۷۷- گزینه ۱

زمانی که علت واقعه‌ای درون فرد ادراک شود، استناد درونی و زمانی که علت بیرون از فرد ادراک شود با استناد بیرونی مواجهیم. استعداد ژنتیکی علتی درون فرد بوده پس استناد مهدی درونی و بسترها جامعه، حمایت خانواده و تشویق دوست هر سه بیرون از فرد هستند، پس سعیده و محمد و سمیه استناد بیرونی دارند. همچنین استعداد ژنتیکی به صورت پایدار ادامه خواهد داشت اما بسترها جامعه، پشتیبانی عاطفی خانواده و تشویق‌های دوستان نایاب‌دار هستند.

(روان‌شناسی، انگیزه و تکرش، صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۷۷)

(موسی عفتی)

۷۸- گزینه ۴

اگر اهداف را بسیار کوچک و بی‌ارزش و زودگذر انتخاب کنیم، هرگز انگیزه تلاش و عمل ایجاد نمی‌شود؛ زیرا از انجام آن‌ها احساس ارزشمندی، افتخار و غرور نمی‌کنیم.

(روان‌شناسی، انگیزه و تکرش، صفحه ۱۶۸)

(مهدی پاحدی)

۷۹- گزینه ۱

با شروع اضطراب مرگ در احمد رضا سردههای او نیز شروع شده است. پس علت عامل روانی و پیامد بیماری جسمانی است. همچنین خشم احمد رضا علامت هیجانی و نداشتن تمکن او علامت شناختی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۱)

(موسی عفتی)

۸۰- گزینه ۱

فعالیت بدنی و ورزش کردن می‌تواند به افراد کمک کند و باعث بی‌توجهی آن‌ها به فشار روانی گردد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۰)

(سید محمدعلی مرتفعی)

صورت سؤال، گزینه نادرست را درباره جوان چینی خواسته است؛ «صبر تنها عامل موفقیت او در زندگی است!» عبارت نادرستی است. (عوامل دیگری نیز در مسیر موفقیت مؤثراند.)

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: او بر کارش و ادامه‌دادن آن، واقعاً صبر پیشه می‌کردا!

گزینه «۳»: صبر در کار و رفتار و سخن او نیز آشکار می‌شود!

گزینه «۴»: او می‌سیرش را به سمت موفقیت ادامه داد در حالی که رازهای موفقیت را دریافته بودا!

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۹۱- گزینه «۴»

صورت سؤال، موضوعی را می‌خواهد که در متن ذکر نشده باشد:

تشریف گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کدام صبر به خوشبختی منجر می‌شود؟!

گزینه «۲»: کدام صبر مطلوب است؟!

گزینه «۳»: افراد موفق چگونه زنجیره کارها را ادامه می‌دهند؟!

گزینه «۴»: انسان چگونه توانایی صبرکردن را به دست می‌آورد؟! (واضح است که در مورد این موضوع در متن صحبت نشده است.)

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۹۲- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، « مصدره: اقتران » نادرست است؛ «المقرون» اسم مفعول بر وزن «مفعول» است، پس از مصدر مجرد ثلثی گرفته شده و ذکر مصدر مزید برای آن، نادرست است.

(تملیل صرفی و اعراب)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۹۳- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «مزید ثلثی ...» نادرست است؛ «يقال» فعل مضارع مجهول از (قال - يقول) و مجرد ثلثی است. همچنین «الجملة اسمية» نیز نادرست است.

(تملیل صرفی و اعراب)

(همیرضا خاندامینی - اصفهان)

۹۴- گزینه «۳»

در این گزینه، «تَبَاذِلٌ» و «الْعَالَمُ» نادرست هستند و به جای آن باید «تَبَاذِلٌ» و «الْعَالَمُ» بیانند؛ زیرا «تَبَاذِلٌ» مصدر ثلثی مزید از باب «تَفَاعُلٌ» و «الْعَالَمُ» (به معنی: دنیا، جهان) با توجه به مفهوم جمله، مناسب هستند.

نکات مهم درسی:

به تشابه ظاهری میان افعال ماضی ثلثی مزید در باب‌های «تَفَاعُلٌ و تَفَاعُلٌ» با اسم مصدر آن، بسیار دقّت کنید.

(فیض هرکات)

(ولی برجهی - ابهر)

در گزینه «۳»، «أثاروا» فعل ماضی است که به اشتباه مضارع ترجمه شده و نادرست است؛ «أثاروا» باید به صورت (برانگیختن) ترجمه شود. فعل هایی مانند «أقام، أجاب، أثار» همگی ماضی هستند که مضارع آنها «يقيمه، يحيي، يشير» می‌شود.

(ترجمه)

(بهروز هیرکی)

۸۷- گزینه «۴»**تشریف سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: چون «نجمون» به شکل مرفوع (و نه منصوب) آمده، پس «نجمون» نائب فاعل است و «لا تشاهد» باید مجهول باشد ← دیده نمی‌شود؛ اگر قرار بود «نجمون» مفعول و منصوب باشد، به شکل «نجموماً» نوشته می‌شد.

گزینه «۲»: تُفِيرُ ← ترشح می‌کنند / مُطَهَّرًا ← پاک کنند
گزینه «۳»: قد + ماضی ← ماضی نقلی، پس: قد أنسَدَ ← سرودهاند

(ترجمه)

۸۸- گزینه «۴»

در گزینه «۴»، «هَدَد» به صورت ماضی نامناسب است؛ شکل صحیح آن «قد يَهَدَد» است. همچنین معادل عربی «كشن حیوانات» به صورت «قتل الحيوانات» صحیح است. (موت: مرگ، مردن)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

صبر مصدق بارزی از مصادیق استفاده از اراده انسانی است، فرد دارای اراده قوی می‌تواند صبر پیشه کرده و تلحی و شیرینی صبر را تحمل نماید. شایان ذکر است که دو نوع صبر وجود دارد: صبر بدون هیچ کاری، و صبر بر کار و ادامه دادن آن، و صبر بدون کار همان ترک مسئولیت‌ها و تکالیف است، اما صبر همراه با کار، همان صبر واقعی است ... گاهی فرد بر یک کار صبر پیشه می‌کند و تکمیلش می‌کند، اما گاهی صبر را از دست می‌دهد و نمی‌تواند زنجیره کارهای دیگر که یک کار واحد، حلقه‌ای از آن هاست، صبر بر انجام زنجیره کارهای دیگر که یک کار واحد، حلقه‌ای از آن هاست، واجب می‌باشد. گفته می‌شود امپراطور چین از جوانی درباره راز پیروزی و خوشبختی اش پرسید، پس جوان گفت: صبر صبر... و کلمه صبر را صد بار تکرار کرد!

۸۹- گزینه «۲»

«صبر بدون کار، ممکن است به فرد سود برساند، اما بهتر است که صبر همراه با کار باشد!» عبارتی نادرست است. (صبر بدون کار، مفید نیست!)

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: محصولات را تنها بعد از اینکه برای مدتی مشخص صبر کنیم، می‌توانیم درو کنیم، و کارها همه این گونه‌اند!

گزینه «۳»: کارها در زندگی به عنصر صبر نیاز دارند، چه بزرگ باشند و چه کوچک!

گزینه «۴»: اراده انسان در صبر بر چیزی که در طول زندگی به آن می‌پردازد، پدیدار می‌شود!

(درک مطلب)

(سیده مهیا مؤمنی)

خبر «کان» در گزینه «۴»، «مسروراً» می‌باشد که به صورت یک اسم آمده است. (ترجمه عبارت: دانش‌آموزی که به درجات بالایی رسیده، خوشحال بودا)

در سایر گزینه‌ها، خبر «کان» به ترتیب: «حصد، قد اقتربوا، یسمع» است که همگی از نوع فعل هستند.

(انواع بملات)

(سید محمدعلی مرتفعی)

در عبارت داده شده، «إله» منادا است، پس باید عبارت را به صورتی کامل کنیم که برای اسلوب ندا مناسب باشد؛ در گزینه «۳»، جمله «مرا با وجود اشتباهاتم استجابت می‌کند» سبک و سیاق غایب دارد و نمی‌تواند برای جای خالی مناسب باشد.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بدنم را از درد پاک کن و مرا شفا ببخش!

گزینه «۲»: می‌ترسم از گناهانی که فراموششان کرده‌ام درحالی که تو فراموششان نکرده‌ای!

گزینه «۴»: چیزی را به من تحمیل نکن که هیچ توانی بر آن ندارم!

(اسلوب نرا)

(ولی بریهی - ابهر)

«إثارة» مفعول مطلق تأکیدی است که فعل خود (یُشير) را مورد تأکید قرار داده است و پس از آن نیز صفت یا مضاف‌الیهی به کار نرفته است.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفعول مطلقی وجود ندارد و «مطیعاً» حال است. (ضم‌نما «مطیعاً» اصلاً مصدر نیست.)

گزینه «۳»: «تفريقاً» مفعول مطلق نوعی است، چون پس از آن جمله وصفیه «یزعج» به کار رفته است. (جمله وصفیه همان صفت است که به صورت فعل به کار می‌رود و اسم نکره‌ای را که قبل از خود آمده است، توضیح می‌دهد.)

گزینه «۴»: «نوماً» مفعول مطلق نوعی است، چون پس از آن صفت به کار رفته است.

(مفعول مطلق)

«۹۸- گزینه «۴»

(اسماعیل علی‌پور)

گزینه «۱»: پشمیانی بر سکوت بهتر از پشمیانی بر سخن گفتن است. (بیت فارسی هم همین مفهوم را دارد.)

گزینه «۲»: آیا مردم را به نیکی امر می‌کنید در حالی که خود را فراموش می‌کنید؟ (بیت فارسی هم مفهوم مشابهی دارد.)

گزینه «۳»: بگو سود و زیانی برای خود ندارم مگر آنچه خدا خواسته است. (مفهوم بیت فارسی مناسب نیست؛ بیت فارسی می‌گوید دنیا گاهی برای اهل دنیا سود دارد و گاهی نیز ناگزیر ضرر به بار می‌آورد.)

گزینه «۴»: دشمنی شخص دانا بهتر از دوستی نادان است. (با بیت فارسی داده شده هم مفهوم است.)

(مفهوم)

«۹۹- گزینه «۳»

(همیرضا قائز‌امینی - اصفهان)

«۹۶- گزینه «۳»

تکات مهم درسی:

اسم افعال ناقصه از نظر اعراب، همواره مرفوع است. مضافق‌الیه از نظر اعراب، همواره مجرور است.

در اسمی جمع مذکور سالم، «واو» نشانه رفع و «باء» نشانه نصب یا جر است.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مزرعاً» و «كَبِيرَةً» نادرست است و به جای آن باید «مزرعاً» و «كبيرةً» بباید؛ زیرا به ترتیب نقش «اسم افعال ناقصه» و «صفت» را دارند.

گزینه «۲»: «بساتینَ» و «الْمُؤْمِنُونَ» نادرست است و به جای آن باید «بساتینُ» و «المؤمنينُ» بباید؛ زیرا به ترتیب نقش «متدا» و «صفت برای مضافق‌الیه» را دارند.

گزینه «۴»: «حاضرِ» نادرست است و به جای آن باید «حاضرٌ» بباید؛ زیرا نقش «خبر لای نفي جنس» را دارد.

(قواعد اسم)

«۱۰۰- گزینه «۲»

(ممدوح بادرین)

«۹۷- گزینه «۴»

صورت سوال، اسم نکره‌ای را خواسته است که به صورت معرفه ترجمه شود. **تکات مهم درسی:**

اگر در جمله اسمیّه، خبر به صورت اسمی نکره و بدون صفت و وابسته بباید، اسم نکره به صورت معرفه ترجمه می‌شود.

در گزینه «۴»، «قائمةً» اسم نکره‌ای است که نقش خبر را دارد، وابسته‌ای هم برای آن وجود ندارد، پس به صورت معرفه ترجمه می‌شود.

تشريح سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها به ترتیب «أشخاص، سیاحاً، أرض» اسامی نکره‌ای هستند که از قاعدة بالا تبعیت نمی‌کنند و به صورت نکره ترجمه می‌شوند.

(قواعد اسم)

تاریخ

(بهره میربلوکی)

«۱۰۷- گزینه ۱»
بررسی موارد نادرست:

الف) روابط حکومت علویان طبرستان با خلافت عباسی، همواره خصوصیت آمیز بود.

(د) مرادویج (زیاریان) خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را در سر می‌پروراند.

(تاریخ ۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳

(بهره میربلوکی)

«۱۰۸- گزینه ۱»

در عصر ایلخانان، هنر نگارگری که تلفیقی از سنت‌های نقاشی ایرانی و چینی بود، بیشتر در کتاب‌آرایی و مصور ساختن کتاب‌های تاریخی و متون ادبی و نیز کتاب‌های پزشکی، جانورشناسی و نجوم جلوه‌گر شد.

(تاریخ ۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۹

(بهره میربلوکی)

«۱۰۹- گزینه ۲»

براساس اندیشه انسان‌گرایی، هدف آموزش و پرورش، تربیت دانشمندان بر جسته نبود، بلکه می‌خواستند شهروندانی را تربیت کنند که نقش سودمندی در جامعه ایفا کنند و در حیات شهری فعال باشند.

(تاریخ ۲)، اروپا در قرون وسطاً و عصر بدری، صفحه ۱۷۹

(بهره میربلوکی)

«۱۱۰- گزینه ۲»

نخستین کسی که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است. (میرزا محمد جعفر خورموجی)

تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد. (میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده)

یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی است. (خاوری شیرازی)

(تاریخ ۳)، تاریخ‌گذاری و منابع دوره معاصر، صفحه‌های ۵ و ۶

(زهرا دامیار)

«۱۱۱- گزینه ۳»

بناهای کارت‌پستالی، بیشتر به تقلید از بناهای اروپایی ساخته می‌شدند که در آن عناصر و ویژگی‌های معماری ایرانی و اروپایی ترکیب شده بود.

(تاریخ ۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۹

(علی‌محمد کریمی)

«۱۱۲- گزینه ۱»

در قرارداد جدید، سهم ایران نسبت به قرارداد قبلی اندکی افزایش یافت.

(تاریخ ۳)، نوشت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۶

(علی‌محمد کریمی)

«۱۱۳- گزینه ۴»

تهاجم به داخل خاک ایران پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸، از جمله مهم‌ترین اقدامات مجاهدین خلق در دوران دفاع مقدس است.

(تاریخ ۳)، پنگ تمیلی و دفع مقرس، صفحه‌های ۱۶۱ و ۱۶۲

(بهره میربلوکی)

«۱۰۱- گزینه ۳»

در دوره ساسانیان، گاهشماری اوستایی، که گاهشماری دینی زرتشتیان محسوب می‌شد، در ایران رایج بود. مبدأ گاهشماری اوستایی به تخت نشستن هر پادشاه بود.

رومیان در آغاز، گاهشماری دقیقی نداشتند، به همین دلیل در سال ۴۶ ق.م امپراتور روم (ژولیوس سزار)، دستور داد گاهشماری رومی براساس گاهشماری مصری اصلاح شود.

(تاریخ ۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵

(بهره میربلوکی)

«۱۰۲- گزینه ۱»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: چین با یورش‌های پیاپی اقوام کوچرو در مرزهای شمالی روبه‌رو بود.

گزینه «۳»: به تدریج حاکمان محلی تحت فرمان یک دودمان قرار گرفتند و سلسله‌های حکومتی در این سرزمین به وجود آمد.

گزینه «۴»: این سلسله‌ها تا قرن‌ها نتوانستند چین را از نظر سیاسی و جغرافیایی به طور کامل متحد و یکپارچه کنند.

(تاریخ ۱)، چین در عصر باستان، صفحه ۱۴۷

(بهره میربلوکی)

«۱۰۳- گزینه ۳»

سنگ‌نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رسمی به شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان اشاره دارد. این سنگ‌نوشته که رویدادهای تاریخی را گزارش می‌کند، از دوره ساسانی بر جای مانده است.

(تاریخ ۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۸

(بهره میربلوکی)

«۱۰۴- گزینه ۴»

داریوش بزرگ به منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به مناطق دوردستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکرکشی کرد.

(تاریخ ۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۸۵

(بهره میربلوکی)

«۱۰۵- گزینه ۴»

داعیان عباسی، کانون فعالیت‌های خود را مناطق دور از مرکز خلافت، به خصوص خراسان که گرفتار در گیری قبیله‌های مهاجر عرب بود، قرار داده بودند.

(تاریخ ۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۶۳

(زهرا دامیار)

«۱۰۶- گزینه ۳»

پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلو لا گرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند، اما شکست خوردند و بسیاری از آنان کشته شدند (۱۶ ق).

(تاریخ ۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳

(زهرا دامیر)

گزینه «۳»

در هوازدگی شیمیایی، ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها نیز تغییر می‌کند. اکسیژن و رطوبت از عوامل مهم هوازدگی شیمیایی هستند. آب و هوای گرم و مرطوب سرعت و شدت هوازدگی را افزایش می‌دهد.

(پفراغیای ایران، پفراغیای طبیعی ایران، صفحه ۴۱)

(پفراغیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۴۱)

(زهرا دامیر)

گزینه «۲»

امروزه صاحبان اغلب مزارع تک‌محصولی تخصصی (پلاتیشن‌ها) شرکت‌های بزرگ، به ویژه شرکت‌های چندملیتی هستند؛ زیرا این گونه مزارع به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند. شرکت‌های چندملیتی شرکت‌هایی هستند که معمولاً بخش مرکزی آن‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارد و شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ آن‌ها در سایر نواحی ایجاد شده‌اند. این شرکت‌ها در خارج از مزارع کشور مبدأ فعالیت می‌کنند. این شرکت‌ها که عمدتاً آمریکایی و اروپایی هستند، با احداث این مزارع در کشورهای نواحی استوایی سرمایه‌گذاری می‌کنند و از نیروی کارگر و ارزان قیمت آن‌ها در مزارع خود بهره می‌برند. برخی از این شرکت‌ها سالیانه میلیاردها دلار از تولید و صدور این محصولات، سود به دست می‌آورند.

(پفراغیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه‌های ۹۲، ۹۳ و ۱۰۶)

(فاطمه سفایی)

گزینه «۴»

نواحی که نظام مدیریت ویژه و مخصوص به خود را دارند، شامل نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری هستند. از نواحی خودمختار جهان می‌توان به نخجوان در جمهوری آذربایجان اشاره کرد که در نقشه آمده است.

(پفراغیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۱۹)

(فاطمه سفایی)

گزینه «۲»

در برخی از بخش‌های جهان در نتیجه گسترش فوق العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل، زنجیرهای از مادرشهرها یا کلان شهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس گفته می‌شود. در مگالاپلیس، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد. برخی، مگالاپلیس را منطقه ابرشهری نامیده‌اند.

مگالاپلیس‌ها معمولاً در امتداد راه‌های ارتباطی، شکل خطی و کریدوری و برخی نیز شکل خوش‌های و کهکشانی پیدا کرده‌اند.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱۶)

جغرافیا**گزینه «۱»****تشرییح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۲»: در پاسخ به سؤال «چطور» مطرح می‌شود.

گزینه «۳»: در پاسخ به سؤال «چه کسی» و «چه کسانی» مطرح می‌شود.

گزینه «۴»: در پاسخ به سؤال «چه موقع» مطرح می‌شود.

(پفراغیای ایران، پفراغیای پیست، صفحه ۸)

گزینه «۱»

دربیچه‌های فصلی، در فصول پربارش وسعت بیشتری پیدا می‌کنند، ولی در ماههای گرم و یا در سال‌های کم بارش به دلیل تبخیر آب آن‌ها خشک شده یا به شکل بالاق و شورهزار در می‌آیند.

(پفراغیای ایران، پفراغیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹)

گزینه «۴»

در هرم سنی کشور فرضی صورت سؤال، بین نسبت سنی و جنسیتی تعادل برقرار است. میزان رشد موالید در این کشور بالا است. در این کشور درصد جمعیت فعال اقتصادی بیشتر است؛ بنابراین سیاستمداران باید برای آموزش و ایجاد فرصت‌های تحصیلی، تفریحی و رفاهی جوانان برنامه‌ریزی کنند.

(پفراغیای ایران، پفراغیای انسانی ایران، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

گزینه «۴»

نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها و محیط طبیعی نیستند؛ بلکه حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی در زمینه اقتصاد، اشتغال و توزیع درآمد نیز به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند. برای مثال برنامه‌ریزی یا تصمیم‌های یک دولت برای ایجاد ناحیه گردشگری و پارک‌های ملی یا صنعتی، توسعه کشاورزی در یک ناحیه، انتقال اجرایی ساکنان یک ناحیه به ناحیه دیگر، وقوع جنگ بین حکومت‌ها و نظایر آن، می‌تواند موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی شود و چشم اندازها و فضاهای جغرافیایی متفاوتی ایجاد شود.

(پفراغیا (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۳۳)

گزینه «۴»

از دریافت نامساوی انرژی خورشید بر سطح زمین، مناطق گرم، معتدل و سرد پدید می‌آید.

پراکندگی کانون‌های فشار بر روی کره زمین، از عوامل مهم گردش عمومی هوا و تغییرات آب و هوای نواحی است و محدوده نواحی حاره‌ای، جنب حاره‌ای، معتدل و قطبی را ایجاد می‌کند.

(پفراغیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۱۲۶)

فلسفه و منطق

(نیما بواهری)

۱۲۶- گزینه «۱»

در گزینه «۱»؛ دلالت هر سه کلمه مشخص شده، دلالت التزامی است. در عبارت اول منظور از «دست»، «قدرت و توان» است و در عبارت دوم منظور از «سر»، «قصد و فکر» است و در عبارت سوم منظور از «باده»، «جام و ظرفی که باده و شراب در آن ریخته شده» می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»؛ در عبارت اول منظور از «خاک»، «قبیر» است و دلالت التزامی است - در عبارت دوم منظور از «خون»، «کشتن و به قتل رساندن» است و دلالت التزامی است - در عبارت سوم منظور از «شمع»، «شعله شمع» است و دلالت تضمنی است. گزینه «۳»؛ در عبارت اول منظور از «دل»، «احساسات و عواطف» است و دلالت التزامی است - در عبارت دوم منظور از «سر»، «چشم» است (آب سر = آب یا اشک چشمان) و دلالت تضمنی است - در عبارت سوم دلالت لفظ «میکده» مطابقی است.

گزینه «۴»؛ در عبارت اول منظور از «دست»، «انگشتان دست» است و دلالت تضمنی است - در عبارت دوم منظور از «ایران»، «مردم یا سپاه ایران» است و دلالت التزامی است - در عبارت سوم منظور از «بیت»، «شعر» است و دلالت التزامی است.

نکته: هرگاه کل را بگوییم و منظور جزء آن باشد دلالت تضمنی است. مانند اینکه دست را بگوییم اما منظورمان بخشی از انجشتان باشد، اما بر عکس این مورد (اگر جزء را بگوییم و منظورمان کل باشد. مثلاً مانند این که بیت را بگوییم اما منظورمان همان شعر باشد) دلالت التزامی است.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(نیما بواهری)

۱۲۷- گزینه «۴»

در یک دسته‌بندی صحیح باید دو شرط رعایت شده باشد: ۱- هر طبقه نسبت به طبقه قبل خود دارای رابطه عموم و خصوص مطلق باشد. ۲- طبقات به ترتیب از عام به خاص قرار گرفته باشند. به یاد داشته باشید که علاوه بر فعل، مصدر نیز نشانگر وقوع کار یا رخداد حالتی است؛ پس رابطه آن عموم و خصوص مطلق است.

بنابراین نکته گزینه «۴» یک دسته‌بندی صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»؛ بین مفاهیم «سیز» با «گیاه» عموم و خصوص من وجهه و بین «درخت» با «میوه سیب سیز» نسبت تباین برقرار است.

گزینه «۲»؛ بین «مایع» و «فلز» عموم و خصوص من وجهه برقرار است و هر چند بین «فلز» و «رسانای جریان الکتریسیته» عموم و خصوص مطلق برقرار است، اما «رسانای جریان الکتریسیته» عامتر است و باید اول باید.

گزینه «۳»؛ «زمان»، «کم متصل متغیر (غیر ثابت)» است. بنابراین با دو مفهوم قبل از خود نسبت تباین دارد.

(منطق، مفهوم و مبداق، صفحه ۳۴)

(مسیم آفوندی راهنمایی)

۱۲۸- گزینه «۴»

وقتی گفته می‌شود رابطه بین تعریف و مفهوم مجهول عموم و خصوص من وجهه باشد؛ یعنی تعریف نه جامع است و نه مانع. به عبارتی تعریف هم اعم است (مانع نیست) و هم اخص است (جامع نیست).

(ممدرضا معمودی‌ها)

۱۲۳- گزینه «۳»

سامانه اطلاعات جغرافیایی در امور متعددی چون برنامه‌ریزی و مدیریت شهرها و روستاهای کاربری زمین، آمایش سرزمین، مدیریت منابع طبیعی، مکان‌یابی شهرک‌ها و صنایع، کشاورزی، معادن، محیط زیست، مخاطرات طبیعی، عمران، شبکه‌های حمل و نقل، نقشه‌برداری، امور نظامی و دفاعی، شبکه‌های بهداشت و درمان و کسب و کار و تجارت کاربرد دارد.

در این سامانه، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان براساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های موردنظر در قالب لایه‌های جداگانه طبقه‌بندی و ترکیب کرد. از جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف لایه جدیدی حاصل می‌شود که در برگیرنده اطلاعات دقیق و مورد نیاز کاربران است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

(زهرا دامیر)

۱۲۴- گزینه «۲»

در یک منطقه، زمانی زمین‌لرزه اتفاق می‌افتد که سنگ‌های پوسته زمین مقاومت خود را در برابر نیروهای واگرا، همگرا و برشی از دست بدنه‌ند. در نتیجه، سنگ‌ها به طور ناگهانی در امتداد گسل می‌شکنند و با جابه‌جایی گسل، انرژی زیادی به صورت زمین‌لرزه آزاد می‌شود. پس از جابه‌جایی گسل و آزاد شدن انرژی آن به صورت زمین‌لرزه، از آنجا که صفحات پوسته زمین ثابت نیستند، تداوم حرکت موجب تجمع دوباره انرژی می‌شود. انرژی انبساطه شده باعث تشکیل گسل جدید یا آزاد شدن انرژی در محل گسل‌های قدیمی و تکرار زمین‌لرزه می‌شود.

جابه‌جایی زمین در امتداد گسل‌های فعال روی می‌دهد. فشار مداوم نیروهای زمین ساخت در اطراف قطعات گسل‌ها به تدریج ذخیره می‌گردد و سپس به طور ناگهانی با جابه‌جایی دو قطعه گسلی آزاد می‌شود. شدیدترین تنش زمین‌لرزه در نقطه کانونی آن روی می‌دهد و هرچه از این نقطه فاصله بگیریم، از شدت تکان‌های ناشی از زمین‌لرزه کاسته می‌شود.

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

(زهرا دامیر)

۱۲۵- گزینه «۳»

یکی از عوامل مؤثر در وقوع سیل دخالت‌های انسانی است. احداث سازه‌های نامناسب در مسیر رودها، مانند ساختن پل‌هایی با دهانه‌های تنگ و پایه‌های زیاد موجب سیل می‌شوند؛ زیرا در اثنای وقوع سیل، تنه‌ها و شاخه‌های درختان کنده شده نمی‌توانند از دهانه‌های این پل‌ها عبور کنند و سراجام باعث سریز شدن آب و حتی تخریب پل‌ها می‌شوند. ساختن دیواره‌های سیمانی و سنگ چین کردن کناره‌ها نیز مجرای رود را تنگ‌تر می‌کند و در زمان وقوع سیل باعث سریز آن می‌شود.

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۹۱)

(علیرضا تقی پور)

گزینه «۴»

صورت کلی منطقی این استدلال چنین است:

هستند.	الف: (کتاب دست دوم)	ب: (کتاب های من = مال من)	بعضی	مقدمه اول:
است.	ب: (کتاب من = مال من)	ج: (کتاب ارزان تر از قیمت پشت جلد)	هر	مقدمه دوم:
هستند.	ج: (کتاب ارزان تر از قیمت پشت جلد)	الف: (کتاب های دست دوم)	بعضی	..

بنابراین چون شرط دوم (منفی نبودن هر دو حد وسط) رعایت نشده است،
قياس نامعتبر است (رد گزینه «۲»).

گزینه های «۱» و «۳»: طبق الگوی قیاس صورت سؤال، حد وسط (ب)
تکرار شده است و این استدلال، قیاس شکل چهارم است.
(منطق، قیاس اقتضانی، صفحه های ۷۷ تا ۷۹)

(سیا هعفرزاده صابری)

گزینه «۳»

مبنا اصلی گزینه «۳»، «اصالت فرد» می باشد که برای جامعه قائل به
هویت مستقل و جداگانه نیست و تأثیر جامعه بر فرد را صرفاً در تأثیر افراد
جامعه بر یکدیگر می داند؛ نه هویت و چارچوب مستقل اجتماعی حاکم بر
جامعه.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: اینکه تکامل جوامع تابع فرایندهای ضروری تاریخی و جمعی
است و تحت اختیار و کنترل افراد نمی باشد، مرتبط با نظریه اصالت جمع
است.

گزینه «۲»: اینکه هویت شخصی در پرتو هویت اجتماعی محو می شود نشان
از آن است که جمع اصول است نه فرد.

گزینه «۴»: اینکه جامعه آثاری دارد که در افراد انسانی مشهود نیست و
صالات با آن است نشان از اصالت جمع است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاهدهای فلسفه، صفحه های ۱۶ و ۱۷)

(نیما ہواهی)

گزینه «۲»

فرد هنگامی که اتفاقی زنجیرهایش پاره شود و از غار بیرون برود، روشنایی
خورشید چشم هایش را خیره خواهد ساخت و به دردی طاقت فرسا چار
خواهد شد، بنابراین دوباره به غار پناه می برد و عقیده اش نسبت به سایه ها
استوارتر خواهد شد. عاملی که باعث می شود که نهایتاً او از سایه ها و باور
غلط خود نسبت به آن ها رهایی یابد، این است که شخصی تنومند او را به
بیرون غار بکشاند و در معرض نور قرار بدهد. بنابراین از نظر افلاطون وجود
یک راهنمای مربی برای رهایی از باورهای غلط و غیر منطقی لازم است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: هدف افلاطون از تمثیل غار، این است که نشان دهد چگونه
فلسفه انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می کند.

گزینه «۳»: این تمثیل بیانگر مجموعه فلسفه افلاطون است، نه صرفاً بخش
معرفت شناسانه آن.

گزینه «۴»: نهایی ترین شناختی که انسان به آن می رسد، شناخت مثال خیر
است که عامل حقیقت یافتن هر چیزی است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زنگی، صفحه های ۲۴ و ۲۵)

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: تعریف اعم است و نسبت عموم و خصوص مطلق دارد.

گزینه «۲»: تعریف بی ارتباط است و نسبت تباین دارد.

گزینه «۳»: تعریف اعم است و نسبت عموم و خصوص مطلق دارد چون
شامل استدلال نیز می شود.

گزینه «۴»: تعریف اعم و اخص است و نسبت عموم و خصوص من وحده دارد.
(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه های ۳۴ و ۳۵)

گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

در این گزینه سه قضیه موجبه وجود دارد: ۱) «آینه ما نمایش دهنده روی تو
به خوشی است» و ۲) «آینه پاکیزه است» و ۳) «روی تو زیبا است».

بنابراین همین گزینه جواب تست خواهد بود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در این گزینه یک قضیه موجبه (من روز و شب در هوایت
بی قرار هستم) و یک قضیه سالبه (من روز و شب سر از پایت بردارند
نیستم)، وجود دارد.

گزینه «۳»: در این گزینه یک قضیه موجبه (تو همان پرسش بی زیرا
هستی)، و یک قضیه سالبه (اعشقی نیازمند توجیه و دلیل نیست). وجود
دارد. البته قضیه سالبه به صورت پرسشی مطرح شده اما از آنجایی که
استفهام انکاری است و مفهوم سلبی دارد، پرسشی نیست و می توان آن را
یک قضیه سالبه به حساب آورد.

گزینه «۴»: در این گزینه هیچ قضیه ای وجود ندارد. «من که به چشم تو
محاج و گرفتار هستم» و «ای کسی که قلب مرا به تاراج برد است.» جمله
تام نیستند و «حرفی بزن» نیز جمله امری و انشایی است و قضیه محسوب
نمی شود.

(منطق، قضیه های معلمی، صفحه های ۵۱ تا ۶۰)

گزینه «۳»

(سیا هعفرزاده صابری)

هرگاه رابطه بین موضوع و محمول در قضیه سالبه جزئی، عموم و خصوص
من و جه باشد، با جایه جا کردن موضوع و محمول آن هم قضیه ای صادق به
دست می آید.

برخی ماهیت ها دارای وجود نیستند. (صادق)

برخی موجودات دارای ماهیت نیستند. (صادق)

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه های «۱» و «۴»: هر ماهیتی معدوم است = هیچ ماهیتی موجود
نیست.

بین قضیه صورت سؤال و «هیچ ماهیتی موجود نیست.» رابطه تداخل برقرار
است. در رابطه تداخل از صدق قضیه کلی به صدق قضیه جزئی می توان
رسید؛ نه بر عکس.

گزینه «۲»: بین «برخی ماهیت ها وجود ندارند» و «هر شیء دارای ماهیتی
دارای وجود است» رابطه تناقض برقرار است. در تناقض از صدق یک طرف
قضیه کذب طرف دیگر حاصل می شود.

(منطق، آنکام قضايا، صفحه های ۶۳ تا ۶۸)

(علیرضا نصیری)

فیلسوفان ماتریالیست برخلاف فیلسفانی همچون افلاطون و ارسطو و حکمای اسلامی، حسن و قبح را غیرذاتی و اعتباری می‌دانند و معتقدند که انسان آن‌چه را که برای او مفید باشد «خوب» و آن‌چه را برایش مضر باشد «بد» اعتبار می‌کند و بدین ترتیب اطلاق این الفاظ و مفاهیم بر پدیده‌ها کاملاً اعتباری است (تأثید گزینه ۲).

گزینه ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: ماتریالیست‌ها حسن و قبح افعال را اعتباری می‌دانند؛ نه ذاتی.
گزینه ۳: افلاطون و ارسطو حسن و قبح اعمال را ذاتی می‌دانند؛ نه اعتباری.

گزینه ۴: از نظر فیلسوفان ماتریالیست، حسن و قبح افعال صرفاً اعتبار خود افراد هستند و حاکی از یک حقیقت واقعی خارجی نیستند که بشود با تجربه آن را کشف کرد. زمانی می‌توان گفت که با تجربه کشف شده که آن را به عنوان یک واقعیت اصلی و ذاتی پذیریم؛ در حالی که از نظر ماتریالیست‌ها اصول اخلاقی ذاتی نبوده و اعتباری‌اند.

(فلسفه یازدهم، انسان موجود افلاق گرا، صفحه‌های ۱۱ و ۱۹)

(نیما پواهری)

حمل در قضیه «خداآنده موجود است» حمل ضروری است؛ زیرا خداوند واج‌الوجود است. اما توجه کنید که وجود جزء ذاتیات هیچ امری نیست و

حمل وجود بر هیچ مفهومی اولی ذاتی نبوده و شایع صناعی است. حمل در قضیه «آب مایع است» حمل اولی ذاتی است؛ زیرا مایع از مفاهیم ذاتی آب بهشمار می‌رود. هر حمل اولی ذاتی یک حمل وجوبی است؛ بنابراین این حمل وجوبی (ضروری) بهشمار می‌رود.

حمل در قضیه «دایره پنج‌ضلعی وجود دارد» امتناعی است و دایرة پنج‌ضلعی ممتنع‌الوجود است. اما این به حمل اولی انجام می‌شود، (زیرا دایرة پنج‌ضلعی ذاتاً نمی‌تواند وجود داشته باشد و معدهم است).

(فلسفه دوازدهم، بیان مکنات، صفحه‌های ۵، ۹ و ۱۰)

گزینه ۲

(نیما پواهری)

اصول «سنخت میان علت و معلول» و «وجوب علی و معلولی» از فروع اصل علیت بهشمار می‌روند و علیت با این اصول است که معنا دارد. انکار و نفی هر یک از آن‌ها به معنای وقوع صدفه و نقض اصل علیت است. وقتی هریک از این اصول را انکار می‌کنیم در واقع خود علیت را نیز انکار کرده‌ایم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: انکار اصل سنخت لزوماً به معنای انکار اصل وجوب نیست و بر عکس.

گزینه ۲: این مورد صرفاً مربوط به اصل سنخت میان علت و معلول است.

گزینه ۳: این مورد صرفاً مربوط به اصل وجوب علی و معلولی است.

(فلسفه دوازدهم، بیان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

گزینه ۴

(علیرضا نصیری)

اولین صورت‌های برهان نظام در آثار افلاطون یافت می‌شود. او معتقد است که: «یگانه سخنی که درباره نظم و جهان و گردش آفتاب و ماه و ستارگان می‌توان گفت این است که کل جهان در زیر فرمان عقل قرار دارد.» و بنابراین نظم جهان را نشأت‌گرفته از وجودی عاقل یا همان خدای صانع می‌داند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: با وجود اینکه در یونان باستان فرهنگ چندخدایی رواج داشت و یونانیان برای هر پدیده‌ای خدا یا الهه‌ای قائل بودند اما آنچه افلاطون در آثار خود، خدا می‌خواند با خدای ادیان اشتراکاتی دارد و می‌تواند منطبق باشد.

(حسین آفوندی راهنمایی)

زادگاه فلسفه یونانی بخشی از سرزمین یونان بود نه کل آن. نام آن ایونیا بود که قبل از یونان بوده است اما الان در ترکیه واقع شده است. در اینجا بود که حدود شش قرن پیش از میلاد مباحث فلسفی پایه‌گذاری شد و نخستین فلاسفه پا به عرصه وجود گذاشتند.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰)

گزینه ۲

(حسین آفوندی راهنمایی)

ما ممکن است در توانایی خود برای شناختن بسیاری چیزها شک کنیم، اما این شک به معنای شک کردن و زیر سوال بردن اصل امکان شناخت به طور کلی نمی‌باشد (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴). در گزینه ۳ «کلاً شناخت را یک امر ساخته و پرداخته ذهن افراد معرفی کرده و ارتباط آن را با واقعیت انکار کرده است. زمانی که تطابق شناخت ذهنی را با واقعیت بیرونی انکار می‌کنیم در واقع منکر امکان شناخت شده‌ایم. پس پاسخ مناسب همین گزینه است.

(فلسفه یازدهم، امکان معرفت، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

گزینه ۳

(نیما پواهری)

ما ممکن است در توانایی خود برای شناختن بسیاری چیزها شک کنیم، اما این شک به معنای شک کردن و زیر سوال بردن اصل امکان شناخت به طور کلی نمی‌باشد (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴). در گزینه ۳ «کلاً شناخت را یک امر ساخته و پرداخته ذهن افراد معرفی کرده و ارتباط آن را با واقعیت انکار کرده است. زمانی که تطابق شناخت ذهنی را با واقعیت بیرونی انکار می‌کنیم در واقع منکر امکان شناخت شده‌ایم. پس پاسخ مناسب همین گزینه است.

گزینه ۴

(نیما پواهری)

فارای و ابن سینا نیم‌نگاهی به شناخت شهودی داشتند و آن را معتبر می‌دانستند، اما آن را در تبیین فلسفی خود وارد نمی‌کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ابن سینا در یکی از کتاب‌های خود که به تبیین عرفان می‌پردازد، به طور دقیق معرفت شهودی را توضیح می‌دهد اما از ارتباط آن با فلسفه و استدلال‌های فلسفی سخن نمی‌گوید.

گزینه ۲: سهوردی شهود قلبی را معتبر می‌دانست؛ اما سعی می‌کرد شهودهایش را تبیین استدلایلی کند و در نهایت نظام فلسفی خود را بر پایه آن شهودهای، شهودهایی که استدلایلی شده بود بنا کرد. سهوردی هر شهودی را وارد نظام فلسفی خود نمی‌کرد.

دقت کنید که وقتی یک نظام فلسفی است، پایه و اساس آن عقل و استدلال می‌باشد.

گزینه ۳: ملاصدرا از آیات و روایات صرفاً برای تأثید نتیجه استدللهایش بهره می‌گرفت و آن‌ها را در مقدمات استدللهایش وارد نمی‌کرد، بلکه با همان روش عقلی و فلسفی پیش می‌رفت.

(فلسفه یازدهم، تکاهی به تاریخ فلسفه معرفت، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

گزینه ۳

(علیرضا نصیری)

افلاطون معتقد است که وظیفه اصلی هر کس باید حفاظت و مراقبت از نفس باشد تا به فضای آرایه گردد و زیبا بشود. ولی از آنجا که اساساً افلاطون نفس را باقی و غیرفانی می‌داند، پس در نتیجه این مسئله مراقبت از نفس ارتباطی با نابودی آن ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: افلاطون معتقد است که نفس محدودیت‌های بدن را ندارد. گزینه ۲: ارسطو نفس را هنگام تولد کاملاً بالقوه می‌داند و بنابراین هنگام تولد هیچ علم یا احساسی در نفس موجود نیست و نفس استعداد و قوه محض است.

گزینه ۴: چون ارسطو نفس را عامل حیات داشتن می‌داند و از نظر او قابلیت حیات مربوط به نفس است پس باید نتیجه گرفت که او هر جانداری را دارای نفس می‌داند. ولی نفس ناطقه یعنی همان قوه تعلق و خردورزی فقط در انسان یافت می‌شود.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۱)، صفحه ۷۷)

اقتصاد

(نسرین بعفری)

«۱۴۶- گزینهٔ ۴»

(الف) در نقطه **M** میزان خرید از مواد غذایی و پوشک صفر است و همه درآمد، صرف آموزش و تفریح می‌شود.

(ب) در نقطه **M** میزان خرید از مواد غذایی و پوشک صفر است و همه درآمد، صرف آموزش و تفریح می‌شود و فرد می‌تواند ۱۰ واحد از آموزش و تفریح را خریداری کند. در نتیجه کل بودجه یا درآمد خانوار برابر خواهد بود:

$$\text{تومان } ۹,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰ \times ۹۰۰,۰۰۰ \text{ بودجه یا درآمد خانوار}$$

در نقطه **N** میزان خرید از آموزش و تفریح صفر است و همه درآمد، صرف مواد غذایی و پوشک می‌شود و فرد می‌تواند ۵ واحد از مواد غذایی و پوشک را خریداری کند. در نتیجه قیمت هر واحد از مواد غذایی و پوشک برابر خواهد بود:

$$\text{تومان } \frac{۹,۰۰۰,۰۰۰}{۵} = ۱,۸۰۰,۰۰۰ \text{ = قیمت هر واحد از مواد غذایی و پوشک}$$

(پ) با پ ۱ واحد اضافه کردن به خرید مواد غذایی و پوشک (مثلاً از **B** به **A** رفتن و مواد غذایی و پوشک را از ۳ واحد به ۴ واحد افزایش دادن) باید از میزان خرید آموزش و تفریح ۲ واحد کم کند (هزینهٔ فرصت) که این ۲ واحد که از خرید آموزش و تفریح صرف نظر می‌کنیم برابر با هزینهٔ فرصت ۱ واحد اضافه کردن به خرید مواد غذایی و پوشک است.

(اقتصاد، اصول انتساب درست، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

(مهدی فیبانی)

«۱۴۷- گزینهٔ ۱»

بررسی موارد:

(الف) نادرست است؛ زیرا در دورهٔ پهلوی بود که ساختارهای اساسی اقتصاد کشور زیر سلطه و برنامه‌ریزی بیکانگان قرار گرفت.

(ب) درست است.

(ج) درست است.

(د) نادرست است؛ شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در اروپا مصادف با اواخر حکومت صفویه بود.

(ه) نادرست است؛ در دوران حکومت پهلوی، نظام نوینی در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی کشور پدید آمد و برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی بهبود یافت.

(اقتصاد، مقاوِم‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

(نسرین بعفری)

«۱۴۸- گزینهٔ ۴»

بررسی موارد:

(الف) ۵۰ درصد درآمد ملی به ۷۰ درصد کم درآمد جامعه (یعنی دهکهای اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم، ششم و هفتم) و ۵۰ درصد دیگر به دهکهای پردرآمد جامعه (یعنی دهکهای هشتم، نهم و دهم) تعلق گرفته است. یعنی مجموع سهم دهکهای اول تا هفتم برابر با ۵۰ درصد است، هم‌چنین مجموع سهم دهکهای هشتم، نهم و دهم نیز برابر با ۵۰ درصد است. در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{درصد } ۵۰ = \text{سهم دهک هفتم} + \dots + \text{سهم دهک دوم} + \text{سهم دهک اول}$$

$$۴ + ۵ + ۶ + ۷ + ۹ + ۱۰ = ۵۰$$

گزینهٔ ۲: افلاطون خداوند را صانع و افعال او را هدف‌دار می‌داند؛ اما او را در این جهان و دنیا مادی قرار نمی‌دهد. او بیان می‌دارد که: «در سوی دیگر، نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است؛ نه می‌زاید و نه از عالم مثال است، تصریح می‌کند که خدای مد نظر او در این جهان نیست.

گزینهٔ ۳: با اینکه خدا از نظر افلاطون نامحسوس و نادیدنی است، اما او معتقد است که با شهود عقلانی می‌توان او را یافت و از آن بهره برد.

(فلسفهٔ دوازدهم، فرا در، فلسفهٔ - قسمت اول، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

«۱۴۲- گزینهٔ ۲»

در دورهٔ اول حاکمیت کلیسا، بزرگان مسیحیت هرگونه فعالیت عقلی را در تقابل با ایمان دانسته و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند.

بررسی موارد:

گزینهٔ ۱: این عبارت مربوط به دورهٔ دوم حاکمیت کلیسا است، نه دوره اول.

گزینهٔ ۳: از قرن دهم تا سیزدهم که دورهٔ دوم حاکمیت کلیسا و قرن‌های منتهی به رنسانس محسوب می‌شود، متفکران اروپایی روی به مطالعه و تتبع در آثار فلسفه‌ای مانند این سینا و ابن رشد کردند ولی هدفشان از این کار تبیین عقلانی مبانی دینی بود نه تضعیف و انکار آنان.

گزینهٔ ۴: آنچه که باعث جایگزین شدن عقل با دین شد متناقض بودن اصول و مبانی مسیحیت با اصول عقلی است نه تطابق آن‌ها.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در، فلسفهٔ - قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

«۱۴۳- گزینهٔ ۴»

مخالفت با عقل گرایی در تاریخ اسلام به دو شکل عمده بروز پیدا کرده است:

- ۱- محدود کردن دایرة کاربرد عقل (رد گزینهٔ ۲)
- ۲- مخالفت با فلسفه و منطق به عنوان دستاورهای غیراسلامی (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

هیچ کدام از این مخالفتها به معنای مخالفت با پیشرفت علم و دانش نبود.

(فلسفهٔ دوازدهم، عقل در، فلسفهٔ - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

«۱۴۴- گزینهٔ ۲»

ذات نخستین و مبدأ جهان و نورالانوار همه از صفات خداوند هستند و فقط صفات خداوند هستند.

اما در فلسفه سهوردی اساساً مفهوم نور به جای وجود به کار می‌رود و همه موجودات مجرد و غیرمادی دارای حقیقتی نورانی هستند.

(فلسفهٔ دوازدهم، دورهٔ میانی، صفحهٔ ۱۶)

«۱۴۵- گزینهٔ ۳»

اصالت وجود یعنی آنچه در خارج تحقق دارد و دارای مصدق واقعی است، وجود است. یعنی آنچه در خارج منشأ اثر است، وجود است و واقعیت خارجی مابهذا و مصدق وجود است.

بررسی موارد:

گزینهٔ ۱: ماهیت نیز چون منشأ همان وجود است، پس منشأ خارجی دارد. پس این گزینه به طور خاص به اصالت وجود اشاره ندارد.

گزینهٔ ۲: وجود منشأ انتزاع چیستی است نه بر عکس.

گزینهٔ ۴: اینکه مفهوم وجود از مفهومی دیگر انتزاع نمی‌شود؛ دلیلی بر اصالت آن نیست. خود مفهوم وجود از موجودات در خارج انتزاع شده است؛ اما فرقش با ماهیت این است که وجود منشأ اثر در خارج است اما ماهیت منشأ اثر نیست.

(فلسفهٔ دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

$$= \frac{2,460,000 - 1,500,000}{1,500,000} \times 100 = 64$$

محاسبه GDP واقعی در هر سال (سال ۱۳۹۵ سال پایه است).

$$GDP = (500 \times 2,000) + (100 \times 5,000)$$

تومان = ۱,۵۰۰,۰۰۰

$$GDP = (600 \times 2,000) + (120 \times 5,000)$$

تومان = ۱,۸۰۰,۰۰۰

نرخ رشد تولید واقعی (از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶)

$$= \frac{1,800,000 - 1,500,000}{1,500,000} \times 100 = 20$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

(سara شریفی)

۱۵۱- گزینه «۲»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است. با فرض ثابت ماندن منابع کارخانه، دستیابی به نقطه (و) که خارج از مرز امکانات تولید است، ممکن نیست و تولید در نقطه

(ه) نیز که داخل مرز امکانات تولید است، ناکارا است.

گزینه «۲»: درست است.

در نقطه ب ۲۰۰ عدد کالای A و ۶۰۰ عدد کالای B تولید می‌شود.

در نقطه ج ۴۰۰ عدد کالای B و ۳۰۰ عدد کالای A تولید می‌شود.

در نتیجه برای تولید بیشتر کالای B باید در طول مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین جایه‌جا شویم یعنی از نقطه (ب) به (ج) حرکت کنیم،

در نتیجه میزان تولید کالای B، ۲۰۰ عدد بیشتر می‌شود و از ۲۰۰ به ۴۰۰ می‌رسد، اما میزان تولید کالای A، ۳۰۰ عدد کمتر می‌شود و از ۶۰۰ به ۳۰۰ می‌رسد، بنابراین هزینه فرصة تولید ۲۰۰ واحد بیشتر

کالای B، ۳۰۰ واحد کالای A است که از تولید آن صرف نظر می‌شود.

گزینه «۳»: نادرست است. در نقطه (ج) ۴۰۰ عدد کالای B و ۳۰۰ عدد کالای A تولید می‌شود.

در نقطه (د) تمامی امکانات برای تولید کالای B صوف می‌شود و می‌توان

۵۰۰ عدد از این کالا را تولید کرد، و بدیهی است دیگر امکان تولید کالای A وجود نخواهد داشت و میزان تولید این کالا برابر است با صفر. در نتیجه

۳۰۰ واحد کالای A بیشتری، در نقطه (ج) نسبت به نقطه (د) تولید شده است.

گزینه «۴»: نادرست است. اگر تقاضای مشتریان، برای محصول A،

افزایش یابد، نقطه تولید از نقطه (ج) به نقطه (ب) جایه‌جا می‌شود.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۱)

(سara شریفی)

۱۵۲- گزینه «۳»

الف) حقوق و عوارض گمرکی / مالیات بر دارایی / مالیات بر درآمد / مالیات بر ارزش افزوده

ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ دانش‌آموز، دانشجو، بازنیسته، خانه‌دار و افرادی که دنبال کار نمی‌گردند، بیکار محسوب نمی‌شوند.

گزینه «۳»: صحیح است.

$$\Rightarrow درصد سوم = \frac{50 - 44}{50} = 6$$

$$\text{درصد دهم} = \frac{50 - 40}{50} = 20\%$$

$$+ سهم دهم + سهم دهک نهم + سهم دهک هشتم = 12 + 20 + 50 = 82$$

$$\Rightarrow درصد ۱۴ = \frac{50 - 36}{50} = 8\%$$

(ب)

$$\text{میلیارد واحد پولی} = 2400 = \frac{4}{100} \times 60,000 = \text{سهم دهک اول از درآمد ملی}$$

(پ) برای شکل‌گیری شاخص دهک‌ها، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. بنابراین اگر جمعیت دهک چهارم ۸ میلیون نفر باشد، بنابراین کل جمعیت کشور برابر خواهد بود با:

$$\text{میلیون نفر} = 10 \times 8 = 80 = \text{جمعیت کشور}$$

(ت) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود. هرچه این نسبت «بیشتر» باشد، توزیع درآمد در آن جامعه «نامناسب‌تر» است.

$$\text{سهم دهک دهم} = \frac{24}{4} = 6 = \text{شاخص دهک‌ها در کشور A}$$

با محاسبه شاخص دهک‌ها برای کشورهای A و B در می‌باییم که این شاخص در کشور B بیشتر است و در نتیجه، توزیع درآمد در کشور A در مقایسه با کشور B مناسب‌تر است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

۱۴۹- گزینه «۴»

(مهدی فیبانی)

أنواع ماليات مستقيمه: ماليات بر دارایي و ماليات بر درآمد

أنواع ماليات غيرمستقيمه: عوارض گمركي و خدماتي، ماليات بر مصرف، ماليات بر ارزش افزوده

(الف)

$$\text{مالیات بر دارایی} \times \frac{1}{3} = \text{مالیات بر درآمد اشخاص}$$

$$\text{میلیون تومان} = 120 = \frac{1}{3} \times 360$$

مالیات بر دارایي + مالیات بر درآمد اشخاص = مجموع میزان ماليات مستقيمه پرداختي

$$\text{تومان} = 480,000 = \text{مليون تومان} = 120 + 360$$

(ب)

+ عوارض نوسازی = مجموع میزان ماليات غيرمستقيمه پرداختي

مالیات بر نمک (ماليات بر مصرف) + تعرفه‌های گمرکي + عوارض خودرو

$$= 55 + 15 + 20 + 25 = 105 = 165 \text{ مiliون تومان}$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پيشت، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۵۰- گزینه «۴»

محاسبه GDP اسمی در هر سال:

$$GDP = (500 \times 2,000) + (100 \times 5,000) = 1395 \text{ اسمي سال}$$

$$= 1,500,000 \text{ تومان}$$

$$GDP = (600 \times 3,000) + (120 \times 5,500) = 1396 \text{ اسمي سال}$$

$$= 2,460,000 \text{ تومان}$$

نرخ رشد تولید اسمی (از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶)

نوآور: ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کند.

ریسک‌پذیر: پس انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند. یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار ورق می‌دهند.

سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کند.
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶ و ۹)

۱۵۵- گزینه «۳» (نسرین بعفری)

(الف) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، بازار با مازاد تقاضا یا کمبود عرضه رو به رو می‌شود. مصرف‌کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند، در حالی که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند؛ در نتیجه تولید و عرضه کالا کم می‌شود.

$$\begin{aligned} & \text{میزان مازاد تقاضا در قیمت } 1,000,000 = \\ & \text{میزان عرضه در قیمت } 1,000,000 \text{ تومان} - \text{میزان تقاضا در قیمت } 1,000,000 \text{ تومان} \\ & = 80 - 80 = 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{میزان مازاد تقاضا در قیمت } 2,000,000 = \\ & \text{میزان عرضه در قیمت } 2,000,000 \text{ تومان} - \text{میزان تقاضا در قیمت } 2,000,000 \text{ تومان} \\ & = 60 - 60 = 0 \end{aligned}$$

(ب)

$$\begin{aligned} & \text{واحد } 60 = \text{میزان تقاضا در قیمت } 2,000,000 \text{ تومان} \\ & \text{واحد } 40 = \text{میزان تقاضای تعادلی} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{میزان تقاضای تعادلی} - \text{میزان تقاضا در قیمت } 2,000,000 \text{ تومان} \\ & = 60 - 40 = 20 \end{aligned}$$

(پ) در قیمت ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان، میزان عرضه برابر با ۸۰ واحد است؛ اما به دلیل بالا بودن مبلغ کالا، مقدار تقاضا صفر است و هیچ واحد از کالا فروخته نمی‌شود. در نتیجه خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} & \text{حداکثر درآمد عرضه کنندگان در قیمت } 5,000,000 \text{ تومان} \\ & = 5,000,000 \times 0 = 0 \end{aligned}$$

در قیمت ۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان، مقدار عرضه کالا ۶۰ واحد است؛ اما تنها ۲۰ واحد از کالای عرضه شده تقاضا وجود دارد، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} & \text{حداکثر درآمد عرضه کنندگان در قیمت } 4,000,000 \text{ تومان} \\ & = 4,000,000 \times 20 = 80,000,000 \end{aligned}$$

(ت) کالای معمولی کالایی است که با کاهش درآمد، تقاضا برای آن کم می‌شود و با افزایش درآمد میزان مصرف آن کالا افزایش می‌یابد. میزان تقاضا از کالا در قیمت ۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان، برابر با ۲۰ واحد است، با افزایش درآمد میزان تقاضا از کالا در این سطح از قیمت بیشتر از ۲۰ واحد خواهد شد. (با افزایش درآمد، منحنی تقاضا برای کالای معمولی به سمت راست منتقل خواهد شد). (مطالعه درسنامه کتاب آبی برای درک بهتر این سؤال توصیه می‌شود).

(اقتصاد، بازار پیست و پکونه عمل می‌کند؛ صفحه‌های ۵ و ۵۳)

گزینه «۴»: نادرست است؛ جمعیت فعال: افرادی که مشغول به کارند یا دنبال کار هستند.

(ج) - کالای معمولی کالایی است که با کاهش درآمد، تقاضا برای آن کم می‌شود و با افزایش درآمد میزان مصرف آن کالا افزایش می‌یابد.

- کالای پست به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد.

- کالاهای مکمل: کالاهایی که به صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند. افزایش قیمت یکی از کالاهای مکمل، باعث کاهش در میزان تقاضا برای کالای دیگر خواهد شد.

- کالاهای جانشین کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند. زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای کالای جانشین افزایش می‌یابد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۵۱ تا ۶۳ و ۸۵)

۱۵۳- گزینه «۳» (نسرین بعفری)

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت کل
جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر \Rightarrow

$$\text{نفر} = 6,000,000 - 1,440,000 = 4,560,000$$

جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

$$\text{نفر} = 5,000,000 - 1,000,000 = 4,000,000$$

جمعیت بیکار = نفر بیکار $\times 100$

$$\text{نفر} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{5,000,000} \times 100$$

$$\text{نفر} = 1,000,000 = (\text{جمعیت بیکار}) \times 100$$

جمعیت شاغل + جمعیت بیکار = جمعیت فعال

$$\text{نفر} = 4,000,000 - 1,000,000 = 3,000,000$$

(اقتصاد، رکور، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۵۴- گزینه «۲» (سara شریفی)

(الف) با پول می‌توان ارزش کالاهای را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آن‌ها را با هم سنجید. عملاً پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها را به یکدیگر آسان می‌کند.

(ب) علاوه بر مخارج روزمره، برخی مخارج غیرقابل پیش‌بینی وجود دارد. افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند، به عنوان وسیله حفظ ارزش در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند. این وظیفه زمانی تحقق می‌یابد که پول بتواند در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ کند.

(ج) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

(د) ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق:

تیزبین: فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.

(سرا، شریفی)

«۱۵۸- گزینهٔ ۱»

میلیون تومان $۳۰۰ = ۲۵ \times ۱۲$ = خرید مواد اولیه برای تولید سالانه بنگاه
 میلیون تومان $۱۶۸ = ۲ \times ۷ \times ۱۲$ = مجموع حقوق سالانه تمامی کارگران بنگاه
 میلیون تومان $۹۵ = ۹۵ \times \frac{۱}{۱۰}$ = هزینهٔ مالیات سالانه بنگاه
 میلیون تومان $۹۶۳ = ۳۰۰ + ۴۰۰ + ۱۶۸ + ۹۵$ = هزینهٔ سالانه بنگاه
 هزینه - درآمد = سود یا زیان
 (ضرر یا زیان) میلیون تومان $-۱۳ = ۹۵۰ - ۹۶۳$

(اقتصاد، تکنیک، صفحه‌های ۹، ۱۳ و ۶۷)

(مهندی فیزیائی)

«۱۵۹- گزینهٔ ۲»

بیکاری دوره‌ای، بیکاری است که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌باید و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینهٔ «۱»: در دوره رکود، درآمد مالیاتی دولت به دلیل بیکار بودن کارگران و کاهش تولید شرکت‌ها کاهش می‌باید.
 گزینهٔ «۳»: با کاهش تولید و پدید آمدن رکود، کارگران کمتری هم مورد نیاز است و سرمایه کمتری مورد استفاده قرار می‌گیرد.
 گزینهٔ «۴»: وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگری نیست.
 (اقتصاد، کود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۴، ۸۵، ۸۷ و ۸۸)

(مهندی فیزیائی)

«۱۶۰- گزینهٔ ۳»

الف) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.
 ب) بیل کلینتون رئیس جمهور وقت ایالات متحده آمریکا در طول مراحل امضای پیمان نفتا بیان کرد: «نفتا به معنی شغل و درآمد مناسب برای آمریکایی‌هاست. اگر من به این امر باور نداشتم، هرگز این معاهده را حمایت نمی‌کردم.»
 ج) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن واردات هر نوع پوشاش با ایریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام می‌کرد.

(اقتصاد، تهران بین‌الملل، صفحه ۷۴)

(مهندی فیزیائی)

«۱۵۶- گزینهٔ ۴»

الف) درآمد حاصل از فروش منابعی همچون نفت و گاز و درآمد حاصل از ایجاد بدھی (یعنی از مردم قرض می‌گیرند یا آن‌ها را در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت شریک می‌کنند). ناپایدار هستند.

ب) بررسی موارد:

گزینهٔ «۱»: درست است.

گزینهٔ «۲»: درست است.

گزینهٔ «۳»: نادرست است؛ چرا که بازار محصولات برای بنگاه‌ها و بازار عوامل تولید برای خانوارها به عنوان منبع درآمد به شمار می‌رond.

گزینهٔ «۴»: نادرست است؛ زیرا خریدهای دولت از بازار محصولات به عنوان هزینه‌های دولت شناخته می‌شود.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

(سرا، شریفی)

«۱۵۷- گزینهٔ ۳»میلیون ریال $۸,۰۰۰ = ۳۲۰ \times ۲۵$ = ارزش ماشین‌آلات تولیدی
$$\text{ارزش مواد غذایی} = \frac{۴۰}{۱۰۰} \times \text{ارزش مواد غذایی}$$

$$\text{میلیون ریال } ۳,۲۰۰ = \frac{۴۰}{۱۰۰} \times ۸,۰۰۰ = \text{ارزش مواد غذایی}$$

$$\text{ارزش ماشین‌آلات تولیدی} + \text{ارزش مواد غذایی} = \frac{۳}{۲} \times \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۶,۸۰۰ = \frac{۳}{۲} \times (۸,۰۰۰ + ۳,۲۰۰) = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$\text{ارزش تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند} = \frac{۱}{۴} \times \text{ارزش تولید خارجیان مقیم کشور}$$

$$\text{میلیون ریال } ۲۰ = \frac{۱}{۴} \times ۸۰ = \text{ارزش تولید خارجیان مقیم کشور}$$

ارزش مواد غذایی + ارزش ماشین‌آلات تولیدی = تولید ناخالص داخلی

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده +

میلیون ریال $۲۸,۰۲۰ = ۲۸,۰۰۰ + ۳,۲۰۰ + ۲۰ = \text{تولید ناخالص داخلی}$

$$\text{تولید ناخالص داخلی} = \frac{\text{جمعیت کشور}}{\text{سرانه}}$$

$$\text{ریال } ۷۰۰ / \frac{۵}{۴} = ۲۸,۰۲۰ = \text{تولید ناخالص داخلی سرانه}$$

ارزش کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه به کار رفته در تولید ماشین‌آلات و مواد غذایی در محاسبات تولید کل کشور لحاظ نمی‌شوند.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)